

Kasr-ı

Arifan®

Kasr-ı Hinduvân'dan Kasr-ı Ârifân'a...

Mehmet TALÛ
KALBİ MÜSLÜMANLARDAN YANA OLAN
KİMSELERİN İSRAİLİN EKMEĞİNE YAĞ
SÜRECEK BEYANLARDA BULUNMAMASI GEREKİR.

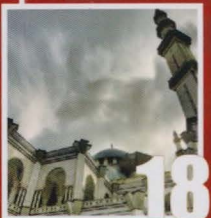
sayfa 10

Ahmet Mahmut ÜNLÜ (Cübbeli Ahmet Hoca)

ÂKİL BÂLİĞ OLAN BİR ÇOCUĞA YÖNELECEK MÜKELLEFİYETLER

Mehmet PAKSU
NEDEN Mİ'RAÇ,
NASIL Mİ'RAÇ?

18

20

24

Mustafa ÖZŞİMŞEKLER
EVLİLİKTE FLÖRT MÜ,
GÖRÜCÜ USÛLÜ MÜ?

28

Yavuz BAHADIROĞLU
BİR FATİH NASIL YETİŞİR?

42

Ali EREN
ALLAH (Celle Celâtühû) ÂYETTE
HABÎBİNİ AZARLIYOR MU?..

Adem ŞENER

ŞÜKÜR

Geçtiğimiz Haziran ayında Abdi İpekçi Spor Salonunda gerçekleştirdiğimiz dev organizasyonun yankıları uzun bir müddet devam etti.

Resülüllah aşkına düzenlenen bu programa, Arifan ailesinin birer ferdi olarak her biriniz kendi düşüncesine davet eder gibi insanları davet ettiniz, çalışıp çabaladınız, bazı muhitler kendi arasında organize olup otobüsler tuttular, gerek İstanbul'dan, gerekse İstanbul dışından adeta konvoylar halinde geldiniz. Türkiye'nin en büyük salonlarından biri olan Abdi İpekçiyi hınca hınç doldurdunuz, hatta sığamayıp dışarıları taştınız. Ve Arifan ailesinin ne kadar büyük bir aile olduğunu cümle aleme gösterdiniz. Hepinize Arifan Dergisi adına gönülden teşekkür ediyorum. Rabbim cümlemizden razı olsun. Böyle pek çok organizasyonlara beraberce imza atabilmek nasip eylesin.

Programdaki konuşmamda da ifade ettiğim gibi, hizmet aşkıyla çıktığımız bu mukaddes yolculukta bu güne kadar her zaman ve her yerde daima yanımda olduğunuz gibi, 13 Haziranda da "Resülüllah aşkına" deyince koşarak geldiniz ve bizleri yalnız bırakmadınız. Hepiniz sağolun varolun. İnşallah bundan sonra daha çok çalışacak, daha fazla büyüyecek, Arifan dergimize daha fazla sahip çıkacağız.

Tabi bu dev organizasyonun böylesine mükemmel bir şekilde gerçekleştirilmesi için pek çok kardeşimiz de canla başla başla çalıştı. Ön planda görünmeyip tabiri caizse işin mutfağında hizmet eden pek çok kardeşimiz, gerektiğinde uykularını feda ederek canla başla, heyecanla çalışıp yoruldu ama netice olarak ortaya muhteşem bir eser çıkınca yorgunluklar gitti, verilen emekler mutluluğa dönüştü.

Sizin de malumunuz olduğu üzere, Arifan Dergisi olarak tertiplediğimiz bu ilk organizasyondur. Elhamdülillah gerek organizasyon, gerekse programın içeriği ve muhtevası bakımından gerçekten de dergimize yakışır bir program oldu. Mehteranla başlayan heyecan, küçük hafızın Kur'an tilavetiyle sürdü. Acizane bizim "hoş geldiniz" konuşmamızdan sonra Milli ve manevi duygularımızı kabartan şiirlerle devam etti.

Dünya çapında Kurra olan Abdurrahman Sadi'nin Allah vergisi o muhteşem sesiyle kıraat ettiği, o muhteşem Kur'an'ı dinlerken mest olduk, tüylerimiz diken diken oldu. Kur'an'ı kerimi ehlinde dinlemek insana ne kadar da lezzet veriyor. Ruhlarımız ferahladı, kalplerimizin pası silindi elhamdülillah.

Ve son olarak da Cübbeli hocamızın gönüllere sürür veren sohbeti bu güzelliklerin tacı oldu. Ashabı kiramın Resüllaha olan sevgisinden bahsederken coşku doruğa ulaştı, herkesi öylesine manevi bir lezzet sardı ki adeta salona feyizler yağdı. İnaniyorum ki Sevgili peygamberimiz ruhaniyetiyle oraya teşrif buyurdular.

Daha sonra bu programla ilgili olarak kiminle görüşüp konuştuysam memnuniyetlerini dile getirdiler. "Bize muhteşem bir gün yaşattınız" diyerek tebrik ettiler. Ve "tadı damağımızda kaldı, inşallah bunun devamı gelir" temennisinde bulundular.

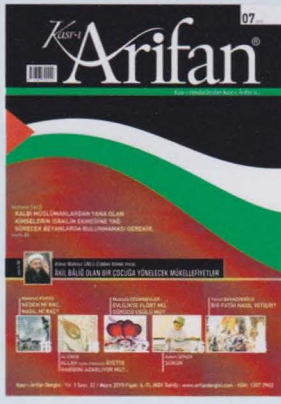
Bitirirken sizlere tekrar teşekkür etmek istiyorum. Zira salonun içinde ve dışında olmak üzere takriben yirmi beş bin civarındaki o muhteşem insan seli, sükûnetle, taşkınlık yapmadan, huzur üzere programı izlediniz. Program bitince de yine aynı şekilde sükûnetle, vakarla, kavga gürültü etmeden, bir kişinin bile burnu kanamadan size yakışır şekilde oradan ayrıldınız. Bunun için ayrıca sizleri takdir ediyor ve tekrar teşekkür ediyorum.

Malumunuz olduğu üzere 8 Temmuz Çarşamba, Perşembeye bağlayan gece Mî'raç Gecesidir. O gece; Mevla Tela Habibini Mescidi Haramdan alıp evvela Mescidi Aksaya götürdü. Oradan da göklere yükseltip yedi kat semayı gezdirdi. Cenneti cehennemini gösterip, arşı kürsüyü geçerek bilinmeyen makamlara çıkardı. Şekilden ve mekandan münezzeh, keyfiyetten ârî olarak o yüce makamda Habibiyle görüştü. Böylece Peygamber Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'in, Kur'an'dan sonra en büyük mucizelerinden biri olan "İsrâ ve Mirâc" mucizesi gerçekleşmiş oldu.

Rabbim cümlemize, o geceyi en güzel şekilde ihya etmek nasip eylesin. Bu vesileyle şimdiden hepimizin Mirac Kandilinizi tebrik eder, rûhânî mirac etmemize vesile olmasını Cenab-ı Hak'tan niyaz ederim.

Mustafa Özsimşekler

mustafaozsimssekler@arifandergisi.com

Temmuz 2010 - Yıl 3 Sayı 34
ISSN: 1307-7902

Arifan Yayın Film Adına
İmtiyaz Sahibi
Barış SEZEK

Genel Yayın Yönetmeni
Mustafa ÖZŞİMŞEKLER

Grafik Uygulama
Fatih ARAZ

Genel Koordinatör
Hakan SELÇUK

Muhasebe Müdürü
Mustafa YARTAŞI

Temsilci Sorumlusu
İlhan GÖRÜR

Abone Dağıtım
Murat Erdoğan

Yurtiçi Abonelik Bedeli (Yıllık)
60,- TL

Yurt Dışı Abonelik Bedeli (Yıllık)
60 Euro

Abonelik İçin Banka Hesap Noları

Bank Asya (Fatih Şb.)

TL IBAN: TR830020800022023097800001
EUR IBAN: TR290020800022023097800003
USD IBAN: TR560020800022023097800002

Posta Çeki

Bütün PTT şubelerinden 22-2309780-1 Nolu
Bank Asya hesabına hiç bir kesinti olmadan
abonelik ücretlerinizi yatırabilirsiniz

Adres

Defterdar Mah.
Meşatlık Sk. No: 8 (Halk Ekmek Fabrikası Yanı)
Eyüp/İST.
Tel: 0212 521 93 92
Faks: 0212 534 43 75
www.arifandergisi.com
bilgi@arifandergisi.com

Yayın Türü

Yerel, Süreli, Aylık

Basım Yeri

Türmatsan 2010

*Dergimizde yayınlanan yazıların, reklamların
sorumluluğu yazarına ve reklam sahibine aittir.

ÂKİL BÂLİĞ OLAN BİR ÇOCUĞA YÖNELECEK MÜKELLEFİYETLER

Ahmet Mahmut ÜNLÜ
(Cübbeli Ahmet Hoca)

6

KALBİ MÜSLÜMANLARDAN YANA OLAN
KİMSELERİN İSRAİLİN EKMEĞİNE YAĞ
SÜRECEK BEYANLARDA BULUNMAMASI
GEREKİR.

Mehmet TALÛ

MI'RAÇLA İLGİLİ ÖNEMLİ SORULAR:
NEDEN MI'RAÇ, NASIL MI'RAÇ?

Mehmet PAKSU

18

20

ALLAH (CELLE CELÂLÜHÛ) ÂYETTE
HABİBİNİ AZARLIYOR MU?..

Ali EREN

EVLİLİKTE FLÖRT MÜ, GÖRÜCÜ
USÛLÜ MÜ?

Mustafa ÖZŞİMŞEKLER

24

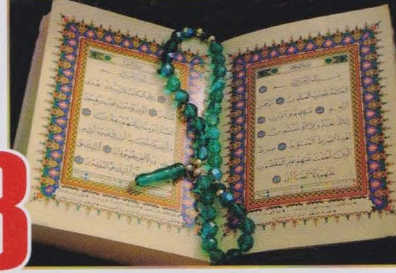
ŞÜKÜR

Adem ŞENER

28

HAYATTA MISINIZ?

Ali Ulvi UZUNLAR

38

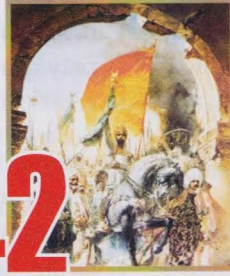
BÜYÜ -2-

SALİH MEMİŞOĞLU

40

BİR FATİH NASIL YETİŞİR?

Yavuz BAHADİROĞLU

42

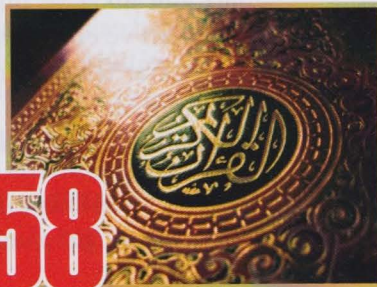
FIKHÎ SUALLERİNİZE CEVAPLAR

Ahmet Mahmut ÜNLÜ

46

DUÂLAR VE ZİKİRLER

Ahmet Mahmut ÜNLÜ
(Cübbeli Ahmet Hoca)

58

ÂKIL BÂLİĞ OLAN BİR ÇOCUĞA YÖNELECEK MÜKELLEFİYETLER

Buluğa erene kadar çocukları mükellef tutmayarak onlara lütuflarda bulunan **Allâh-u Te'âlâ**'ya, nimetlerinin şükrünü karşılayacak hamdlerle hamdeder, O'nun en büyük kulu ve elçisi olan **Muhammed Mustafâ** (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)e, Ehl- Beyt-i Mustafâ'ya, muhâcirîn ve ensâra, bir de din gününe kadar iyiliklerde onlara uyan etba'a sonsuz ve sınırsız salât-ü selâm ederim!

Bir çocuk buluğa erdiği zaman artık mükellef olur, kendisine hitaplar yönelir. **Allâh-u Te'âlâ**'nın emir ve yasakları, müjde ve tehditleri, sevâp ve azâp hükümleri kendisi hakkında geçerli olur.

İşte o saatten sonra **Allâh-u Te'âlâ** yazıcı iki meleklere o kulunun sevaplarını ve günahlarını yazmalarını emreder ki, bu iki melekten biri kulun sağında durup sadece sevapları yazar, diğeri ise solunda durup sadece günahları yazar.

Nitekim **Allâh-u Te'âlâ**: “**Oysa muhakkak sizin üzerinizde elbette** (yaptıklarınızı ve konuştuklarınızı gözeten) **bekçiler bulunmaktadır.** (Katımızda) **pek değerliler** ve (amellerinizi) **yazıcılar ki.** (Küçük-büyük) **yapmakta olduğunuz şeyleri(n tümünü) bilmektedirler!** (*İnfitâr Sûresi:10-12*) buyurmuştur.

Yine **Allâh-u Te'âlâ**: “**O** (insanın) **sağ(ın)dan ve sol(un)dan doğru karşılıklı oturmakta olan**

(meleklerden) **kavrayıp yazıcı o ikisi** (insanın yaptıklarını izleyerek) **zapt edip yazıyorken! O** (insan), (hayır veya şer) **hiçbir söz(ü ağızından dışarı) atmaz ki, onun yanında** (konuşulana yazmaya) **hazır bir gözcü bulunmasın!”** (*Kâf Sûresi:17-18*) buyurmaktadır.

Bu iki melek kulun buluğa erdikten sonra ölünceye kadar söylediği bütün sözlerini ve hayırdan şerden tüm yaptıklarını zaptetmekle emrolunmuşlardır. Sonra da kıyamet gününde onunla birlikte **Allâh-u Te'âlâ**'nın huzûruna gelerek onun lehinde ve aleyhinde şâhitlikte bulunacaklardır.

Nitekim **Allâh-u Te'âlâ**: “**Böylece** (iyi ve kötü) **her nefis** (mahşere) **gelmiştir ki, beraberinde** (kendisini sürükleyen) **bir sevk edici ve** (amellerinin iyi veya kötü olduğuna şâhitlik yapacak) **bir şâhit bulunmaktadır”** (*Kâf Sûresi:21*) buyurmuştur.

Anne babanın ve velîlerin yapması gereken en önemli vazîfe buluğa eren çocuğa evvelce yaptıkları gibi îtikat ve îman konularını yeniden hatırlatmaları ve emir-yasak, helal-haram hükümlerini ona tekrar tekrar öğretmeleridir. Çünkü artık çocuk yeni bir döneme girmiştir ki o dönemde mutlaka farklı halleri olacaktır.

Nitekim **Allâh-u Te'âlâ**'nın emirleriyle muhâtap olan bu genç, namaz-oruç gibi farzları yeri-

ne getirme, zina, livata, içki içmek, fâiz ve gasp gibi bâtil yollarla insanların mallarını yeme gibi haramları terk etme husûsundaki bilgileri bizzat öğrenip fiiliyâta geçirmekle mükellef ise de yine de anne-babanın ve velîlerin onu bu konuda ilme ve amele teşvik etmeleri, kendisine öğüt ve nasihat vermeleri gerekmektedir.

Fakat babaların ve çocukların farklı hallerine göre bu talim ve teşvik ya vâcip olur ya da kuvvetli bir mendup olarak kalır. Yeni büluğa eren genç çok neşeli ve kuvvetli olduğu için sâlih ameller işlemeye, haseneler kazanmaya ve kötü fiillerden sakınmaya elverişli olduğu kadar, kötülöklere bulaşmaya da meyyâl olur. Gençlerin ekserisinde dünyevî şehvetlere meyil, peşin lezzetleri tercih ve ibâdet vazîfelerine karşı bir gevşeklik söz konusu olduğu için onların halleri gerçekten çok tehlikeli ve korkunç olur.

Gençler içerisinde taat üzere istikâmet edip, dünyanın geçici lezzetlerini bırakarak sâlih amelere râğbet edenler çok az olduğundan dolayı **Allâh-u Te'âlâ** katında çok değerli olurlar.

Bundan dolayı hadîs-i şerîfte: **“Rabbin kötülöklere meyli olmayan bir gencin hâline hayran kaldı”** (Ahmed ibni Ebî Bekr el-Busîrî, *İthâfu'l-hıyera*, no:7044, 7/351) buyrulmuştur.

Yine böylece **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem): **“Yedi zümre vardır ki Allâh-u Te'âlâ Kendi gölgesinden başka hiçbir gölge bulunmayacak o günde onları Kendi husûsî gölgesinde gölgelendirecektir”** buyurmuş, ibâdet yolunda yaşayan bir genci de bu yedi sınıftan biri olarak saymıştır. (Buhârî, no:629, 1/234)

Allâh-u Te'âlâ'nın: **“Ey Benim rızam için şehvetini** (nefsinin kötü arzusunun göre hareket etmeyi) **terk eden genç! Benim nezdimde sen kıymetli meleklerim gibisin”** buyurduğu rivâyet olunmuştur. (Habîb Abdullâh ibni Alevî el-Haddâd, *Sebîlü'l-iddikâr*, sh:36)

Artık gençlere düşen; kendilerini **Allâh-u Te'âlâ'nın** gazabına ve acı verici azâbına düşürecek kötülöklere sakınmaları ve gençliklerini **Allâh-u Te'âlâ'nın** rızasına ve büyük mükâfatlarına ulaşmaya bir vesîle edinmeleridir.

Her genç bize anamızdan-babamızdan hatta canımızdan daha merhametli olan **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in: **“Beş şey gelmeden önce beş şeyi; yaşlanmadan gençliğini, hastalanmadan sağlığını, meşgul olmadan önce boş zamanını, fakirlikten önce zenginliğini ve ölümden önce hayatını ganîmet bil”** vasiyetini

tutmalıdır. (Taberânî, *el-Mu'cemu'l-Kebîr*, no:111, 20/60)

İbni Mes'ûd (Radiyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur: **“Kıyamet günü bir kula beş şey; ömrünü nerede tükettiği, gençliğini nerede eskittiği, malını nereden kazandığı ve nereye harcadığı, bir de bildikleriyle ne amel ettiği sorulmadıkça onun ayağı Rabbinin huzûrundan ayrılamaz.”** (Taberânî, *el-Mu'cemu'l-Kebîr*, no:9772, 10/8)

İşte bütün bu rivâyetlerden anlaşıldığı üzere gençlik bütün faziletlerin temîninin, ilimlerin tahsîlinin, dînî ve dünyevî mertebelere nâiliyetin tam zamanıdır.

Allâh'a taat yolunda uzun ömür yaşamış olan selef-i sâlihînden bazıları gençleri kuvvetli çağlarını ganîmet bilmeye teşvik ederler ve onlara: **“Bizim gibi güçsüz ve zayıf duruma düşerek bir çok sâlih amelden geri kalmadan önce gençliğinizin kıymetini bilin”** derlerdi.

Gerçi o büyükler o hallerinde bile ibâdet ve taat husûsunda birçok genci geride bırakacak kadar gayret ederlerdi. (Habîb Abdullâh ibni Alevî el-Haddâd, *Sebîlü'l-iddikâr*, sh:34-37)

Bu mânâda şâir:

“Ne olaydı gençlik geri dönseydi de,

İhtiyarlığın bana neler yaptığını ona haber vereydim” demiştir.

Bir diğeri ise:

“Arka dönüp giden bir gençliğe ağlayıp durdum,

Âh ne olaydı da gençlik bize geri döneydi.

Eğer gençlik bir şey mukâbilinde satılacak olsaydı,

Elbette satana ne isterse verirdim” demiştir ve doğru söylemiştir.

İnşâallâh bir sonraki yazımız insanın gençlik döneminden çıkıp yaşlı sayılabileceği kühûlet devresine ulaştığı kırklı yaşlarıyla alâkalı olacaktır.

Allâh-u Te'âlâ ekseriyetini genç olarak kabul ettiğimiz siz okurlarımızı ve cümlemizi, hayatlarının en verimli çağlarını Kendi rızasını tahsil uğrunda geçirmeye muvaffak kıldığı bahtiyar kullarından eylesin. Âmîn!

Mehmet TALÛ

KALBİ MÜSLÜMANLARDAN YANA OLAN KİMSELERİN İSRAİLİN EKMEĞİNE YAĞ SÜRECEK BEYANLARDA BULUNMAMASI GEREKİR.

Ülkemiz dini, etnik, kültürel vb. çeşitliliğiyle büyük bir zenginliğe sahiptir. Bu zenginliğimizin devamı için herkesin birbirinin inancına saygı göstermesi, birbirini sevmesi, sevinç ve üzüntülerini paylaşması gerekir.

Son zamanlarda ülkemizin birliği, dirliği, huzur ve güvenliğini sağlama görevini yapan güvenlik güçlerimize yapılan saldırılar sonucu şehit düşen ve yaralanarak gazi olan memleket evlatlarının acısını yüreğimizin derinliklerinde hissederken, uluslararası bir organizasyonla Gazze'ye ulaştırılmaya çalışılan insani yardımları taşıyan konvooya yapılan saldırı sonucu masum insanların hayatlarını kaybetmesi, bir kısmının yaralanması, acı, ızdırap ve çaresizlik içerisinde kalan kimselere yardımların ulaştırılmasının engellenmesi, tüm insanlık camiasının maşeri vicdanını derinden yaralamış ve insanlık adına büyük bir hayal kırıklığı meydana getirmiştir.

Ülkemizi bölmek ve asırlardır bir arada yaşayan insanımızı birbirine düşürmek ve ayırmak isteyenler başarılı olamayacaklardır. Milletimiz bu günlere ayırım yapmadan kardeşçe yaşayarak geldi. Birbirimizi insan olarak sevdik ve kardeş olarak gördük. Şehitlerimize rahmet, şehit ailelerine ve yakınlarına başsağlığı, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Yüce dinimiz İslam, insan hayatının devamı, insanlar arasında barış, diyalog, karşılıklı yardımlaşma, insani değerler ve hakların korunması hususunda önemli prensipler getirmiş, cana kıymayı, insanları ölüme terk etmeyi, insanlık onurunu zedeleyen, huzur ve güvenliğini tehdit eden her türlü zulüm ve baskıyı, terör ve şiddeti, kötülük ve ifsadı Allah'a karşı işlenmiş bir suç olarak tanımlamıştır.

Uluslararası barış ve huzurun sağlanması, karşılıklı iyi niyet ve anlayışların geliştirilmesi adına çeşitli kuruluşlarca yapılan çalışmaların sonuçlarının ortaya çıkmaya başladığı bir dönemde, insani değerleri altüst eden, çocukları kimsesiz bırakan, aileleri derinden sarsan, insanların en temel ihtiyaçlarını bile karşılamaktan mahrum bırakan olaylar, insani ve vicdani değerlere sürülen birer lekedir.

Bir şafak vakti uluslararası kara sularında insani yardımı amaçlamış çeşitli milletlere mensup insanlara karşı girişilen saldırı hepimizin vicdanlarında onulmaz yaralar açmıştır. Müslümanlar seher vakitlerinde üzerlerine Allah'ın rahmetini ve melekleri hissederek. Mazlum insanlara yardım etmek ve tercihini her zaman zulme uğrayanlardan yana koymak sadece İslam'ın yüce peygamberinin bize bıraktığı bir miras değildir. Bütün nübüvvet tarihi, tercihini mazlumlardan yana koyan peygamberlerle doludur. Hz. İbrahim (Aleyhisselam)'ın sülbünü taşıyan, Tevhid ve Nübüvvet'e tanıklık eden peygamberler sonuçta zalimlere karşı mazlumların feryadına kulak vermişlerdir.

Amaçları sadece mağdur, mazlum ve yokluk içinde kıvranan çocuk, kadın, yaşlı ve çaresiz insanlara yardım etmek olan insanlara karşı girişilen bu akıl almaz müdahale, hiçbir akli başında olan insanın onaylayabileceği bir eylem değildir.

Dinleri baskıyla, zulümle ve zorbalıkla ilişkilendirmek hiç kimsenin haddine değildir. Hiçbir din, müntesiplerine zalimlerden yana olmalarını istemez. Dinlerin mesajı insanları zulmün karanlığından kurtarmak ve ilahi hakikati yeryüzünde muteber kılmaktır.

Bu bağlamda Akdenizin ortasında bütün dünyanın gözü önünde yaşananlar halkımızın dini ve vicdani dünyasını da derinden sarsmıştır. Bu müessif hadise sonucu Uluslararası Kara Sularında sadece insani yardıma koşan insanlar hayatını kaybetmiş, buna sebebiyet verenler hukuken, ahlaken ve vicdanen meşruiyetlerini yitirmiştir. Bütün dinlerin, ahlak sistemlerinin ve insanlığın müşterek mirası Akdeniz'in kara sularında boğulmak istenmiştir.

2006 yılından beri Gazze'de devam eden ve insanlık ailesini derinden etkileyen trajik durum çok üzücü ve vahim bir hadisedir. İnsani yardımlardan mahrum edilerek açlık, sefalet, ölüm ve çaresizliğe terk edilerek, insanlık dışı muameleyle karşı karşıya bırakılan bu insanlara gösterilen tutumu hiçbir gerekçe haklı gösteremez. Aynı dünyayı paylaşan milletler, birbirine karşı merhamet ve hakkaniyet ölçüleri ile hareket etmek zorundadırlar. İnsanlık ailesinin ortak ideali dünyanın neresinde bir gözyaşı, temel ihtiyaçlardan yoksun bırakılan bir toplum varsa birlikte hemen harekete geçerek acıların, gözyaşlarının ve çaresizliğin giderilmesi için ortak işbirliğine gitmektir.

"Ey insanlar!" Hitabıyla bütün insanları bir aile olarak niteleyen İslam, ihtiyaç anında inanç, bölge, kimlik, ırk ve renk gözetmeksizin herkesi mazlum ve mağdurun yanında olmaya çağırılmaktadır. İnsan hayatının kutsallığını önemseyen, çaresizlik içinde bekleyenlere insanlık görevini yapmak için harekete geçen ve tamamen insani amaçları gözetken farklı dil, din ve milletlere mensup gönüllülerden oluşan yardım konvoyunun, bütün dini, ahlaki ve insani erdemler yok sayılarak şiddet yoluyla engellenmesi, her dinden sağduyulu bütün insanların nefretini celbedecek elim bir olaydır.

Bütün bu süreçte hayatını kaybedenler, şehit ve yaralılarımız için üzüntülüyüz. Milletimizin ve insanlığın başı sağ olsun.

Dünya kamuoyu önünde cereyan eden bu müessif olaylarla ilgili duyarlık gösteren devlet adamlarının, uluslararası kuruluşların yetkililerinin, dini liderlerin, sivil toplum kuruluşlarının insanlık adına aldıkları tavır takdire şayandır.

İnsani yardım amaçlı olduğunu dünya kamuoyuna duyuran ve temel ihtiyaç malzemeleri ile yardım gönüllülerini taşıyan insani yardım girişimine yönelik şiddete tepki gösterme adına karşı şiddete ve yanlışlara başvurulmamasını diliyor, tepkilerin makul ve meşru sınırlar içerisinde kalması, gerilim ve ayrışmayı hedefleyen mihraklara fırsat verilmemesinin büyük önem taşıdığını vurgulamak istiyorum.

Bir kez daha şehitlerimize rahmet, yakınlarına sabır ve yaralılara da acil şifalar diliyorum.

Amaç Ambargoyu Kırmaktır

İsrail'e insanî yardım götürün barış filusunun asıl amacı az bir yardımı muhtaç Filistinlilere ulaştırmak değil, İsrail'in zalimane ambargosunu delmekti. İslamî kesimden bazıları "Bu iş için İsrail'den izin alınmalıydı. İsrail'in sözlerine itaat etmek lazım onları da kırmamak lazım." diyorlar. Bu, asla ve kat'a doğru değildir. İsrail ne zaman izin verdi ki? Böyle bir şey olabilir mi? Boyun eğmek, izin almak asla ve asla olmaz. Ayrıca bazı Müslümanların İsrail'in ekmeğine yağ sürecektir böyle beyanlarda bulunmalarını anlamak mümkün değildir. Kalbi Müslümanlardan yana olan kimselerin İsrail'in ekmeğine yağ sürecektir beyanlarda bulunmaması gerekir. Çünkü onlar mazluma yardıma giderken şehit oldular, gazi oldular.

Mavi Marmara barış ve insanî yardım gemisi İsrail'e değil, Gazze'ye gidiyordu. Açık deniz olduğu için bölge İsrail'in egemenliği altında da değil. Binaenaleyh oraya gidebilmek için İsrail'den izin istemesi ve alması gerekmezdi. Gazze, İsrail toprağı değildir, orada bir Filistin hükümeti vardır, Filistin bayrağı dalgalanmaktadır.

Ayrıca İsrail'den izin almak demek, onun Gazze üzerindeki hâkimiyetini ve zulmünü kabul etmek, meşrulaştırmak demektir. Gazze İsrail toprağı değildir. Gazze İsrail tarafından idare edilmemektedir. Gazze'nin Meclisi vardır, hükümeti vardır, bayrağı vardır.

Yardım gemileri oraya niçin gidiyorlardı?.. Siyonist devletin inatla sürdürdüğü; hukuka, ahlâka, insanlığa, vicdana, adalete aykırı bir ambargoyu kırmak için... Gazze halkı işkence, baskı, sıkıntı, yokluk içinde yaşamaktadır.

Orada küçük bir toprak parçası üzerinde binbir çile ve sıkıntı içinde yaşayan din kardeşlerimize insanî yardım (gıda maddeleri, ilaç, inşaat malzemesi vs) göndermek için niçin İsrail'den izin almamışız?

Silah ve cephaneye yardımı yapılacak olsa belki tartışılır ama gıda maddesi konusunda tartışmaya lüzum yoktur. Hıristiyanlar Gazzelilere acıyor, Siyonist olmayan Yahudiler acıyor... Bir kısım Müslümanların acımaması doğru mudur?

Hele hele **'Otoriteden izin alın, başkaldırmanın. İsrail Onay'ı almadan hareket etmek, otoriteye başkaldırır.'** Cümlesi... Böyle bir cümleyi hiç bir şeyden haberi olmayan echel biri söylese anlardık..

Ama İslamî kesimden bazıları söyleyince azda olsa şaşırдық. Bu sözlere doğrusu çok üzüldük, inşallah bu haber yanlıştır, temennisinde bulunduk. Fakat ne yazık ki gerçekleşmiş.

Herkes biliyor ki Gazze acımasız bir toplama kampı şu an. Hastalara verilecek yeterli ilaç yok orada. Elektrik, su, telefon dahil hiç bir alt yapı yok. İsrail, hiç bir yardım başvurusunu kabul etmiyor. Gazze'nin inşa edilmesini ve alt yapının onarımını kabul etmiyor. Ve İsrail, BM'de dâhil hiç bir 'otorite kabul etmiyor' dünyada. Savaşta ve barışta uymak zorunda olduğu bir 'ahlakları' yok. İsrail, kurulduğu günden beri böyle.

Ahlaksız, otorite tanımaz ve canî. Filistin'de yüzlerce kez gösterdiler bu yüzlerini. Her katliamdan geriye, kafaları kopan çocuklar, ortadan ikiye bölünmüş kadın ve bebek cesetleri, ırzına geçilmiş kızlar, uzuvları kopartılmış insanlar ve uranyumdan yanmış bedenler kalıyordu. Bir buçuk yıl önceki Gazze katliamında olduğu gibi.

İsrail'in Gazze ambargosu ve ablukası uluslararası hukuka, ahlaka, vicdana, insafa, adalete, sağduyuya aykırıdır.

İsrail Gazzelilerin evlerini yıkıyor. Yeni meskenler yapabilmeleri için inşaat malzemesi edinmelerine izin vermiyor. Bu bir zulüm değil midir?

Buna rağmen ülkemizdeki bazı kimselere göre Siyonistler de ehl-i necat ve ehl-i Cennetmiş... Fe-subhanallah!..

Peygamber Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'i inkâr ediyorlar... Kur'an-ı Kerim'i kabul etmiyorlar... İslamı hak din olarak görmüyorlar... Müslümanları ehl-i necat ve ehl-i Cennet kabul etmiyorlar... Filistin halkına kan kusturuyorlar ve Cennetlik oluyorlar.

Siyonistler Türk barış ve yardım gemisine saldırarak hiç lüzumu olmadığı halde kan dökmüşler, sivil ve masum insanları öldürmüşlerdir.

Siyonistler Nazi Almanyasının temerküz kamplarından bahsedip duruyor. Hiçbir Alman temerküz kampı, Gazze esir kampından büyük ve kötü olmaz.

Gazze ambargosunu kırmak için yola çıkmış olan yardım gemilerinin, İsrail devletinden izin istemeleri gerektiği iddiasının hiçbir tutar tarafı yoktur.

Gazze ambargosu kaldırılmalı, sivil halka eziyet edilmemeli, çocuklar öldürülmemeli, dünyanın her yerinden mazlum Filistinlilere sivil yardım gelmelidir.

İsrail haksızdır. Uluslararası hukuk uzmanlarından Fransız Serge Sur İsrail'in Gazze'ye giden Türk yardım gemisine uluslararası sularda saldırıp Türk vatandaşlarını öldürmesini, çok açık bir hukuk ihlali olarak vasıflandırmıştır. İsrail bu konuda uluslararası bir tahkikat komisyonu kurulmasını kabul etmedi. Kendisi araştırcakmış. Ne gülünç!.. Kendisi hakkında hem savcı olacak, hem hakim.

İsrail'i muhakeme etmek için bir yol daha var: Uluslararası Ceza Mahkemesine müracaat etmek. İsrail bu mahkemeye ilgili anlaşmayı imzalamamıştır ama vatandaşları öldürülen Türkiye imzalamıştır. Bu konuda dünya çapında imza toplanıyormuş ve 500 bin imza olması gerekiyormuş.

İsrail nasıl cezalandırılabilir?

1- Siyasî boykot yaparak. Türkiye Tel-Aviv'deki elçisini geri çekmiştir.

2- İktisadî, ticarî, mâlî (finansla ilgili) boykot. Türkiye'nin bunu yapması çok zor. Krizden sonra bile ticarî-iktisadî ilişkiler sürüyor.

3- Dünya çapında İsrail'i kınayan propaganda yapmak, insanlığı harekete geçirmek. Bu konuda İsrail gerçekten kendi kalesine gol atmıştır. Hemen hemen bütün dünya onu lanetlemekte ve kötülemektedir.

Uyarı: İsrail'in patlatacağı veya onun yüzünden patlayacak 3'üncü dünya savaşında on milyonlarca insan ölecek, büyük yıkımlar olacak, korkunç acılar çekilecektir. Türkiyelilerin bunlara hazır olmaları, tedbir almaları gerekir. Gaflet edilmesin.

Hz. Ebubekir'in Zorluklara Göğüs Germesi

(Hz. Ebubekir'in Hz. Peygamber'den İsrarla, Ortaya Çıkıp Halkı Açıkça İslâm'a Davet Etmesini İstemesi ve Bu Yolda Halka Hitap Etmesi)

• Hz. Peygamber'in ashâbı toplanmıştı -o sırada otuz sekiz kişiydiler-. Hz. Ebubekir, Hz. Peygamber'e, ortaya çıkıp halkı açıktan İslâm'a davet etmesi için ısrar etti. Hz. Peygamber "Sayımız azdır" deyise de Hz. Ebubekir ısrarında devam etti. Nihayet H. Peygamber çıktı, ashâbı da mescidin çeşitli yerlerine dağılarak yakınlarının aralarına katıldılar. Bu sırada Hz. Ebubekir ayağa kalkarak halka bir hutbe okudu. Hz. Peygamber de oturmuş onu dinliyordu. Bunun üzerine müşrikler, Hz. Ebubekir'e ve diğer müslümanlara saldırdılar. Hz. Ebubekir'i o kadar çok dövmüşlerdi ki sonunda baygın düştü. Özellikle kötülüğüyle meşhur olan Utbe b. Rabia altı çivili ayakkabılarıyla yüzüne vurmaya başladı. Sonra karnına çıkıp tepeledi. Öyle ki Ebubekir'in yüzü tanınmayacak hale gelmişti. Bunu duyan Teym oğulları koşarak gelip müşrikleri uzaklaştırdılar. Ebubekir'i bir elbiseye sararak evine götürdüler. Onun ölmeyeceğinden emin olduktan sonra mescide geldiler ve dediler ki: Allah'a yemin ederiz ki, Ebubekir ölecek olursa, biz de Utbe'yi öldüreceğiz. Sonra tekrar Ebubekir'in yanına dönüp, Ebu Kuhafe ile birlikte onu konuşturmak için akşam kadar uğraştılar. Ebubekir akşama doğru konuşabildi ve hemen "Allah'ın Peygamberi nasıldır?"

diye sordu.

Bunun üzerine "Sen onun yüzünden bu felâkete uğradın. Buna rağmen onun için üzülüyorsun" diye azarladılar. Annesi Ümmü'l-Hayr'a da "Ona birşeyler yedirmeye çalış" deyip ayrıldılar.

Ümmü'l-Hayr, Ebubekir'le başbaşa kaldığında ona birşeyler yiyip içmesi hususunda çok ısrar etti. Ebubekir ise devamlı olarak "Hz. Peygamber ne oldu?" diye soruyordu. Annesi "Andolsun, benim arkadaşın hakkında bir bilgim yok" dedi. Ebubekir "O halde, Hattab'ın kızı Ümmü Cemil'e git! Hz. Peygamberi ondan sor!" dedi. O da Ümmü Cemil'e geldi. Ve dedi ki: "Ebubekir senden Muhammed'in durumunu soruyor!" Ümmü Cemil (korkudan) "Muhammed'den haberim yok. Eğer istersen seninle beraber oğluna gidelim" dedi.

Ebubekir'in annesi bu teklifi kabul edince, Ümmü Cemil onunla beraber Ebubekir'e geldi. Onu ölüm derecesinde ağır hasta olarak görünce, bir çığlık atarak "Allah'a yemin ederim ki, sana bu yara ve bereleri açan bir kavim kesinlikle fisk ve küfür ehlidir.

Ümid ederim ki Allah senin için onlardan intikam alsın!" dedi. Ebubekir "Hz. Peygamber nasıl?" diye sordu. Ümmü Cemil "Annen burada" deyince Ebubekir "Annemden çekinme, ondan bir zarar gelmez" deyince, Ümmü Cemil "Hz. Peygamber'in durumu iyidir" dedi. Ebubekir "O şimdi nerede?" diye sordu. Ümmü Cemil "Erkam b. Erkam'ın evindedir" dedi. Ebubekir "Allah'a ahdim

olsun ki, Hz. Peygamber'i görmedikçe yemek yemeyeceğim, su içmeyeceğim" dedi. Onlar ortalık sakinleşinceye kadar beklediler. Sonra Ebubekir'i aralarına alarak Hz. Peygamber'e götürdüler.

Ebubekir Hz. Peygamber'i görünce hemen onun boynuna sarıldı ve öpmeye başladı. Oradaki müslümanlar da Ebubekir'e sarılıp onu öpmeye başladılar. Ebubekir, Hz. Peygamber'in kendisi için üzül­düğünü görünce "Anam babam sana feda olsun, ey Allah'ın Rasûlü! O fasiğin yüzüne vurmasından başka, bir şeyim yok. Bu benim annemdir, çocuklarına çok iyi davranır. Sen ise mübareksin, onu Allah'ın dinine davet et ve hidayet vermesi için Allah'a dua et. Belki Allah onu, senin vasıtanla ateşten korur" dedi. Bunun üzerine Hz. Peygamber önce dua etti. Sonra Ümmü'l-Hayr'ı İslâm'a davet etti. Ümmü'l-Hayr da müslüman oldu. Ebubekir hanımı ve annesi Hz. Peygamber ile beraber Erkam b. Erkam'ın evinde bir ay misafir kaldılar. Müslümanlar o zaman otuz dokuz kişiydiler. Çünkü Hamza b. Abdulmuttalib de Ebubekir'in dövüldüğü gün müslüman olmuştu.¹

Hz. Peygamber'in Duası Üzerine Ömer b. Hattab'ın Müslüman Olması

• Hz. Peygamber bir çarşamba günü Ömer b. Hattab veya Ebu Cehil b. Hişam'dan birisiyle İslâmiyet'i güçlendirmesi için Allah'a dua etti. Ertesi gün sabah Ömer b. Hattab gelerek müslüman oldu. Hz. Peygamber ile yanındaki müslümanlar o kadar yüksek sesle tekbir getirdiler ki, sesleri Mekke'nin yukarı mahallelerinden bile duyuldu.

Kafir ve kör olan Erkam'ın babası "Ey Allah'ım! Oğlum Ubeyd'i affet. Çünkü o sapıttı" dedi.

Ömer müslüman olduktan sonra "Ey Allah'ın Rasûlü, biz hak üzerindeyken niçin dinimizi gizliyoruz? Halbuki onlar batıl üzerinde oldukları halde dinlerini savunuyorlar" dedi. Hz. Peygamber "Ey Ömer! Biz sayıca azız. Dün başımıza geleni sen de gördün" dedi. Hz. Ömer "Seni hak ile gönderen Allah'a yemin ederim ki, ben Mekke'nin her neresinde küfrümü göstermişsem, aynı yerlerde İslâm'ımı da açıkça göstereceğim" dedi ve çıkıp Kâbe'yi tavaf etti. O sırada müşrikler onun, kendilerine iyi bir haber getirmesini bekliyorlardı.

Ebu Cehil kendisine "Ey Ömer! Falan adamın dediğine göre sen Muhammed'e iman etmişsin. Bu doğru mu?" dedi. Bunun üzerine Hz. Ömer "Şehadet ederim ki Allah'tan başka ilah yoktur. Muhammed de onun kulu ve Rasûlü'dür" dedi. Bunun üzerine müşrikler Hz. Ömer'e doğru saldir-

dılar. Hz. Ömer, Utbe'yi altına alıp göğsüne çıkarak dövmeye başladı. Parmağını gözlerine sokuyor, Utbe de feryad ediyordu.

Bunu gören halk oradan uzaklaştı. Ömer de Utbe'yi yerde bırakarak kalktı. Bundan sonra Ömer'e kim yaklaşırsa, o da orada bulunan en yakın akrabasından ileri gelen birisine saldırıyordu.

Böylece onları aciz bıraktı. Bundan sonra Ömer, müşriklerin toplandığı yerleri teker teker gezerek imanını oralarda ilân ettikten sonra Hz. Peygamber'in yanına dönerek "Anam babam sana feda olsun ey Allah'ın Rasûlü! Müşrikler artık sana bir şey yapamazlar.

Yemin ederim ki, küfürle oturduğum bütün meclislerde, hiç çekinmeden ve kimseden korkmadan İslâm'ımı ilân ettim" dedi. Bunun üzerine Hz. Peygamber, Ömer ile Hamza önünde oldukları halde mescide gitti ve Kâbe'yi tavaf ederek öğle namazını kıldı.

Daha sonra Ömer ile birlikte Daru'l-Erkam'a gitti. Ömer tek başına evine gitti. Sonra da Hz. Peygamber evine döndü.²

Müslümanlara Baskının Artması ve Ebubekir'in Habeşistan'a Hicret Etmek Üzere Yola Çıktığında İbn Dûğünne ile Arasında Geçen Olay

• Hz. Aişe şöyle anlatıyor: Ben anne ve babamı tanıdığımdan beri müslüman olarak gördüm. Hz. Peygamber de her gün bize uğradı. Bu arada müşriklerin baskısı da son haddine varmıştı. Niha-yet babam Habeşistan'a hicret etmek üzere yola çıktı, Berke'l-Ğumad'a vardı. Orada İbn Dûğünne ile karşılaştı.

İbn Dûğünne babama "Ey Ebubekir nereye gidiyorsun?" diye sordu. Babam "Kavmim beni Mekke'den çıkardı. Ben de yeryüzünde seyahat ederek Allah'a ibadet etmek istiyorum" deyince İbn Dûğünne "Ey Ebubekir! Senin gibi bir insan ne yurdundan çıkar, ne de çıkartılır. Çünkü sen yoksul insanlara yardım eder, akrabalık bağlarını gözetir ve ağır yüklere göğüs gerersin. Misafirlere ikramda bulunur, felakete uğrayanların yardımına koşarsın. Ben seni himayeme alıyorum. Geri dön ve Rabb'ine memleketinde ibadet et" dedi. Böylece Hz. Ebubekir geri döndü ve İbn Dûğünne ile beraber Mekke'ye geldi.

İbn Dûğünne bir akşam Kureys'in eşrafı ile beraber Kâbe'yi tavaf ederken onlara "Ebubekir

2) En sıhhatli görüş şudur ki, Ömer'in müslüman oluşu, bi'set'in altıncı yılında, Habeşistan hicretinden sonradır. Bidâye, 1H/30; İsbâbe, IV/447.

1 Hafız Ebü'l-Hasan el-Tarabiûsi (Hz. Aişe'den)

memleketinden kovulacak adam değildir. Fakirlere yardım eder, akrabalık bağlarını gözetir, ağır yükleri göğüsler, misafire ikramda bulunur, felakete uğrayanların yardımına koşar. Böyle bir adamı nasıl yurdundan çıkartırsınız?" dedi. Kureyş de İbn Dûğûnne'nin himayesini kabul ettiler. Fakat ona "Ebubekir'e söyle Rabb'ine evinde ibadet et-sin. orada namaz kılsın, istediğini okusun. Bunları açıktan yaparak bizi rahatsız etmesin. Çünkü biz, onun kadınlarımızı ve çocuklarımızı saptırmasın-dan korkuyoruz" dediler.

İbn Dûğûnne bunu Hz. Ebubekir'e söyledi. Ebubekir bir müddet evinde Allah'a ibadet etti, namazını açıkta kılmıyordu. Ancak evinde Kur'an okuyordu. Sonra Ebubekir evinin avlusuna bir mescit yapmaya karar verdi.

Artık orada namaz kılmaya ve Kur'an okumaya başladı. Ebubekir çok içli bir insan olduğu için, Kur'an okurken ağlardı. Onun bu durumu kadınların ve çocukların dikkatini çekti. Kalabalıklar halinde gelip onu dinlemeye başladılar. Müşriklerin ileri gelenleri bu durumdan endişeye düştüler ve İbn Dûğûnne'ye haber gönderip çağırdılar. Ona "Biz Ebubekir için evinde ibadet etmek şartıyla sana teminat vermiştik. Fakat o sınırı aştı. Evinin avlusuna mescit yaparak orada açıktan Kur'an okumaya, namaz kılmaya başladı.

Onun bu durumu kadın ve çocuklarımızı yoldan çıkarıyor. Onu bundan alıkoy. Eğer sadece evinde ibadet edecekse, bunu yapsın. Fakat böyle yapmayı açıkta ibadet etmeye devam edecekse, himayeni ondan geri al. Çünkü biz sana verdiğimiz sözden dönmek istemiyoruz. Ancak Ebubekir'in açıktan ibadet etmesine de müsâde etmeyiz" dediler.

İbn Dûğûnne, babama gelerek "Seninle nasıl anlaştığımızı biliyorsun. Ya anlaşmamıza uyarısın, yahut da ahdimi bana geri verirsin. Çünkü ben Arapların, ahid verdiğim bir kişiden, ahdimi geri aldığı duymalarını istemiyorum" dedi. Babam da ona "Ahdimi sana geri veriyorum. Ben Rabb'im'in himayesine razıyım" dedi.³

3) Buhari, s. 552 (Hz. Aişe'den) Hayatü 's-Sahabe. Cilt: 1 F 18

• Ebubekir, muhacir olarak Mekke'den çıkmıştı. Bir veya iki gün Mekke'den uzaklaşmıştı. İbn Dûğûnne onunla karşılaştı. İbn Dûğûnne o zaman Habeşlilerin efendisi idi. İbn Dûğûnne "Ey Ebubekir! Nereye gidiyorsun?" diye sordu. Ebubekir "Kavmim beni Mekke'den çıkardı. Bana eziyet ettiler, dünyayı başıma dar ettiler" dedi. İbn Dûğûnne bunun sebebini sordu ve şöyle dedi: "Valahi sen felakete uğrayanların yardımına koşarsın. Yoksulların elinden tutarsın. Maruf işler yaparsın. Mekke'ye dön! Sen benim himayemdesin!" Kendisi de Ebubekir ile beraber Mekke'ye gelerek, Kureyşlilere "Ey Kureyş ileri gelenleri! Ben İbn Ebî Kuhafe'yi himayeme aldım. Sakın hiç kimse ona dokunmasın" dedi. Böylece Kureyş, Ebubekir'e dokunmaktan vazgeçtiler.⁴

• İbn Dûğûnne "Ey Ebubekir! Ben kavmine eziyet edesin diye sana himaye vermedim. Evine git, orada istediğini yap!" dedi. Ebubekir "Bana verdiğin emanı geri verip Allah'ın emanı ile yetineyim mi?" dedi. O da "Evet" dedi. Ebubekir emanı iade edince, İbn Dûğûnne "Ey Kureyşliler, Ebu Kuhafe'nin oğlu benim verdiğim emanı, bana geri iade etmiştir. Bundan sonra ne isterseniz yapabilirsiniz" dedi.⁵

• Hz. Ebubekir, İbn Dûğûnne'nin himayesinden çıktığı zaman, Kureyş'in sefihlerinden birisine rastladı. Kâbe'ye gitmek isterken o sefih başına toprak serpti. Ebubekir biraz sonra da Velid b. Muğire'ye (veya As b. Vail'e) rastladı. Ebubekir, Velid'e veya As'a "Bu sefihin bana yaptığını görmüyor musun?" dedi. O da "Bunu kendi başına getiren sensin" diye cevap verdi. Bunun üzerine Ebubekir "Ey Rabb'im! Sen ne halimsin! Ey Rabb'im! Sen ne halimsin. Ey Rabb'im, sen ne halimsin!" dedi.⁶

• Esmâ şöyle anlatıyor: "Ey Ebubekir, imdada yetiş" diye bir ses geldi. Babam bizim yanımızdan çıktı. Başında dört adet saç örgüsü vardı. O şöyle bağıırıyordu: "Âzab olasıcalar. Rabb'im Allah'tır diyen ve size Rabb'inizden açık mucizeler getiren bir kişiyi mi öldürecek siniz?" Onlar Hz. Peygamber'i bırakarak, Ebubekir'e yöneldiler. Babam eve geldiğinde, o saç örgülerinden hangisine el atsa, elinde kalyordu. Ve o "Ey celâl ve ikram sahibi! Sen ortaktan münezzehsin!" diyordu.⁷

4) İbn İshak

5) Bidâye, 111/94

6) Bidâye, 111/95; İbn İshak

7) Ebu Ya'lâ ve başkaları

Mi'raçla ilgili önemli sorular: Neden Mi'raç, Nasıl Mi'raç?

8 Temmuz Çarşamba Mi'raç Gecesidir.

Mi'raç, Recep ayının 27. Gece-si Cenab-ı Hakkın daveti üzerine Cebrail (Aleyhisselam)ın rehberliğinde Peygamber Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)in Mescid-i Haramdan Mescid-i Aksâ'ya, oradan semaya, yüce âlemlere, İlâhî huzura yükselmesidir.

Mi'racın hakikati nasıl anlaşılır?

Bir padişahın iki türlü konuşması vardır. Biri, bir vatandaşla telefon ederek küçük bir meseleyi görüşmesi. Diğeri de devlet başkanı, halifelik yönü ve milletin idarecisi olarak, emirlerini her tarafa duyurmak için özel bir elçisi ile konuşması, sohbet etmesi, onun aracılığı ile ferman yayınlamasıdır.

Bu örnekte olduğu gibi Cenab-ı Hakkın da kulları ile iki tarzda muhatap olması vardır. Biri, özel ve cüz'î, diğeri de geniş ve genel mahiyette bir konuşması. Cenab-ı Hakkın bazı velilerle özel ve cüz'î anlamda

ilham etmesi birinciye örnektir.

Ama Peygamber Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) bütün velayet mertebelerinin üstünde bir büyüklük ve yücelikte, kâinatın Rabbi, bütün varlıkların Yaratıcısı olarak Cenab-ı Hakkın sohbetine müşerref olması ise ikinci ve mükemmel olanına misaldir.

Peygamber Efendimizin (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) elçiliği iki taraflıdır. Biri halktan Hakka, diğeri de Haktan halka. Biri Mi'racın bâtinî tarafı olan velayet yönüdür, diğeri de zahiri tarafı olan risalet yönüdür.

Yani Peygamber Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) bizi temsilen Cenab-ı Hakkın huzuruna çıktı, başta insanlar olmak üzere bütün varlıkların ibadet, kulluk, tesbih ve zikirlerini toplu olarak (askerin komutana tekmil vermesi gibi) arz etti. Bu yönüyle Mi'raç halktan, insanlardan, varlıklardan Hakka bir gidiştir. Diğeri de Cenab-ı Hakkın biz kullarından istediklerini, emir ve yasaklarını Resul olarak getirmiştir. İbadetlerin özü ve

esasları olan beş vakit namazı Mi'raç hediyesi olarak getirmesi gibi...

Peygamberimiz Rabbiyle nasıl görüşebilir?

Soru: "Bize herşeyden daha yakın olan Cenab-ı Hakka binlerce senelik mesafeyi aşarak yetmiş bin perdeyi geçtikten sonra Rabbiyle görüşmesi ne demektir?"

Cenab-ı Hak herşeye herşeyden daha yakındır, fakat herşey Ona sonsuz şekilde uzaktır.

Mesela, güneşin insan gibi akıllı olsa da bizimle konuşacak olsa, elimizdeki ayna aracılığıyla bizimle konuşabilir.

Diğeri taraftan biz bir çeşit ayna olan gözümüzle güneşe yaklaşabiliyoruz. Oysa güneş bize 150 milyon km uzaklıkta bulunuyor, hiçbir şekilde ona yaşayamayız. Güneşe bir derece yaklaşmak için ancak Ay kadar büyümek lazım. Bu da mümkün değildir.

Bu misalde olduğu gibi, gerçek anlamda Cenab-ı Hak herşeye

yakındır ama herşey ona sonsuz derece uzaktır. Ancak Peygamber Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem), Cenab-ı Hakkın lütfuyla bir anda binlerce perdeyi geçerek Mi'racı yükselmiş, bütün manevi mertebeleri aşarak huzura varmıştır.

Bir insan nasıl göklere çıkabilir?

Soru: "Bunun bir örneği var mıdır? Bir uçak ancak 10-15 bin metre yukarı çıkabiliyor, bir uzay gemisi ancak Ay'a ve Venüs'e ulaşabiliyor. Bir insan birkaç dakika gibi kısa bir sürede milyonlarca metre uzaklara nasıl gidip gelebilir?"

Yerküremiz, yani Dünya bir yılda yaklaşık 188 saatlik bir mesafeyi bir dakikada döner, yirmi beş bin senelik mesafeyi bir senede alır. Bu muazzam hareketi ona yaptıran ve bir sapan taşı gibi döndüren bir Kudret, bir insanı Arş-ı Âlâya getiremez mi? Güneşin çevresinde o ağır cisim olan dünyayı gezdiren bir hikmet bir insan bedenini şimşek gibi Rahman'ın Arşına çıkaramaz mı?

Ruhuyla gitse olmaz mıydı?

Soru: "Öyleyse ise neden Mi'racı çıktı? Ne lüzumu var? Evliya gibi ruhu ve kalbi ile gitse yetmez miydi?"

Cenab-ı Hak görünen ve görünmeyen âlemlerdeki güzellikleri göstermek için, kâinat fabrikasını ve merkezini gezdirmek, insanlığın amel ve ibadetlerinin âhiretteki neticesini göstermek için Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'i oralara dâvet etmesi gayet makuldür. Sadece ruhu ve kalbi ile değil, bu seyahate bedeninin de iştirak etmesi gerekir.

Görünen âlemin anahtarı olan gözünü, işitilen âlemin anahtarı olan kulağını Arşa kadar birlikte alması gerektiği gibi, ruhunun sayısız görevlerini üstlenen âlet ve makinesi hükmünde olan müba-

rek bedenini Arşa kadar çıkarması akıl ve hikmet gereğidir.

Zaten Cenab-ı Hak Cennette bedeni ruha arkadaş ediyor. Çünkü pekçok kulluk görevine ve sınırsız lezzetlere ve acılara beden kaynaklık etmektedir.

Öyle ise bu mübarek beden ruha arkadaşlık edecektir. Cennette ruh bedenle birlikte olursa Cennetü'l-Mevâ'nın gövdesi olan Sidretü'l-Müntehaya Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'in zatının arkadaşlık etmesi hikmetin tâ kendisidir.

Zaten Peygamberimiz Mi'racı sadece ruhen çıkmış olsaydı, zaten mucize olmazdı. Çünkü her veli ruhen ve kalben o âlemlere çıkabiliyor.

Kısa zamanda nasıl gidip geldi?

Soru: "Birkaç dakikada binlerce yıllık mesafeye gidip gelmek aklen mümkün müdür?"

Cenab-ı Hakkın sanatında hareket ve hızın derecesi farklıdır. Sesin hızı ile ışığın hızı, elektriğin hızı hatta ruhun ve hâlin hızı birbirinden bütünüyle farklıdır. Gezegenlerin hızları da birbirinden farklıdır. Meselâ ışığın hızı 300.000 km/sn iken sesin hızı 360/sn'dir.

Acaba Peygamberimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'in lâtif bedeninin yüce ruhuna tabi olması, ruh hızında hareketi nasıl akla ters gelebilir?

Yine bir insan on dakika uyusa bazı olur ki, bir yıllık iş görebilir. Hatta bir dakikada insanın gördüğü rüyayı, rüyada işittiği sözleri, konuştuğu kelimeleri toplansa uyanıkken bir gün, belki daha fazla bir zaman gerekir.

Demek ki bir zaman dilimi iki kişiye göre değişebiliyor. Birisine bir gün, diğerine de bir yıl hükmüne geçebilir.

İşte Peygamber Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem), Buraka binerek şimşek gibi bütün kâinatı gezip İllâhî huzura çıkıp Rabbiyle sohbet şerefine ermiş, Onun cemalini görmüş, emirlerini alıp dönüp gelmiştir.

Mi'racın benzeri olay bir var mı?

Soru: "Peygamberimizin Mi'racı çıkması mümkündür. Fakat her mümkün gerçekleşmiyor. Bunun bir benzeri var mı ki kabul edelim?"

Mi'racın çok örnekleri vardır:

Bir insan, gözüyle bir saniyede Nebtün gezegenine çıkabilir.

Bir bilim adamı, astronomi kanunlarına binerek tâ yıldızların arkasına bir dakikada gidebilir.

İman sahibi her insan, namazın hareketlerine düşüncesini bindirek bir çeşit Mi'racı kâinatı arkasına alarak İllâhî huzura girebilir.

Kalb gözü açık bir veli, İllâhî sırlara kırk günde ulaşabilir. Hatâ Abdülkadir Geylânî ve İmam-ı Rabbanî gibi bazı evliyanın bir dakikada Arş-ı Âlâya kadar ruhen çıktıkları bildiriliyor.

Yine nurlu bir cisme sahip olan melekler bir anda yerden Arşa, Arştan yeryüzüne gidip geliyorlar.

Cennette, Cennet ehli mü'minler, Cennet bahçelerine kısa bir zamanda çıkabiliyorlar.

Bu kadar örnekler gösteriyor ki, bütün evliyanın sultanı, bütün mü'minlerin imamı, bütün Cennet ehlinin reisi ve bütün meleklerin makbulü olan Resul-i Ekrem Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'in bir anda Mi'racı çıkması, dönmesi, bütün yüce âlemleri gezip görmesi gayet makuldür ve şüphesizdir. **(Bediüzzaman Said Nursî, Sözl. 31. Söz'den)**

Allah (Celle Celâlühû) âyette Habîbini azarlıyor mu?..

Ali EREN

İnsanlar; inananlar ve inanmayanlar, imanlılar ve imansızlar, diğer bir ifade ile kâfirler ve müslümanlar olarak ikiye ayrılır.

Hazreti Allah (Celle Celâlühû)'nün sevdiği kimseler, sadece inananlar ise de insan için sadece inanmak kâfi olmayıp ibâdet etmek de gerekiyor.

Hatta sadece ibâdet de kâfi olmayıp, ibâdetlerin makbul olması için ihlâs ve samimiyetle yapılmış olması şart.

İşte ebedî kurtuluşun ilk şartı bu. Yani ihlâs ve samimiyetle ibâdet etmek.

Bunun arkasından mânevî derecelerde yükselmek gelir...

Ihlâs ve samimiyetle Allah'a ibâdet edenler, farz ve vâciblerden başka nâfile ibâdetlere de devam ederlerse, nâfile ibâdetleri yapmayanlara göre daha yüksek dereceler elde ederler.

Hatta ihlâs sâhipleri arasında da derece farkları olacağından, herkes ihlâsı derecesinde sevap kazanır.

Kimin ihlâsı fazlaysa, onun alacağı sevap ona göre, derecesi de o derece yüksek olur.

Kişi, ibâdet ve ihlâsı nisbetinde belli bir dereceye gelince, mânevî dostluk makamına erişir.

Artık o bir Allah dostudur.

Biz böyle kimselere velî diyoruz.

Velî kelimesinin çoğulu **"evliyâ"**dır.

Türkçede birden fazla, Arapçada da ikiden fazla kişiye evliyâ denir. Halk tek kişiye de evliyâ dediği ve bu kelime dilimize artık iyice yerleştiği için, tek kişi hakkında da **"Evliyâ"** demek yanlış sayılmaz. Çünkü, **"Galat-ı meşhûre lügat-ı fesîhadan evlâdır."**

Halk bazen velilere/evliyâya ermiş de diyor. Bu da yerinde bir kelime. Allah dostluğuna ermiş demek...

Evliyâ ve ermiş zatlar, Allah tarafından sevildikleri için, Allah (Celle Celâlühû) sevdiği bu kimseleri halka da sevdireyor.

Müslümanlar, böyle zatlara hayattayken gereken hürmeti gösterdikleri gibi, vefatlarından sonra da unutmayıp türbelerini ziyaret ediyor, onlardan şefaathet ve himmet istiyorlar...

Velilerin/evliyânın şüphesiz ki hepsi aynı derecede değildir. Aralarında derece farkları vardır.

Tasavvuf lisanında, ilk evliyâlık mertebesine velâyet-i suğrâ, yüksek evliyâlık mertebesine velâyet-i kübrâ, daha yüksek evliyâlık mertebesine ise velâyet-i ulyâ deniliyor...

Çok yüksek mertebelere eren zatlar, Kutbul irşad, Kutbul aktab diye anılırlar ki, böyle zatlar azın azıdır. Her asırda, böyle makamlara ulaşan zatlar elbette vardır.

Bu mânevî mertebelerin sahipleri, dünyadayken cennet hayatı yaşayan mübârek kimseler olup peygamberlerden sonra Allah'ın en bahtiyar kullarıdır.

Tasavvuf ve tarikata muarız olanlar hoş karşılamasalar da bizim duamız şudur:

Allah bizi öyle zatların şefaathetinden mahrum etmesin. Bizi onlarla beraber haşretsin ve bize âhrette onların sancağı altında toplanmayı nasip etsin. Âmîn.

İslam Ehl-i sünnet inancına göre, evliyâ olarak andığımız Allah dostlarının en yüksek derecede olanları, Peygamberimiz'in ashabıdır. Ashabın derecesine, onlardan sonra gelen hiçbir kimse ulaşamaz.

Hiç bir evliyâ da, derecesi ne kadar yüksek olursa olsun, peygamber derecesine ulaşamaz.

İnsan çalışmakla evliyâ olabilir, ama peygamber olamaz.

Çünkü, peygamberlik çalışmakla değil sadece Allah'ın tayiniyledir.

Peygamberlik makamı, böyle çalışmakla elde edilmesi mümkün olmayan yüce ve yüksek bir makamdır.

Peygamberler arasında da derece farkları vardır. Rabbimiz Teâlâ onların bazısını bazısından üstün kıldığını haber veriyor. (Bakara sûresi, âyet: 253)

Derecesi en üstün olan peygamberler **"Ulül azm"** denilen peygamberlerdir. (Ahkâf sûresi, âyet:35)

Bunlar, İbni Abbas (Radiyallâhü anh) Hazretleri'nin beyanına göre beş Peygamber olup Nuh, İbrahim, Musa, İsa ve Muhammed (Aleyhimüsselam) hazerâttır.

Bu peygamberlerin içinde en üstün makamın yani Makâm-ı Mahmûd'un sahibi olan da **Habîbullah, Allah'ın sevgilisi** olan Peygamberimiz Hazreti Muhammed Mustafa (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) Efendimiz Hazretleri'dir... (Allah (Celle Celâlühû) şefaattinden mahrum etmesin. Âmîn)

Onun makamından daha üstün bir makam olmadı gibi, yaratılanlar içinde onun makamından daha yüksek bir makam da düşünülemez..

Şimdi yukarıdan beri anlattıklarımızı sıralayarak şöyle bir özetlemeye geçebiliriz:

En altta inançsızlar, yani kâfirler var. Bunların hiçbir üstünlükleri ve dereceleri yoktur. Onlar için derece değil dereke (sıfırın altı - cehennem çukuru) vardır.

Inanç sahipleri ise kademe kademe, derece derece şöyle sıralanıyor:

İbâdet edenler,

İbâdetlerini ihlasla yapanlar,

İhlâsta ileri olanlar,

İhlâs ve samimiyetle ibâdet ve kulluk etmekle beraber nâfile ibâdetleri de yapanlar,

Farz, vâcib, sünnet ve nâfile ibâdetlerde, hayır ve hasenatta ileri giderek evliyâlık derecesine ulaşanlar,

Derecesi yüksek veliler,

Peygamberler,

Ulül azm peygamberler,

Ve son peygamber, Habîbullah/Allah'ın sevgilisi Muhammed Mustafa (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) Efendimiz Hazretleri...

Yani, insanlığın ve yaratılmışların en ucu, zirvesi, Allah'ın Habîbi/sevgilisi...

Allah (Celle Celâlühû) O'nu o kadar sevmekte ve değer vermekte ki, Kelâm-ı Kadîm'inde onu bütün âlemlere rahmet olarak gönderdiğini bildiriyor. (Enbiyâ sûresi, âyet: 107)

O'na itaat etmeyi, kendisine itaat kabul ediyor. (Nisâ sûresi, âyet:80)

Onun kendiliğinden konuşmadığını, tebliğ ettiği âyetlerin sadece vahiy olduğunu bildiriyor. (Necm sûresi, âyet: 3-4)

Bu gerçeklere rağmen, müslümanlar içinde gördüğümüz bazı kimseler, Peygamberimiz'in Müslümanlar tarafından lüzumundan fazla yüceltildiğini söyleyebilmekte ve Hazreti Allah'ın Peygamberimiz'i azarladığını yazabilmektedirler.

Müslümanlar Peygamberimiz'i son derece sevmeyip de ne yapsınlar?

Lâ ilâhe illallah Muhammedür resûlullah diyerek, adını Allah'ın ismiyle beraber andıkları zatı, Allah'dan sonra ikinci varlık olarak sevmesinler mi?

Ama bazı kimseler nedense, Müslümanların Peygamberimiz'i bu derece fazla sevmelerinden pek fazla rahatsız oluyorlar. İlim sahibi olmayanların ilk nazarda anlayamayacakları âyetleri ele alarak, Müslümanların zihinlerini bulandırmaya çalışıyorlar.

Bu kimselerin gayesi, **"Allah'ın, Peygamberimiz'i azarladığını söyleyerek"** Peygamberimiz'i Müslümanların zihninde küçük düşürmek değilse, nedir?

Halbuki, onların **"Allah, Peygamberi azarlıyor"** dedikleri âyetlerde, Peygamberimiz'i azarlama değil, ikaz ve hatırlatmalar var. Hatta azarlama var dedikleri bazı âyetlerde onların söylediklerinin tam tersi bir mânâ bile mevcut.

Bunu misallendirelim. Böyle diyenler kimler?

Peygamberimiz'in, Allah (Celle Celâlühû) tarafından azarlandığını yazanlardan biri, **ÜÇ MUHAMMED** kitabının yazarı Mustafa İslamoğlu.

İslamoğlu, adı geçen kitabının 216. sahifesinde, **"Tevbe sûresinin 43. âyetinde Peygamberimiz'in azarlandığını"** söylüyor. Oysa mesele onun söylediği gibi değil, hatta tam tersi.

İslamoğlu'nun, Peygamberimiz'in azarlandığını söylediği âyetin meâlini görelim. O âyette Peygamberimiz'e hitaben şöyle buyuruluyor:

"Allah seni affetsin. Doğru söyleyenler kimler, gerçekten yalancılar kimlerdir, bunların iyice belli olmasını beklemeden niçin onlara izin verdin?" (Elmalî Tefsiri, c: 4, sa: 349 sadeleştirme)

Mesele şu: Tebük Seferi'ne çıkılacaktır. Bazıları Peygamberimiz'e gelip, harbe gitmemek için mazeretlerini beyan ediyorlar. Peygamberimiz de onların söylediklerinin doğru olup olmadığını araştırmadan onlara izin veriyor. Âyet bu meseleyle ilgili.

Bu âyette, İslamoğlu'nun söylediği gibi Peygamberimiz'i azarlama falan yok. Ama bunu biz söylemeyelim de kendisinin eserlerinde sık sık kaynak olarak gösterdiği **Tefsir-i Kebir** müellifi Fahreddin Razî söylesin.

İslamoğlu'nun **"Peygamberi'i azarlıyor"** dediği Tevbe sûresinin 43. âyetinin tefsirinde **Tefsir-i Kebir** bakın ne diyor:

"Bu, Cenab-ı Hakk'ın, Hz. Peygamber'i iyice

ta'zim edip (büyükliğini gösterip) **yücelttiğine delâlet eder. Bu tıpkı, bir adamın kendi nezdinde çok kıymetli olan birisine,** "Hay Allah af-fedesice, benim şu işimi nasıl yaptın? Allah senden razı olsun; benim bu sözüme karşı senin cevabın nedir? Allah sana âfiyet versin, sen benim kadrimi bilemedin" **demesi gibidir. Binâenaleyh, bu kimsenin bu sözünden maksadı, o kimseyi iyice tebci etmekten (yüceltmekten) başka bir şey değildir."**

İslamoğlu'nun ileri sürdüğü mesele yeni bir şey değildir. Tarihte, onun gibi **"Peygamberimiz'in Allah tarafından azarlandığını"** söyleyenler olmuştur. Fakat Tefsir-i Kebir'de Fahreddin Râzî Hazretleri onlara gereken cevabı veriyor. O cevaplar aynı âyetin (Tevbe 43) tefsirinde zikrediliyor.

Eserlerinde iki de bir Tefsir-i Kebir'e atf yapan Bay İslamoğlu, mesele Peygamberimiz'in azarlanması olunca, Tefsir-i Kebir'in ne dediğine hiç itibar etmiyor.

İslamoğlu, Hazreti Allah'ın Peygamberimiz'i azarlandığını söylese de, ehli sünnet âlimleri tam tersini söylüyorlar. Meselâ büyük âlim Ömer Nasuhi Bilmen, bahse konu âyetin ifadesinin, Peygamberimiz'i azarlama değil aksine iltifat olduğunu söylüyor. Ömer Nasuhi'nin ifadesi şöyle:

"...Bu bir iltifattır ve söze başlamak mukaddimesidir." (Kur'an-ı Kerim'in Türkçe Meâl-i Âlisi ve Tefsiri, c: 3, sa: 1273)

Ârifan'ın bir önceki sayısındaki yazımızda, **ÜÇ MUHAMMED** kitabının yazarının; tasavvuf ve tarikat erbabını suçladığını söylemiştik. Yazar, **"Tasavvuf ve tarikat erbabının Hazreti Resûlullah'ı örnek almak yerine, ona sadece bir masal kahramanı gibi hayranlık duyduklarını"** söylüyordu. (Sa: 206)

Bu açık bir iftiradır, bunu geçelim.

Biz onun bu iftiraları atarken kendisiyle nasıl ters düşüp gülünç hale geldiğine bakalım.

Yazara göre, Peygamber'e **hayran olmak** değil onu **örnek almak** lâzımmış. Yine yazara göre, bu mesele Kur'an'a ve Peygamberimiz'e sorulsa, **"Örnek alınması"** gerektiği cevabı alınmış. (Sa: 206)

Bunu yazan İslamoğlu, bundan birkaç sahife sonra ne yapıyor biliyor musunuz? Peygamberimiz'den bahsederken, bunun tam tersini söylüyor.

İşte birkaç sahife sonra kitabına koyduğu başlık:

Hayranlık Verici Bir Ahlâk (alâ hulukin azîm) (Sahife: 224)

Şimdi ona dönüp sormayalım mı?

Sayın İslamoğlu! Peygamberimiz'e hayran olmayı, onu örnek olmaya engel görüyordunuz. Peki bu **"Hayranlık Verici Bir Ahlâk"** başlığı ne?

Bu başlığa bizim itirazımız yok da, size ne oluyor? Ne bu kendi kendinizle ters düşmek?

Yoksa kitabınıza bu başlığı sizden habersiz başkaları mı koydu?

Siz birbirine uymayan şeyler yapmazsınız da. (!)

BU NE TEVAZU(!) BÖYLE

Adamın biri, pehlivan falan olmadığı halde kendisini büyük bir pehlivan görür, bunu da etrafa kabul ettirmek istermiş. Bunun için büyük pehivanları nasıl yendiğini anlatmaya çalışacak ama bunu anlatmaya kalksa, kimsenin kendisini dinlemeyeceğini ve mühimsemeyeceğini de biliyormuş. O da kendince bir plan yapmış ve onu uygulamış.

Ortaya bir pehlivan lafı atıp meşhur pehivanları övmeye başlamış. Anlattıkları doğru olduğu için halk da kendisini dinliyormuş.

Anlata anlata nihayet baş pehlivana gelmiş. Onun anlatırken, **"Gerçekten büyük pehlivanmış hepsini yendi"** dedikten sonra şöyle söylemiş:

Onu da ben yendim...

Gördünüz mü kurnazlığı?

En başta, **"Ben baş pehlivanı yendim"** dese kimse dinlemeyecekti... O da ne yapsın? Garibim kendisini öne çıkarmak için işte böyle bir kurnazlık düşünmüş.

Şimdi de İslamoğlu'nu dinleyelim ve iki hadise arasındaki paralelliğe bakalım.

İslamoğlu şöyle diyor:

"Hz. Peygamber'in muhteşem bir ahlâk üzere olduğunu söyleyen âyetin içinde bulunduğu Kalem sûresi, Süyûtî gibi Kur'an ilimleri otoritelerine göre ilk inen beş âyetin ardından indirilen ikinci sûredir. Ne ki bizim kanaatımız, bu sûrenin Müddessir'den sonra üçüncü sûre olarak indiği yönündedir." (Sa: 224)

Şimdi kurnazlığa bakın.

Söylediği gibi, İmam Süyûtî gerçekten Kur'an ilimlerinde otorite. İslamoğlu önce onun Kur'an ilimlerinde otorite olduğunu söylüyor. Sonra sözü bu otorite âlimin söylediğinin isabetsiz olduğuna getirip, **"Bizim kanaatımız"** diyerek kendi kanaatını ortaya koyuyor.

Demek istiyor ki, **"Evet, Süyûtî Kur'an ilimlerinde otoritedir. Ama ben daha otoriteyim. O**

öyle söylese de yanılıyor. O öyle söylüyorsa da ben böyle söylüyorum. Kur'an ilimlerinde otorite olan Süyûtî'ye göre öyle ise bana göre de böyle" diyor.

Âlim dediğin, işte böyle tevâzû sahibi olmalı değil mi değerli okuyucular.

Bu derece tevâzû da fazla yani. Bu tevâzû karşısında insanın gözleri yaşıyor...

Ancaaak!

Sayın İslamoğlu kusura bakmasın ama, kendisinin aslında İmam Süyûtî'yi Kur'an ilimlerinde otorite olarak kabul etmediğini ortaya koyacağım.

Evet onu otorite olarak kabul etmiyor. Sadece basamak olarak kullanıp kendisini ortaya koyuyor.

Fî tarihinde, **"Kur'an'a abdestsiz dokunulamaz meselesini de nereden çıkarıyorlar!"** diye bir yazı yazdı.

O sırada ikimiz de aynı gazetede yazıyorduk. Kendisine derhal gereken cevabı verdim. O da, İmam Süyûtî'yi Kur'an ilimlerinde otorite kabul ettiğini söyleyerek, o zatın **El-İtkân fî Ulûmî'l-Kur'an** isimli eserinden bir yeri delil getirerek bana cevap vermeye kalkıştı.

Halbuki, İmam Süyûtî orada, **"Abdestsiz olarak Kur'an'a dokunmanın câiz olduğunu"** değil **"Abdestsiz olarak ezbere Kur'an okumanın câiz olduğunu"** yazıyordu.

Zaten bizim ona bir itirazımız yoktu. Çünkü abdestsiz olarak ezbere Kur'an okunabilirdi.

Aramızdaki mesele ise, **"Abdestsiz olarak ezbere Kur'an okumanın câiz olup olmadığı"** değil, **"Abdestsiz olarak Kur'an'a dokunulup dokunulamayacağı"** idi.

Süyûtî'nin, delil olarak sunduğu **El-İtkân** kitabında ise **"Kur'an-ı Kerim'e abdestsiz olarak dokunmanın haram olduğu"** açıkça yazılıydı.

Kitabın cild ve sahife numarasını bildirerek kendisine cevap verdim...

Kendisinin Kur'an ilimlerinde otorite olarak kabul ettiği İmam Süyûtî, onun söylediğinin tam tersini söylüyordu.

Bu durumda, **"Madem Süyûtî öyle yazıyor, öyleyse doğrudur. Çünkü o Kur'an ilimlerinde otoritedir"** deyip kabul etmesi icap etmez miydi?

Etmedi...

Hâlâ da etmiyor...

"El elden üstündür tâ arşa kadar" denildiği gibi, galiba o da **"Otorite otoriteden üstündür"** diyerek kendisini acaba İmam Süyûtî'den üstün mü görüyor ki onun dediğini kabule yanaşmıyor.

Şimdi bu tavır ilmî dürüstlük mü oluyor?..

Tabii ki bunun cevabı Sayın İslamoğlu'na düşer...

EVLİLİKTE FLÖRT MÜ, GÖRÜCÜ USÛLÜ MÜ?

Evlenmek, yuva kurmak, insanın hayatında bir dönüm noktasıdır. İnsan, evlilikle birlikte hayat arkadaşını hatta cennette beraber olacağı kişiyi seçmiş olur. Aynı zamanda doğacak çocuklarının anne veya babasını da seçmiş olur. Dolayısıyla eş seçiminde yapılan yanlış bir tercih insanın hayatını karartabilir, dünyasını berbat ettiği gibi âhiretini de harap ederek, cehennem azabına dahi düşürülebilir. Onun için evlilik, anlık duygularla ve geçici heveslerle hareket ederek, çarçabuk ve kolayca karar verilecek bir olay değildir.

Hani şimdilerde moda bir deyim var; "bir-birimizden elektrik aldık evleniyoruz." Peki, aldığın bu elektrik onunla bir ömrü beraber geçirmeye yetecek mi?..

Huyunu, suyunu, ahlâki mezzetlerini araştırmadan, dini hassasiyetlerini bilmeden, sadece aldığı elektrikle veya karşı cinsin dış görünüşüne kapılarak gerçekleştirilen evlilikler, maalesef kısa zaman sonra mahkeme kapılarında bitiyor. Boşanma gerekçesi olarak da; "artık eşimden elektrik alamıyorum." deniyor. Ee olacağı budur, evlenmek için "elektrik almak"

yeterli bir sebep olursa, karı-koca ilişkileri kısa devre yaptı mı elektriğin kesilir, doğal olarak bu da boşanma sebebi olur. İşin kötü tarafı, günümüzde elektriğimiz maalesef sık sık kesilir oldu. Zira mahkemelerdeki boşanma davalarının istatistiklerine bakınca bu daha net bir şekilde gözüküyor.

Hayatımızın en önemli kararlarından biri olan eş seçiminde çok dikkatli ve titiz davranmak lazımdır. Çünkü eş almak, eşya almak gibi basit bir olay değil ki al, kullan, şayet beğenmezsen iade et veya değiştir. Biriyle hayatını birleştirdikten ve evlilik hayatına başladıktan sonra geri dönmek kolay bir şey değildir. Hele evlendiğin kimse kötü huylu, bozuk karakterli, aksi biriyse onunla geçinmek ne kadar da zordur. Hani bir söz vardır: "Eğer eşin kötüyse, savaş senin neyine? Eve gir savaş çık savaş. Ama eşin iyi ise, düşün senin neyine? Eve gir oyna, çık oyna." Bu söz, evlenirken seçtiğin eşin önemine işaret ediyor. Yani eşinin iyi veya kötü oluşu, evini düşün yerine de çevirir, savaş alanına da...

Aile müessesesini kurarken, sadece dünyamızı değil ahiretimizi bile önemli ölçüde etkileye-

cek olan eş seçiminde ince eleyip sık dokumalı ve bu önemli kararı öyle vermelidir. Dolayısıyla araştırmadan, incelemeyen, sağda solda, cadde veya sokakta öyle ayaküstü evlilik kararı almamalıdır. Zira sokakta başlayan ilişkiler, genelde sokakta biter.

Peki eşimizi nasıl seçelim, Flörtle mi yoksa Görücü usûlüyle mi?

Flört; evlilik öncesinde çiftlerin birbirlerini tanımak bahanesiyle belli bir süre beraber olmasıdır. Günümüzde flört oldukça yaygınlaşmış hatta evleneceği eşini tanıyabilmek için mutlaka flört etmek gerektiğine dair yaygın bir kanat oluşmuştur. Böyle bir birlikteliğin dinimizde kesinlikle yeri olmamasına rağmen, İslamî kesimden de maalesef flört edenleri görmek mümkün hale gelmiştir.

Flört etmeyi lüzumlu görenler şöyle bir gerekçe sunuyorlar: "Çiftler önceden flört edip birbirini yakından tanımaları lazım. Şayet anlaşamayacak olurlarsa yani huyları, hobileri-fobileri, anlayışları farklıysa önceden bunu öğrenirler ve daha işin başındayken, henüz evlenmeden bu işi bitirirler." Bu tür bir gerekçe ilk etapta mantıklıymış gibi görünse de, flört ederek eşini tanımaya çalışmak son derece aldatıcı ve yanlış bir yoldur. Çünkü flört devresi duyguların yoğun olduğu, iki tarafın da karşı cinsin cazibesine kapılıp pembe hayallerle bulutların üzerinde dolaştığı, akıl ve mantığın alt üst olduğu bir dönemdir. Dolayısıyla çiftler bu dönemde aklın muhakemesiyle değil, duyguları ve hisleriyle hareket ederler. Oysa yoğun duygular insanın gözünü kör, kulağını sağır eder. Hal böyle olunca bu durumdaki çiftlerin karşısındakinin eksikliğini, hatasını görmesi mümkün değildir. Zira Flörtte, arada bir duygu ve his perdesi vardır. İşte bu perde hakikati görmeyi engeller.

Dolayısıyla kişi, hayatıyla ilgili böylesine önemli ve kritik bir kararı verirken sadece duyguları ve hisleriyle hareket ederse, ileride bu duygu yoğunluğu kaybolunca gerçeklerle yüzyüze gelecek, belki de ömür boyu mutsuz olup bunun sıkıntısını çekecektir.

Duyguların ve hislerin yoğunluğu neticesinde gerçekleşen evlilikler, yine aynı şekilde hissî ve duygusal sebeplerden dolayı yıkılır. Çünkü

insanın duyguları aynı seviyede düz bir çizgi gibi devam etmez. Zamanla ortaya çıkacak olan bir takım olaylar, problemler, sıkıntılar neticesinde gel-gitler yaşanır, duygular zamanla aşınıp yıpranır. Sonra ne sevgi kalır ne de aşk...

Belki biri çıkıp şöyle diyebilir: "Hayır, ben flört döneminde sadece duygularıyla değil, objektif olarak mantıklı bir karar verebilirim."

O zaman şöyle soralım. Flört döneminde çiftler, birbirlerine karşı gerçekte olduğu gibi mi davranırlar?

Böyle olmadığı hereksin malumudur. Çünkü flört döneminde, iki tarafta kendini beğendirmek için çok dikkatli davranıp varsa kötü huylarını birbirlerine hissettirmemeye çalışırlar, hoş görünmek için gayet toleranslı, son derece nazik ve kibar bir tavır takınırlar. Hatta en iyi yönlerini göstermekle kalmayıp aynı zamanda bu yönlerini bir de ellerinden geldiğince allayıp pullayarak adeta iyilik meleği rolü oynarlar.

Demek flört, her iki tarafın da maskelerini taktığı bir devredir. Yani flörtte aslında bir aldatma, bir tuzak vardır. Dolayısıyla daha işin başındayken hayatını paylaşacağı kişiyi aldatıp yanıltmış oluyorsun. Yalan-dolanla başlayan bir ilişki ise, daha ilk andan itibaren yara almış demektir.

Evet flört bir nevi maskedir, kendini karşı tarafa beğendirmek için takılan bir maske... Ama evlenince bu maskeler düşecek, gerçek huylar ve karakterler ortaya çıkacaktır. İşte o zaman kibarlık, nezaket, tahammül kalkacak, evvelce sık sık buluşup yemeğe veya gezmeye gitmek, daha fazla birlikte vakit geçirmek isterken, evlendikten sonra belki çok fazla gezip tozmayacak, baş başa kalıp uzun uzun konuşmak istemeyecektir. Bununla birlikte, ilk zamanlar duyulan o heyecan gidip, o esrar, cazibe ve çekicilik de kalkınca ve iş normale dönünce, işte o zaman sıkıntılar zuhur edecektir.

Tabiri caizse flört dönemi "reklam dönemi"dir. Evlenince de sanki; "reklamları izlediniz, şimdi haberler." anonsu verilmiş olur. Böylece; "ben seni tanıyamamışım" ya da "ger-

çek yüzünü göstermeye başladın" türünden ithamlarla aralarında sürtüşmeler başlayacak ve huzursuzluk kaçınılmaz olacaktır. Neticede binbir hayalle kurulan aile çöküş sürecine girecektir.

Flörtle başlayan ilişkiler önce masumane duygularla başlar, fakat daha sonra gayr-i meşrû ilişkilere dönüşür. Buluşmalar, görüşmeler derken iş ilerleyip samimiyet artınca, bu durum onları tenhalarda buluşmaya sevkeder. Tenhada başbaşa kalıp halvet olunca onların üçüncüleri şeytan olacaktır. Çünkü Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem): **"Yabancı bir kadınla bir erkek baş başa kalırlarsa üçüncüleri şeytandır!"** buyuruyor. Dolayısıyla şeytanın da iğvasıyla şehevî arzular hareket geçer ve nefsânî yönden birbirinden istifadeye yönelirler. "Nasıl olsa evleneceğiz" düşüncesiyle ihtiraslarına yenilirler ve şehevî arzular tatmin edilir. Nefisler tatmin olduktan sonra aralarında bir soğukluk, birbirinden bıkip usanmalar zuhur edebilir veya başka bir sebepten dolayı ayrılık söz konusu olabilir.

Peki ayrılınca ne olacak? Bu sefer başka biriyle görüşecek, konuşacak, gezip tozacak ama bakacak ki onunla da anlaşamıyor, tekrar ayrılık gündeme gelecek. Ya sonra?.. Bu durum nereye kadar böyle devam edecek?.. Bakın flört ederek evlenmek isteyen birinin ümitsiz feryadı şöyle: "Doğru kişiyi bulmak için sürekli birileriyle çıkmaktan ve hep yanlış kişiyle flört edip hata yapmaktan bıktım. Doğru kişiyi bulma arayışları ne zamana kadar sürecek?.. Artık evlenemeyeceğimi zannediyorum. Evlenip yuva kurmak bana çok uzak geliyor..."

Yapılan araştırmalar; bekârken çok kimseyle flört edip, gezip tozan ve eğlenenlerin, evlendikten sonra da çok kimseyle görüşme istek ve arzusunun devam ettiğini ortaya koymaktadır. Bu durum o kişilerde bir alışkanlık haline geldiğinden, bir kişiye bağlı kalmak zamanla onları sıkıya başlıyor ve ister istemez değişiklik arayışına itiyor. Çünkü ilk tanışma döneminde duyulan heyecan zamanla bitiyor, onu çeken cazibe, esrar kalkıyor ve kişi kendini etkileyecek başka bir cazibenin, kalp atışlarını hızlandıracak başka heyecanların peşinden koşuyor. Yani Flörtün doğasında çok sık partner değiştirme ve ihanet söz konusudur. Tabi

bu durum evlendikten sonra da devam edip gidiyor. Bunun neticesinde, hayatında devamlı değişiklik ve heyecan isteyen biri haline gelen kimse, bir yerden sonra hiçbir şeyle tatmin olamayıp hayattan zevk alamaz hale gelecek; ardından bir takım rûhî bunalımlara maruz kalıp, mutsuz ve ümitsiz bir şekilde sürdürdüğü hayatını belki de Allah muhafaza intiharla sona erdirecektir.

Yine yapılan araştırmalara göre, flört eden çiftler arasında en çok mağdur ve pişman olanların kızlar olduğu belirtilmiştir. Şunu ifade etmek isterim ki, özellikle kızlar, kendilerini şaibe altına sokacak laubali hareketlerden son derece uzak durmalı, kolay elde edilen ve kolayca da terk edilen bir eğlence metâ-ı durumuna düşmemelidirler. Zira nefislerinin zebûnu olmuş bazı düşük karakterli erkekler, flört döneminde kız arkadaşını şehevî arzularının tatmini için zorlayıp sonra da; "ne kadar hafif kız" diye onu ayıplar ve hakir görür. Güvendiği bir erkek tarafından kullanılıp, sonra da namusuna ve iffetine böylesine dil uzatılan o kızın hayalleriyle birlikte psikolojisi de alt üst olur, belki bu olayın manevi acısını ömür boyu çeker.

Şunu çok açık ve net bir şekilde söyleyelim ki, evlenecek olanların flört etmeye kesinlikle ihtiyaçları yoktur. Dînen asla caiz olmayan bu tür arkadaşlığın, aslında bu söylediklerimizin dışında daha başka birçok sakıncaları vardır. Tabi bunları söylerken; "kişi sevmediği, hiç beğenmediği biriyle evlensin" demek istemiyoruz. Elbette insan sevdiği, hoşlandığı biriyle hayatını birleştirmek ister, bu onun en doğal hakkıdır. Ancak hoşlanmak başka şeydir tanımak başka şey... Bu aşkın ve sevginin evlendikten sonra nefrete dönüşmemesi ve kurulan aile müessesesinin yıkılmaması için, Islâmî kurallar çerçevesinde evleneceğin eşini çok iyi araştırmak ve tanımak lazımdır.

"Görücü Usûlü" ile evlenme konusunu da inşallah bir daha ki sayımızda ele alacağız.

Rabbim evlenmek isteyen kardeşlerimize hayırlı kısmetler nasip eylesin. Evli olanlarımıza da nefret ve fitneden uzak, huzur ve saadet içerisinde bir hayat ikram eylesin.

Fi Emanillah!

Bütün kâinatı yoktan var eden ve sayısız nimetler ikram eden yüce Rabbimize karşı şükretmek, biz Müslümanlara farzdır.

Âlimlerimizin yaptığı tarife göre şükür: Allah'ın verdiği nimetleri, Allah'ın istediği şekilde kullanmaktır. Dolayısıyla her nimetin şükürü o nimetin cinsinden olmalıdır.

Mesela; **Zenginlik nimetinin şükürü**; Namaz kılmak, oruç tutmak, zikir yapmakla değil, Zekât vermek, sadaka vermek, fakir fukarayı gözetmek, Kur'an yolunda olanlara yardımcı olmakla olur.

Evlad nimetinin şükürü; O evladı Allah'ın istediği şekilde yetiştirmekle olur.

Göz nimetinin şükürü; ibretle bakmak, harama bakmamak ve Müslüman kardeşinin kusurunu görmemekle olur.

Kulak nimetinin şükürü; Kur'an dinlemek, vaaz dinlemek, güzel sözler dinlemek; gıybet, dedikodu, şarkı ve söylenen ayıpları dinlememekle olur.

El ve ayak gibi diğer bütün azaların şükürü; Harama dokunmamak, haram yerlere gitmemek gibi Allah (Celle celalühû)'nün istediği yerlerde kullanmakla olur.

Misal verecek olursak; Siz birisine herhangi bir eşyanızı ödünç olarak verseniz, oda verdiğiniz eşyanızı sizin hoşlanmadığınız bir işte kullansa o insan size nankörlük etmiş olur. Kişide Allah (Celle celalühû)'nün verdiği el, ayak, kulak, göz gibi nimetleri Allah (Celle celalühû)'nün hoşlanmadığı yerlerde kullanırsa Allah (Celle celalühû)'ya karşı nankörlük etmiş olur.

Allah (Celle celalühû) İbrahim süresin de: **"Yüceliğim**

hakkı için! Şükrederseniz elbette size (nimetimi) artırırım. Eğer nankörlük ederseniz hiç şüphesiz azabım çok şiddetlidir"¹ buyuruyor.

Allah (Celle celalühû) nimetine şükretmeyenlerin cezasını bazen dünyada o nimeti almakla verir. Bazen de ahirete erteler. Nitekim İbrahim suresinde **"Şimdilik eğleniniz! Çünkü varacağınız yer cehennemdir"**² buyurmaktadır.

Büyüklerimiz şükür hakkında: "Şükür, eldeki nimeti garanti altına almak, gelecek nimeti de şimdiden avlamaktır"³ buyurmuşlardır.

Kişinin Allah Teâlâ'nın ihsan ettiği nimetleri dil ile itiraf edip kalp ile tasdik etmesi de şükürdür.

Nimetlere şükretmek, o nimeti veren Allah'ın büyüklüğünü itiraf etmektir. Nimetlere karşı aldırış etmemek ise nankörlüktür.

Yüce Allah'ımıza karşı çokça şükretmek az insana nasip olur. Nitekim ayeti kerimede **"Kullarım içinde çok şükredenler azdır"**⁴ buyruluyor.

Mevla Teala bizleri bu az kullarından eylesin...

Ebû Hureyre (Radiyallahü anh), Peygamber Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'den şöyle işittiğini rivayet etti:

"İsrail oğullarından üç kişi vardı. Bunlardan birisi Ebras (cilt hastası), birisi kör, diğeri de kel idi. Allahü Teâlâ

1 İbrahim Suresi/7

2 İbrahim Suresi/30

3 Hazin Tefsiri

4 Sebe süresi/13

bunları imtihan etmek istedi ve bir melek gönderdi.

Melek cilt hastalığı olan adama geldi ve: "En çok sevdiğin şey nedir"? Diye sordu.

Adam: "İnsanlar beni terk etti. En çok sevdiğin şey, güzel renk ve güzel deridir" dedi. Melek elini sürdü ve Allah (Celle celalühû) adama güzel renk ve güzel deri verdi.

Melek: "En çok sevdiğin mal hangisidir"? Dedi. Oda: "Deve" diye cevap verdi. Bunun üzerine Allah (Celle celalühû) kendisine on adet deve verdi. Melek: "Allah (Celle celalühû) mübarek eylesin" dedi.

Sonra melek kel adama geldi ve: "En çok sevdiğin şey nedir"? Diye sordu.

Kel adam: "Güzel saç ve Allahü Teâlâ'nın, benden insanların çirkin gördüğü bu illeti gidermesidir" diye cevap verdi. Melek kendisine elini sürdü ve o kimsenin kelliği kaybolup gitti, kendisine güzel saçlar verildi.

Melek: "En çok sevdiğin mal hangisidir"? Diye sordu. Kel adam: "Sığır" dedi. Hemen kendisine yavrulamak üzere olan inek verildi. Melek: "Allah (Celle celalühû) mübarek eylesin" dedi.

Melek daha sonra kör adama geldi ve: "En çok sevdiğin şey nedir"? Diye sordu. Kör adam: "Allah'ın gözlerimi iade etmesini ve insanları görmektir" diye cevap verdi. Melek eli ile mesh etti ve Allah (Celle celalühû) gözlerini açtı.

Melek: "En çok sevdiğin mal hangisidir"? Diye sordu. Kör adam: "Koyun" diye cevap verdi. Kendisine yavrulayıcı koyun verildi.

Sonra, cilt hastalığı olan kişi ile kel adama verilen deve ve sığırlar üredi, kör'ün de koyunları çoğaldı. Her birinin bir vadi dolusu develeri, inekleri ve koyunları oldu.

Aradan bir müddet geçtikten sonra, melek cilt hastalığı olan kişiye onun eski şekil ve suretinde gelip: "Ben fakir bir adamım, dağları taşları aşım geldim. Bugün Allah'tan başka bir yardım edenim yoktur. Önce Allah, sonra senden, sana bu güzel rengi, deriyi ve bunca malı veren Zat'ın adına bana, yolculuğum sırasında faydalanabileceğim bir deve vermeni istiyorum, dedi.

Adam: "Haklar çoktur" dedi ve bir şey vermedi.

Bunun üzerine melek kendisine: "Ben seni tanıyacak gibiyim. Sen insanların kendisinden nefret ettiği cilt hastalığı olan kimse değil miydin? Sonra Allahü Teâlâ sana bu nimetleri ihsan etmişti" dedi.

Adam: "Hayır! Bu mal bana ecdadımdan miras olarak kaldı" dedi.

Melek: "Eğer yalan söylüyorsan Allah seni eski haline çevirsin" diye beddua etti. Adam eski çirkinliği ve fakirliğine döndü.

Melek daha sonra kel adama, Kel adamın eski şekil ve suretinde geldi. Buna da cilt hastalığı olan kimseye söylediklerini aynen tekrarladı. Kel de aynı o adam gibi karşılıklıta bulundu ve bir şey vermedi.

Melek'te yine: "Eğer yalan söylüyorsan, Allah seni eski haline döndürsün" diye beddua etti ve o kimse eski kel ve fakir durumuna döndü.

Melek daha sonra kör adama onun eski sureti ve şeklinde gelip: "Ben muhtaç bir kimseyim, yolcuyum. Yürürken dağları aşım. Bugün Allah'tan başka bir yardım edenim yok. Önce Allah, sonra senden, gözlerini açan zat'ın adına yolculuğum sırasında istifade edeceğim bir koyun vermeni istiyorum, dedi.

Adam: "Ben önceden kör idim. Allah gözlerimi açtı. Bunlardan dilediğini al, Allah'a yemin ederim ki, istediğin şeyi alman hususunda sana zorluk çıkartmam, dedi.

Bunun üzerine melek: "Malın senin olsun. Üçünüz de Allah (Celle celalühû) tarafından imtihan edildiniz. Allahü Teâlâ senden râzı oldu fakat diğer iki arkadaşından razı olmayıp onları cezalandırdı" dedi.⁵

Bu hadisi şerifte bizler için büyük dersler vardır. Bizler eğer o kör olan adam gibi nimetlerin Allah (Celle celalühû)'dan geldiğini unutmaz, o nimetlerin şükürünü eda edersek rabbimiz nimetini almaz bilakis artırır.

Fakat kel ve cilt hastalığı olan kişiler gibi verilen nimetlerin Allah (Celle celalühû)'dan geldiğini unutup şükürünü eda etmezsek Mevla o nimeti elimizden alır.

Rabbimiz (Celle celalühû) bizleri nimetlerine şükredenlerden eylesin. Nankörlükten muhafaza eylesin.

Yazımızı Süleyman (Aleyhisselam)'ın duasıyla sonlandıralım.

"Süleyman (Aleyhisselam) dedi ki; Ey Rabbim! Beni, gerek bana gerekse ana-babama verdiğin nimete şükretmeye ve hoşnut olacağın iyi işler yapmaya muvaffak kıl. Rahmetinle, beni iyi kulların arasına kat".⁶

⁵ Buhari/3277

⁶ Neml Suresi /19

Halk bu hususta ihtilâfa düşmüştür: Cüneyd-i Bağdadî (ra.), el-Havvas (ra.) ve bir çokları, fakirliğin üstünlüğüne kaildiler. İbn Atâ 'Şükreden ve zenginliğin hakkını yerine getiren zengin, sabreden fakirden daha üstündür' demiştir.

Deniliyor ki: Bu hususta kendisine muhalefet ettiğinden dolayı Cüneyd, İbn Atâ (ra.)'ya bedduada bulundu. Bunun üzerine, İbn Atâ (ra.)'nın başına bir musibet geldi. Biz bu meseleyi *Sabır Kitabı*'nda, *sabır* ile *şükür* arasındaki farkı anlatırken zikretmiştik. Amellerde ve hallerde faziletin talebinin yolunu da belirtmiştik. Bu ise ancak tafsilât ile mümkündür. *Fakirlik* ve *zenginlik*, mutlak olarak ele alındıkları takdirde, haber ve eserleri okuyan bir kimse *fakirliğin fazileti*, hakkında şüpheye düşmez. Fakat burada tafsilât lâzımdır. Şüphe ancak iki makamda tasavvur edilir.

Birinci Makam: Bu sabreden ve talep üzerinde ihtirası olmayan fakirdir. Bu fakir kanaat eden veya malını hayırlara sarfeden zengine nisbeten daha fazla razı olmuştur.

İkinci Makam: Haris bir zenginle haris bir fakirdir; zira kanaat eden fakirin mal biriktiren ve harislik yapan zenginden üstün olduğunda şüphe yoktur. Malını infak eden zengin haris fakirden daha üstün olduğu da muhakkaktır.

Birincisine gelince, çoğu zaman zannedilir ki zengin, fakirden üstündür. Çünkü ikisi, mala karşı harisliğin zafiyetinde eşittirler. Fakat zengin, sadaka ve hayırlar yapmakla Allah (cc.)'a yaklaşır. Fakir ise bundan acizdir. İşte İbn Atâ (ra.) böyle zannetmiştir. Mal ile nimetlenen zengine gelince,

her ne kadar bu mubah ise de bu zengin kanaat eden fakirden daha üstün olduğu düşünülemez. Haberde vârid olan da buna şehâdet eder. Fakirler Hz. Peygamber (sav.)'e zenginlerin hayır, sadakalar, hac ve cihadla kendilerini geçtiklerinden şikâyet ettiler. Bunun üzerine Hz. Peygamber (sav.), teşbih hususunda onlara birkaç kelime öğretti ve onlara bu kelimelerle zenginlerin vardıkları derecelerin daha üstüne varacaklarını söyledi. Bunun üzerine zenginler o kelimeleri öğrendiler ve onu söylemeye başladılar. Fakirler Hz. Peygamber (sav.)'e gelip haber verdiler. Hz. Peygamber (sav.) 'O Allah (cc.)'ın faziletidir. Dilediği kuluna ihsan eder!' dedi.

İbn Atâ (ra.), bu mesele kendisine sorulduğu zaman, bu hadîsle istişhâd ederek şöyle dedi: 'Zengin üstündür. Çünkü zenginlik, hakkın sıfatıdır!

Birincisinin delilinde düşünmek gerekir; zira haber bunun hilâfına delâlet eden bir tafsilâtla vârid olmuştur. Şöyle ki: 'Fakirin teşbihteki sevabı, zengin sevabından fazla olur. Fakirlerin o sevabı elde etmeleri ise, Allah (cc.)'ın faziletidir. Allah (cc), faziletini dilediği kuluna verir.

Zeyd b. Eslem (ra.), Enes b. Mâlik (ra.)'ten şöyle rivayet etti: Fakirler Hz. Peygamber (sav.)'e bir elçi gönderdiler. O elçi 'Ben fakirlerin sana gönderilen elçisiyim!' dedi. Bunun üzerine Hz. Peygamber (sav.) 'Sana ve yanlarından geldiğin kimselere merhaba! Onlar öyle bir kavimdir ki ben onları severim' dedi. Elçi 'Ey Allah'ın Rasûlü! Zenginler hayrı tamamen bizden aldılar. Hacca giderler. Bizim buna gücümüz yetmiyor. Umre yaparlar, bizim ise buna takatimiz yok! Hasta oldukları zaman, malla-

rının fazlasını kendilerine zahire edinirler' dedi. Bunun üzerine Hz. Peygamber (sav.) şöyle buyurdu:

Benden fakirlere tebliğ et! Muhakkak sizden sabreden ve ecrini Allah (cc.)'tan isteyen bir kimse için zenginlerde olmayan üç nimet vardır. Birincisi; cennette birtakım köşkler vardır. Yeryüzündeki insanların, gökteki yıldızlara baktıkları gibi, cennet ehli onlara bakarlar. Oraya ancak fakir bir peygamber, fakir bir şehid veya fakir bir mü'min girer. İkincisi; fakirler zenginlerden yarım gün önce cennete girerler. O yarım gün de beş yüz senelik bir zamandır. Üçüncüsü; zengin 'Sübhânallahi velhamdü lillâhi ve lâ ilahe illâllahü vallahü ekber' (Allah (cc.)'ı tenzih ederim. Hamd Allah (cc.)'a mahsustur. O'ndan başka mâbud yoktur ve Allah (cc.) herşeyden yücedir) dediğinde fakir de onun gibi derse, zengin bu hususta fakire yetişemez, velev ki bu hususta onbin dirhem harcasın. İyiliklerin hepsi de böyledir.

Bunun üzerine, fakirlerin elçisi yanlarına dönüp Hz. Peygamber (sav.)'in söylediklerini kendilerine haber verdi. Onlar da 'Biz razı olduk, razı olduk' dediler.¹

Bu hadîs Hz. Peygamberin (sav.) 'O, Allah (cc.)'ın fazlıdır. Dilediği kuluna verir' sözünün, zikirlerinden ötürü fakirlere fazladan verilen sevapların Allah (cc.)'ın fazlı mânâsına olduğuna delâlet eder.

Hz. Peygamber (sav.)'in 'Muhakkak ki zenginler hakkın sıfatıdır' sönmeye gelince, meşâyihten biri şöyle demiştir: Allah (cc.)'ın sebeplerle ve geçici servetlerle zengin olduğunu mu sanıyorsun?' Bunun üzerine itiraz eden susup konuşmadı. Başkaları da bu hadîs hakkında şöyle dediler: 'Kibir Allah (cc.)'ın sıfatlarından. O halde tevazudan daha üstün olması uygundur!'

Sonra şöyle dediler: 'Bu cümle fakirliğin daha üstün olduğuna delâlet eder. Çünkü kulluğun sıfatları kul için daha üstündür. Korku ve ümit gibi... Rubûbiyet sıfatlarında ise, hiçbir kulun Allah (cc.) ile münazaa etmesi uygun değildir.'

Allah Teâlâ (cc.) bir hadîs-i kudsi'de şöyle buyurmuştur:

Büyüklik benim ridamdır. Azamet benim izarımdır. Kim bu hususta benimle cedelleşirse onun belini kırarım.

Sehl et-Tüsterî (ra.) şöyle demiştir: İzzetin ve bekanın sevgisi, rubûbiyet-te ortaklıktır ve bu husus-

ta Allah (cc.) ile cedelleşmektir. Çünkü bunların ikisi de Allah Teâlâ (cc.)'nın sıfatlarından.

Zenginlik ve fakirliğin fazileti hakkında bu tür şeyler söylediler. Sözün kıyası, te'vil kabul eden umumî hükümlere, biri diğerini nakzetmesi uzak olmayan kusurlu kelimelere bağlıdır; zira nasıl ki zenginliği Hakkın sıfatı olmak hasebiyle üstün gören bir kimsenin sözü tekebbürle tenkid ediliyorsa, aynen onun gibi zenginliği kulun vasfı olduğu için kötüleyen bir kimsenin sözü de ilim ve marifetle tenkid ediliyor. Çünkü *ilim* ve *marifet* Allah (cc.)'ın sıfatıdır. *Cehalet* ve *gaflet* ise, kulun sıfatıdır. Oysa hiçbir kimsenin gafleti ilimden üstün tutmaya yetkisi yoktur. Bu bakımdan burada *Sabır Kitabı*'nda zikrettiğimiz için değil, başka şeyler için kastolunan şey, maksuduna izafe edilmeye lâyıktır; zira onunla fazileti belirir. Dünyanın bizzat kendisi mahzurlu değildir. Fakat Allah (cc.)'a varmaktan alıkoyduğu için mahzurludur! Fakirlik de bizzat kendisi için matlûb değildir. Fakat onun içinde Allah (cc.)'tan alıkoyan birşey olmadığı için kastolunur. Nice zengin vardır ki zenginlik kendisini Allah (cc.)'tan meşgul etmiştir. Mesela Süleyman (as.), Hz. Osman (ra.) ve Abdurrahman b. Avf (ra.) gibiler... Nice fakir vardır ki fakirlik onu meşgul edip hedeften uzaklaştırmıştır. Dünyada maksadın en yücüsü, Allah'ın sevgisi ve O'nunla ünsiyet kurmaktır. Bu da ancak Allah (cc.)'ı bildikten sonra olur. Oysa meşgul edenlerle beraber Allah (cc.)'ın yolunu öğrenmek mümkün değildir. Fakirlik de bazer insanı Allah (cc.)'tan meşgul eder. Tıpkı zenginliğin bazen meşgul ettiği gibi... Ancak hakikatte meşgul eden dünya sevgisidir; zira dünya ile beraber Allah (cc.)'ın sevgisi bir kalpte toplanmaz. Birşeyi seven onunla meşguldür; ister ayrılığında, ister kavuşmasında olsun! Bazen ayrılıktaki meşguliyet daha fazla olur ve bazen de kavuşmadaki meşguliyet daha fazla olur. Dünya ise, gafillerin maşukasıdır. Ondandır mahrum olan onun talebiyle meşguldür. Ona gücü yeten onu korumak ve lezzet almakla meşguldür. Bu bakımdan durum böyle iken mal sevgisinden kalbi uzak olan iki kişi olsa, ikisinin yanında da mal yok gibi olur. Yanında mal bulunan ile bulunmayan eşittir; zira ikisi de ancak ihtiyacı kadar ondan lezzetlenir. İhtiyaç kadarının varlığı, yokluğundan daha üstündür; zira aç bir kimse marifet yolunu değil, ölüm yolunu izler. Eğer işi en büyüğü itibarıyla ele alırsan fakir tehlikeden daha uzaktır; zira zenginliğin fitnessi, fakirliğin fitnessinden daha şiddetlidir. Gücün yetmemesi de *ismet* (korunma) sıfatındandır. Bu sırta binaen ahab-ı kiram şöyle demiştir: 'Biz fakirlik fitnessiyle belâlandırıldık, sabrettik. Zenginlik fitnessiyle belâlandırıldık sabredemedik'. Bu durum, bütün insan-

1) İrâkî, bu siyak ile görmediğini, fakat bu manada İbn Mâce'nin İbn Ömer'den bir hadîs rivayet ettiğini söylemiştir.

ların tabiatıdır, Ancak birçok asırda bile pek nadir bulunan kimse müstesnadır. Şeriatın hitabı, o nadir kimseye değil, bütün insanlara olduğu için, fakirlik de nadir kimse hariç, bütün insanları için daha elverişli olduğundan, şeriat aşırı zenginlikten sakındırıp onu kötümüş, fakirliği de üstün kılıp övmüştür. Hatta Hz. İsa (as.) şöyle demiştir: Ehl dünyanın mallarına bakmayın; zira onların mallarının parlaklığı, imanınızın nurunu götürür’.

Alimlerden biri şöyle demiştir: ‘Malların evrilip çevrilmesi imanın tadını emer’.

Her ümmetin tapmak için bir buzağısı vardır. Bu ümmetin buzağısı ise, altın ile gümüşdür.²

Hz. Musa (as.)’nın kavminin buzağısının esası da altın ve gümüşten yapılmıştı. Mal ile suyun, altın ile taşın eşit olması, ancak peygamberler (as.) ve velî kullar için düşünülebilir. Sonra bunu müteakip, onlar için, uzun mücâhedenin yüzü suyu hürmetine Allah’ın fazileti tamamlanır; zira Allah (cc.)’ın yüce peygamberi (sav.) dünyaya şöyle hitab etmektedir:

Benden uzaklaş, benden uzaklaş!

Zira dünya Hz. Peygamber (sav.)’e süslerine bürünerek görünürdü.

Hz. Ali (ra.) şöyle derdi: ‘Ey altın! Benden başkasını kandır! Ey gümüş! Benden başkasını kandır’.

Bu sözü, nefsinde paraya kanma emaresinin belirdiğini hissettiğinden dolayı söyledi. Eğer rabbinin delilini görmeseydi onunla aldanabilirdi. Rabbinin delili de mutlak zenginliktir; zira Hz. Peygamber (sav.) şöyle buyurmuştur:

Zenginlik fazla maldan ileri gelmez. Zenginlik ancak gönül zenginliğidir.

Bu durumun tahakkuku uzak olduğu için bütün insanlar için en yararlı -sadaka verseler, hayırlara sarfetseler bile- fazla malın olmamasıdır. Çünkü halk, mala kudretleri olduğu zaman dünya ile yakınlık kurmaktan ve zevk almaktan ayrılamazlar. Onu vermekteki rahatı hissetmekten ayrılamazlar. Bütün bunlar beraberinde dünyaya bağlanmayı getirir. Kul dünyaya ne kadar bağlanırsa, o nisbette ahiretten ürker. Allah (cc.)’ın marifeti olan sıfatın dışındaki diğer sıfatlarından herhangi birine ne kadar ünsiyet verirse, o nisbette Allah (cc.)’tan ve sevgisinden uzaklaşır! Dünyaya bağlanmanın sebepleri kesildiği zaman, kalp dünyadan ve onun süsünden uzaklaşır. Kalp Allah (cc.)’ın gayrı-sın-

dan uzaklaştığı zaman, Allah (cc.)’a iman ettiği için, şüphesiz ki Allah (cc.)’a yönelir; zira boş olan bir kalp düşünülemez. Varlıkta da Allah (cc.) ve gayrısın-dan başkası yoktur. Bu bakımdan başkasına yönelen Allah (cc.)’tan, Allah (cc.)’a yönelen de başkasından uzaklaşır. Kişinin ikisinden birine yönelmesi, diğerinden uzaklaşması nisbetindedir. Birine yaklaşması diğerinden uzaklaşması oranındadır. İkisinin misali, doğu ile batının misali gibidir. Zira onlar iki cihettirler. Onların arasında gezen bir insan birine yaklaştığı nisbette ötekenden uzaklaşır. Birine yaklaşmak diğerinden uzaklaşmanın ta kendisidir. Bu bakımdan dünya sevgisinin aynısı, Allah (cc.)’ın buğzunun aynısıdır. O halde arif kimsenin, dünyadan uzaklaşması veya dünyaya bağlanması hususunda dikkat edeceği yer kalbi olmalıdır.

Durum böyle olunca fakir ve zenginin fazileti sadece kalplerinin mal ile ilgilenmesi nisbetindedir. Eğer bu hususta eşit olurlarsa dereceleri de eşit olur. Ancak bu nokta gurur ve ayağın kaydığı yerdir. Çünkü zengin kimse çok zaman kalbinin maldan ayrıldığını zanneder. Oysa farkında olmadan kalbi mal sevgisiyle doludur. Ancak bunu, malı kaybettiği zaman hisseder, işte bu nedenle malı dağıtmak suretiyle veya malı çalındığında nefsinin denemelidir. Eğer nefsinin mala iltifat ettiğini görürse, aldandığını bilmelidir.

Birçok kişi kalbinin cariyesinden ayrıldığını zannettiğinden ötürü cariyesini satmıştır. Fakat daha sonra kalbinde gizlenmiş olan ateş alevlenmiştir. Böylece mağrurluğu açığa çıkar. Ateş külün altında gizli olduğu gibi, aşk da kalpte gizlidir. Bu durum, peygamberler ve veliler hariç bütün zenginlerin durumudur.

Madem ki bu durum muhal ve uzak bir ihtimaldir, öyleyse fakirliğin bütün insanlar için daha elverişli ve üstün olduğunu mutlak bir şekilde hükme bağlayalım. Çünkü fakirin dünya ile ilgisi daha zayıftır. İlgisinin azlığı nisbetinde ibadetlerinin sevabı artar. Çünkü gaye olan dilin hareketi değil, daha önce sözü edilen ünsiyetin perçinleşmesidir. Dilin, anılanın dışında boş olan bir kalpteki ünsiyeti artırmaktaki tesiri, anılanın dışındaki şeylerle meşgul olan bir kalpteki tesiri gibi olmaz. İşte bundan ötürü seleften biri şöyle demiştir: ‘Kim dünyayı talep ettiği halde kulluk yaparsa o, çabuk tutuşan sopa ile ateşi söndürmeye çalışan bir kimse gibidir. Elinin kokusunu balıkla gidermeye çalışan bir kimse gibidir’.

Ebu Süleyman ed-Daranî (ra.) şöyle demiştir: ‘Bir fakirin gücünün yetmediği bir nimetin önünde durup derinden bir nefes alması, zenginin bin yıllık

2) Deylemi Müsned’ül Firdevs

ibadetinden daha değerlidir’.

Dahhak (ra.) ‘tan³ şöyle rivayet ediliyor: Kim çarşıya girip iştahı çektiği bir şeyi görürse ve sabredip ecrini Allah (cc.)’tan isterse bu durum, Allah (cc.) yolunda infak ettiği bin dinardan daha hayırlıdır.

Bir kişi Bişr b. Haris (ra.)’e ‘Benim için Allah (cc.)’a dua et! Çoluk çocuk beni pek sıkıntıya düşürdüler’ deyince, Bişr şöyle dedi: “Ailen sana ‘Evde ne un var, ne ekmek dedikleri zaman sen bana dua et. Çünkü o zaman senin duân benim duâmdan daha makbul olur”.

Bişr (ra.) şöyle diyordu: İbâdet eden zengin misali, mezbelelik üzerindeki bahçenin misali gibidir. İbâdet eden fakirin misali ise, güzel bir kadının boynundaki gerdanlığın misali gibidir’.

Selef, zenginlerinden marifet ilmini dinlemeyi kerih görürlerdi. Nitekim Ebubekir Sıddîk (ra.) ‘Ey Allahım! Senden nefsimden gelen adaletin yanında yumuşaklığı, kolaylığı ve zarurî ihtiyacı geçen malın miktarında da zâhidliği talep ediyorum’.

Hz. Ebubekir (ra.) gibi biri, halinin kemâline rağmen, dünyadan ve dünyanın varlığından bu kadar sakınırsa, acaba ‘Malın fazlasının olmaması, olmasından daha elverişlidir’ hükmünde şüpheye düşen bir kimse nasıl olur? Bu durumla beraber, zengin en güzel hali, helâlden kazanmak, candan infak etmektir. Buna rağmen kıyamet arasında onun hesabı uzar ve bekler. Oysa hesapta münakaşaya tutulan azap görür.

Bu sırra binaen Abdurrahman b. Avf (ra.) cennetten gecikmiştir; zira Hz. Peygamber (sav.)’in gördüğü gibi hesapla meşgul olmuştur.

Ebu Derdâ (ra.) şöyle demiştir: ‘Mescidin kapısında beni namazdan, zikirden alıkoymayan ve hergün elli altın kâr edip Allah (cc.) yolunda harcayacağım bir dükkânım olmasını istemezdim’.

‘Sen neden böyle bir dükkânın olmasından kaçmıyorsun?’ denildiğinde, şöyle demiştir: ‘Hesabın zorluğundan ötürü istemiyorum’.

Süfyan es-Sevrî (ra.) şöyle demiştir: ‘Fakirler üç şeyi tercih ettiler, zenginler de üç şeyi tercih ettiler. Fakirler nefsin rahatını, kalbin boşalmasını ve hesabın hafifliğini tercih ettiler. Zenginler nefsin zorluk çekmesini, kalbin meşguliyetini ve azabın şiddetini tercih ettiler!’

3) Dahhak b. Müzahim el-Hilâlî, meşhur müfessirlere dendir. Hicretin 100. senesinden sonra vefat etmiştir.

İbn Atâ (ra.)’nın ‘Zenginlik Allah (cc.)’ın vasfıdır ve dolayısıyla fakirlikten daha üstündür’ sözüne gelince, bu hüküm yerinde bir hükümdür. Fakat kul malın hem varlığından, hem de yokluğundan müstağni olduğu zaman, durum böyledir; yani malın varlığı ve yokluğu kişi için eşit ise, İbn Atâ (ra.)’nın hükmü doğru olur. Ama malın varlığıyla zengin ve devam etmesine muhtaç olursa, bu tür zenginlik Allah (cc.)’ın zenginliğine benzemez. Çünkü Allah Teâlâ (cc.) bizâtihi zengindir. Gitmesi düşünülen şeylerle zengin değildir. Malın ise, çalınmak suretiyle gitmesi düşünülebilir. İbn Atâ (ra.)’nın aleyhinde ileri sürülen delil şudur ki Allah Teâlâ (cc.)’nın zenginliği geçici şeyler ve sebeplerle değildir. Bu delil de malın daimî kalmasını isteyen bir zengin aleyhinde sıhhatli bir delildir. Allah Teâlâ (cc.)’nın sıfatları kula lâîk değildir’ diyen hükme gelince bu hüküm, sıhhatli bir hüküm değildir. Aksine ilim Allah (cc.)’ın sıfatlarındandır. Kul için en üstün bir sıfattır. Kulun en son varacağı nokta Allah (cc.)’ın ahlâkı ile ahlâklanmasıdır.

Şeyhin biri şöyle diyordu: Allah (cc.)’a giden yolun yolcusu, yolu katetmeden önce, Allah (cc.)’ın doksan dokuz ismi onun için sıfatlar olur; yani o isimlerin her birinden payı olur’.

Kibirlemeye gelince, bu kula lâîk değildir; zira kendisine karşı kibirlenmeye müstehak olmaya karşı kibirlenmek Allah (cc.)’m sıfatlarından değildir. Müstehak olana karşı böbürlenmek ise, mü’minin kâfire karşı, âlimin cahile, itaat edenin âsiye karşı kibirlenmesi gibi, bu O’na lâîktir. Evet! Bazen tekebbürden ahmaklık, katılık ve başkasına eziyet vermek kast olunur. Bu ise, Allah Teâlâ (cc.)’nın vasfı değildir. Allah Teâlâ (cc.)’nm vasfı her şeyden daha büyük olması ve bunun böyle olduğunu bilmesidir. Kul ise, eğer gücü yetiyorsa, mertebelerin en yücesini aramakla mükellef kılınmıştır. Fakat hakkı olduğu gibi istihkakla ancak bu mertebeye varır. Bâtil ve kandırıcı yollarla değil! Bu bakımdan mü’minin kâfirden, itaat edenin âsiden, âlimin cahilden, insanın hayvan, cemad ve bitkiden daha yüce ve Allah (cc.)’a daha yakın olduğunu bilmek kulun vazifesidir. Eğer kul nefsinin şüphesiz bir şekilde bu sıfatla muttasıf olarak görürse, tekebbür sıfatı kul için hâsıl olmuştur ve bu sıfat kula uygundur. Aynı zamanda da hakkında faziletlidir.

Ancak bunun marifetine kulun yolu yoktur; zira bu, son nefesi iman ile kapatmaya mütevakıf bir hükümdür. Kul ise, son nefesinin nasıl kapanacağını bilmemektedir. İşte bunu bilmediği için nefesine kâfirin rütbesinden daha üstün bir rütbe vermemelidir; zira kâfirin son nefesini imanla ve kendisi-

nin de küfürle vermesi mümkündür. Bu bakımdan, neticeyi bilmediği için, kibirlenmek kulun şanına yakışmaz. Şeyin olduğu gibi bilinmesi düşünül­düğü için, *ilim*, kişinin hakkında kemâldir. Çünkü Allah (cc.)'in sıfatlarındandır. Bazı şeylerin bilinmesi, bazen zarar verdiği için, bu bilgi de kişide bulunması düşünülen sıfatlarındandır. Madem durum budur, şüphe yok ki bu, faziletin en son noktasıdır ve bununla enbiya, evliya ve ulema üstünlük elde etmişlerdir. Madem ki durum budur, eğer kişinin nezdinde malın varlığı ile yokluğu eşitse, işte bu eşitlik, bir yönden, Allah Teâlâ (cc.)'nin sıfatı olan zenginliğe benzeyen zenginliktendir. Bu bakımdan fazilettir. Malın varlığı ile zenginliğe gelince, bunda bir fazilet düşünülemez. İşte buraya kadar bahsettiğimiz, kanaat eden fakirin şükreden zenginine haline göre durumunu beyan etmektir.

İkinci makam, haris olan fakirin halini, haris zenginine haline nisbet etmek hakkındadır. Farzedelim ki bir şahıs mal talep ediyor. Elde etmek için yoğun çaba sarfediyor ve malı kaybediyor. Sonra buluyor. Onun için malın kayıp olma hali de, var olma hali de vardır. Acaba bu kişinin bu iki halinden hangisi daha üstündür? Bu durumda şuna dikkat etmek gerekir: Eğer gayesi, yaşamak için yemek, din yolunda yürümek ve o maldan bu hususta faydalanmak ise, bu kişi için mal sahibi olması daha faziletlidir. Çünkü fakirlik, kendisini mal kazanmakla meşgul eder! Geçim sıkıntısı çeken bir kimsenin tefekkür etmeye, zikretmeye gücü yetmez. Ancak meşguliyete rağmen yeterli malı bunlara güç yetiren başka! Bu sırta binaen Hz. Peygamber (sav.) şöyle buyurmuştur:

Ey Allahım! Muhammed'in âlinin nafakasını yetecek kadar kıl!

Fakirlik neredeyse küfür olacaktı!

Yani zarurî ihtiyaçla beraber olan fakirlik... Eğer istenilen, ihtiyaçtan fazla veyahut ihtiyaç miktarı ise, fakat gaye onunla din yolunda yürümeye yardım etmek değilse, bu durumda fakirlik hali daha üstün ve daha elverişlidir. Çünkü harislik ve mal sevgisinde eşit oldukları gibi, din yoluna yardım etmek hususunda, fakirlik ve zenginlik sebebiyle herhangi bir masiyete teşebbüs etmemek hususunda da eşittirler. Fakat şu hususta ayrılırlar: Mal bulan, edindiği mala ünsiyet eder, o malın sevgisi kalbinde yerleşir, dünyaya bel bağlar! Muhtaç olan fakir ise, kalbi dünyadan uzaklaşır, dünya onun yanında kendisinden kurtulmak istenilen bir hapis: hane gibi olur. Bütün haller müsavi olup da dünyadan iki kişi ayrıldığı takdirde onların hali şüphesiz daha korku vericidir; zira onun kalbi dünyaya

iltifat eder, ahiretten ürker. Tabîdir ki bu ürkme, dünyaya olan sevgisi nisbetindedir. Oysa Hz. Peygamber (sav.) şöyle buyurmuştur:

Rûh'ul-Kudüs (Cebrail) kalbime şöyle ilham etti: 'Sev sevebildiğim! Muhakkak ondan ayrılacaksınız!'

Hz. Peygamber (sav.)'in bu hadîsi, sevgiliden ayrılmamanın çok zor olduğuna dikkati çekmektedir. Bu bakımdan senin için en uygunu senden ayrılmayacak olanı sevinendir. O da Allah Teâlâ (cc.)'dir. Senden ayrılacak olan dünyayı sevmemendir. Sen dünyayı sevdiğin zaman, Allah (cc.) ile mülâki olmaktan ikrah edersin. Dolayısıyla ölümlle Allah (cc.)'in huzuruna varışın, istemediğin bir yere varmak ve sevdiğinden ayrılmak olur. Kim sevdiğinden ayrılırsa, ayrılıktaki eziyeti, onu sevdiği ve ona bağlandığı nisbette olur. Dünyayı elde eden ve dünyaya güç yetirenin dünya ile bağlantısı, dünyayı kaybedenin dünya ile bağlantısından daha fazladır. İsterse fakir insan dünya hakkında harîs olsun yine de zengin kadar dünyaya bağlı olmaz. Bu tedkik ve tahkik neticesinde anlaşıldı ki fakirlik daha şerefli, daha üstün ve iki yer müstesna bütün insanlar için daha elverişlidir. O istisna edilen yerlerin biri, Hz. Aişe (ra.)'nin zenginliği gibi bir zenginliktir. Böyle bir zengininin yanında varlık ile yokluk eşittir. Hatta varlık böylelerinin derecelerini artırır; zira varlıktan ötürü fakir ve miskinlerin duasını kazanır. Onların bozuk durumlarının düzelmesine vesile olur. İkincisi ise, zaruret miktarından daha fakir olmaktır; zira bu şekildeki fakirlik, neredeyse küfre sebep olacak kadar tehlikeli bir fakirliktir. Böyle bir fakirlikte hiçbir şekilde hayır yoktur. Ancak onun varlığı hayatını idame ettirip sonra mal ve hayatıyla küfür ve masiyete yardım ediyorsa durum değişir. Eğer aç olarak ölürse, günahları daha az olur. Bu bakımdan bu durumda, onun için en iyisi, aç olarak ölmesi ve muhtaç olduğu nafakayı bile elde edememesidir. İşte buraya kadar söylediğimiz, *zenginlik ve fakirlik* hakkındaki hükmün tafsilâtıydı. Şimdilik haris, mal talebine alabildiğine dalmış, maldan başka bir hedefi olmayan bir fakir ile malı korumak hususunda o fakirden daha az haris olan ve malın yokluğu ile -eğer malı kaybederse- fakirin fakirliğinden ötürü duyduğu üzüntü kadar bir üzüntü duymayan bir zengin hakkındaki hükmü tedkik etmek meselesi kaldı. İşte burada dikkatli olmak gerekir. En açık fetva bu iki şahsiyetin de Allah (cc.)'tan uzaklığı, malın yokluğundan dolayı duydukları üzüntüleri nisbetindedir. Allah (cc.)'a yakınlıkları ise, malı kaybetmekten dolayı duydukları üzüntünün zafiyeti nisbetindedir. Bu husustaki ilim Allah (cc.)'in katındadır.

HAYATTA MISINIZ?

Muhterem okuyucularım Rabbimize hamd, Doğumuyla ve hayatiyla aydınlık saçan resulu zişan (sav) Efen-dimiz'e salat-u selam olsun. Allah'ın selamı mağfireti üzerinize olsun.

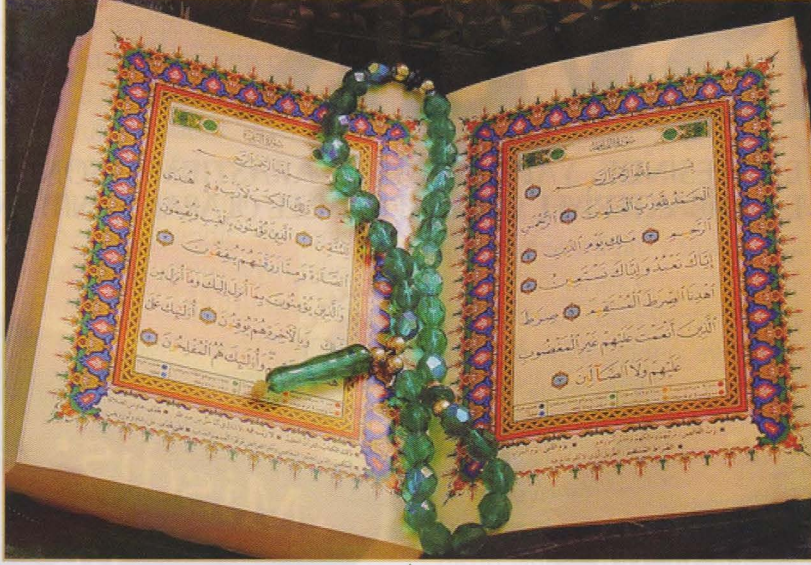
Sevgili Dostlar Kur'an eğitiminin önemi ve bu doğrultuda terbiye konusuna daha önce değinmiştik. Kısa bir hatırlatma ile beraber yaz döneminde öğrencilerimize ve velilerimize düşün sorumlulukları beraberce hissedelim.

Terbiyeyi bilimsel bakış açısıyla ele alırsak, eski manada fertte insanlık özelliğine has tüm kabiliyetleri ahenkli olarak geliştirmekle beraber, fertte bünyenin ve toplumun umumi ahengini bozmamak,bozma noktasında da arzu ve meyilleri frenlemektir.Modern manada tanımı biraz değişmiş ferdin kendi kendine hareket etmeyi öğrenmesi ve öğrenmeyi öğrenmesidir.

İslami manada baktığımızda ise daha bir çerçevesi geniş ve yukarıdaki iki tanımı kapsayacak ve fonksiyonlarını genişletecek olan bir tanımla ; anne karnında hiçbir şey bilmeyen insanın beşeri ihtiyaçlarının öğretilmesi, yaratılışında ki fitratı,kabiliyetleri inkişaf ettirilmesi,bu doğrultuda şahsi ve sosyal hayatının da mutluluk ve huzuru sağlayacak şekilde tanzim ettirilmesi ve kültürünü yeni nesillere yaşayarak iletmesidir.İslamın farkı kendi kendine öğrenme faaliyetinin örneklendirme ve yaşama şeklinde tezahür ile mümkün olabileceğini belirtmesidir.

Allah cc Tahrim süresi 6. Ayet-i kerimede Ey iman edenler hitabıyla çok önemli bir emirle bize sorumluluk yüklüyor.'Ey iman edenler kendinizi ve aile halkınızı ateşten koruyun.' Ifadesiyle yüklenen önemli bir sorumluluk.Tabi sorumluluk duygusu ey iman edenler hitabının muhatabı olup olmadığımızla da alakalıdır.Kuran-ı Kerim mesajdır.Bu mesaj insana çok farklı vesilelerle ulaşır.Okuyarak, dinleyerek, kainatı tefekkür ederek, hatta bu

yazıyı tashih amacıyla ele alan zata bile bu yazı aracılığıyla bir uyarı göndermiş olabilir rabbimiz. Belki de bu derginin yeni bir okuyucusu olmanız ve bir tevafuk sonucu bu mesajın muhatabı olmanız olabilirsiniz.Ancak sonuç itibariyle mesaj size Allah'tandır.Çünkü o dilemeden yaprak dahi yerinden oynamaz.

Ayet-i Kerimede rabbimiz bir koruma görevi veriyor bize ki zor bir görev. Görev birbirine bağlantılı, belkide birbirini tamamlayan iki görev.Birincisi olmazsa ikincisinde başaramayacağımız bir görev.Şimdi göreve başlayalım. Hadi başlayalım dediğimiz zaman

nereden başlayacağız.Tabi ki nefsimizi terbiyeden başlayacağız.Çünkü terbiye edilmeyen nefsi-insanı nasıl terbiye vermeye muvaffak kılsın ki?

İslami manada baktığımızda ise daha bir çerçevesi geniş ve yukarıdaki iki tanımı kapsayacak ve fonksiyonlarını genişletecek olan bir tanımla ; anne karnında hiçbirşey bilmeyen insanın beşeri ihtiyaçlarının öğretilmesi, yaratılışında ki fitratı,kabiliyetleri inkişaf ettirilmesi,bu doğrultuda şahsi ve sosyal hayatının da mutluluk ve huzuru sağlayacak şekilde tanzim ettirilmesi ve kültürünü yeni nesillere yaşayarak iletmesidir.İslamın farkı kendi kendine öğrenme faaliyetinin örneklendirme ve yaşama şeklinde tezahür ile mümkün olabileceğini belirtmesidir.

Tanımlarda geçen insan fitratını da iyi anlamak gerekir.İnsan bedenlen yaratılış olarak toprağa bağlıdır.Beden topraktan beslenir.Bir de insanda ruh vardır ki o olmadan beden çalışmaz.Ruh ise Allah'ın kendi nurundan verdiği varlıktır ki o vesileyle insan Allah'a cc bağlıdır.

Bedenin gıdası topraktan gelir.Ruhun gıdası ise rabbimizden gelen hükümlerdir.Hatta bu hükümler bedeninde selameti için çokk önemlidir.

Allah cc insanı yaratmış, Kur'anı ve beyanı öğretmiş yeryüzünü ve gökyüzünü emrine vermiş,yeraltı ve yerüstü güzelliklerini ve değerlerini insanın emrine sunmuş, tüm kainatı insan için organize etmiştir.Kendisine bu kadar ehemmiyet gösterilen insan yüce terbiye ediciden terbiye almayı nasıl

istemez ki? Hür olmanın,güçlü olmanın yolu o büyük mürebbiyle beraber olmaktan geçer.Onun terbiyesinden ziyade hassasiyetle istifade edip takva olana, gören gözünüz, işiten kulağınız olurum vaadleri bile insanı ne kadar heyecanlandırmalı değil mi?

Rabbimizin kim bir insanı diriltirse, tüm insanlığı diriltmiş gibidir buyururken Efendimiz de sav kim bir insanı öldürüse tüm insanlığı öldürmüş gibidir ifadesiyle rabbimizin ifadesini desteklerken,sadece fiziki yaşam ve ölüm değil, insanın kabiliyetlerinin,-keskin zekaların,edep ve terbiye ile genel manada ilim amel ihlas üçgeninin oluşturularak yaşamasını aksi halde öleceğini, yani Yunus Emrenin kim ki Kuran bilmedi o ki dünyaya gelmedi kelamının tamamlaması ile gerçek HAYATIN ne olduğunu anlamış oluyoruz.

Cebrail aleyhisselam'ın Allah Resulü (sav) ile şu iletişimi ne kadar anlamlıdır:

Ey Muhammed (sav) dilediğin kadar yaşa, mutlaka öleceksin.Dilediğini sev, mutlaka ayrılacaksın. Dilediğini yap mutlaka cezasını yani karşılığını göreceksin. Ey Müslümanlar sadece yaptıklarımızdan değil yapmadıklarımızdan da hesaba çekileceğiz. Bize emanet olan islami yaşamaz ve çocuklarımıza yaşatmazsak emanete ihanet etmiş olacağız. İnsanlığa hayat veren ve vermeye devam edecek olan rabbimiz bir şekilde dinine sahipler yaratacak, mutlaka nurunu tamamlayacaktır.Sizler bu nurun neresindesiniz?Bu nuru taşıyarak tamamlayacak olanlar zümresine ilhak olmak istemez misiniz?

İstiyoruz ki Evlât, anne ve babasına fevkalâde hürmetli ve itaatkâr olsun ve ebeveyn de en az onun cismaniyetine verdikleri ehemmiyet kadar kalbî ve ruhî hayatına ehemmiyet verip, onu bir an evvel en maharetli hekimlerin terbiyesine teslim etmelidirler. Çocuğunun kalb ve ruhunu unutan anne-baba ne cahil, böyle bir görgüsüzlüğe kurban giden çocuk, ne talihsizdir..!

Halife mansur zamanında hapis ehline sorarlar :

-Hapis sırasında size en zor gelen şey nedir?

Şöyle cevap verilir:

-Çocuklarımızın din eğitiminden mahrum kaldık.

Allah resulü (sav) cahil bir toplumu Kuran ile değiştirmiş ve dönüştürmüştür. Kur'an zulümat-tan nura dönüştürür.Allah (cc) tarafından bizim elimizde iki tane anahtar vardır.Bunlar Kur'an ve sünnettir.Bunlardan günümüze kalan,elle tutulan gözle görülen somut olan, hizmetimizi bekleyen, sadakatimizi ispatı vücut yapmamız için mucizeyi-

beyan olarak devamlı tazeliğini koruyan, bir insanın derisi gibi bebekken de koskoca delikanlıyken de yırtılmayan eskimeyen, günleri zamanları, mekanları, fizik ve metafiziği ihata eden, sınırlı sebepler dairesinden, sınırsız manevi aleme taşıyan ve bunu esbabta dahi hissettirebilen, rahmet, şifa, selamet ve huzur kaynağı olan, lafzı ayrı şifa,manası ayrı şifa, hattı ayrı şifa, sedası ayrı şifa, hıfzı ayrı şifa, yerden kaldırılması, hürmet gösterilmesi ayrı şifa olan Kur'an-ı Azimüş-şandır ki elimizde, dilimizde kalbimizde,derdimizde, eylemimizde, yatağımızda, işyerimizde, mahallemizde, tatilimizde, düğünümüzde, derneğimizde, hüznümüzde, sevincimizde, gülüşümüzde, ağlayışımızda hülasa her zerremizde o olmalıdır.Onsuz hayat hayat değil, ancak canlılığın sürdürülebilmesidir ki insan açısından bu durum zikreden bitkilere ve hayvanata baktığında yüzünü kızartacak ve keşke toprak olsaydım diyeceği bir hal oluşturacaktır ki rabbim (cc) muhafaza eylesin.

Muhterem dostlar gelin hayatımızı anlamlandıralım.Kur'an'a bir çok yönden bakalım ve bakılmasını sağlayalım.Kanımıza karıştıralım.Neslimize karıştıralım.Zürriyetimize karıştıralım.Yirmi bin kişi arasında yapılan bir anket sonucu Türkiye de Kur'anla tanışmayanların oranını %20 olarak veriyor. Yani her 5 kişiden birisi Kur'an ile hiç tanışmamış veya uzaktan görmüş.

Bu durumdan dolayı sizin sorumluluğunuz yok mu zannediyorsunuz?

Haydi velilerimiz neslimizi Kur'an la tanıştıralım.Gençlerimizi Yaz dönemini çok iyi değerlendirebileceğimiz mümkünse yatılı Kur'an programlarıyla değerlendirelim.Hatta ilköğretim mezunu gençlerimizi en azından bir sene Kur'an eğitimi ve temel dini bilgiler eğitimi için Kur'an müesseselerine yollayalım.

Hafız sayısının son yıllarda azaldığı ülkemizde, Kur'an'a rağbetin azaldığı bu asırda, asrı saadette ki nadide çiçekleri biz yetiştirelim. Asrımızda ki o kutlu mü'minlerin arasında bizler de olalım.

Üzüntüyle temaşa ediyoruz ki ilk -orta-lise ve üniversite eğitimiyle rızkın Allah tarafından garantiye alındığı, şu ne kadar yaşanaçağı bilinmeyen dünyada rızık derdine 16-17 sene ayrılıyor da, kaç tane yüz sene,kaç tane bin sene olduğu belli olmayan sonsuz ahiret hayatına 1 sene çok görülüyor.Umulur ki aklederiz.

Selam ve dua ile...

Geçen sayımızda kaldığımız yerden devam etmek istiyorum.

Aslında büyü ilkçağ insanların çeşitli mağaralarda ve duvarlarda yaptığı ve çizdiği bizon resimleriyle başladı ve insanlarda onun tesiriyle olan biteni takip etti. Milattan önce 3000 yıllarında ekseriyetle güneşin doğduğu ve battığı coğrafyalarda Mısır, Roma ve Mezopotamya da yayılıp ilginç hallere geldi. Büyücülük Kuranı kerim de kesin günah olarak yasaklanan ve yeri olmayan bir unsurdur. Geçmiş yazılarımızda bu konuda ayrıntılı bilgilere yer vermiştik.

Milattan önce 1800 yıllarında o zamanın kralı Hammurabi büyü yapmayı yasaklamıştı ve uymayanları mağaralara kilitleyip cezalandırırdı. Ortaçağ da ise erken ölmesini istedikleri insanların yemeklerine yeni vefat eden ölülerden kan alıp katarlardı.

Sonrasında onlarda kendi aralarında kırmızı büyü dedikleri büyüü bulmuşlardı. Büyü yapanlarına da koruyucu melekler derlerdi. Allah akıl fikir versin. Bunu Afrika'nın totemlere bağlı insanları tören haline getirirler, ayrıca Brezilyanın ilksen tarafında oturan macumbu törenleri de bunlardan biridir. Ayrıca macumbu törenlerinde aynı tanrı ve sihribazların onların korumaları olduğuna inanırlardı. Ormanları seçer ağaç dallarının altlarını kullanırlardı.

O zamanların insanları büyüyle yetinmeyip fal ve

kehanetlere başladılar ve onlara isimler bile koydular; tarot falı, iskambil falı, zar falı, sarkaç falı bunlar gibi birkaç fala isim vererek ayırmışlardı. Bütün dinlerde fal haram kılındığı halde bunları yapıyorlar. İnsanoğlu eski namaka kabilelerinde güneşin ve ayın tutulma saatlerinde fala bakmak ve o falda çıkanı uygulamak onlar için büyük gün sayılırdı ve o günleri tatil ilan ederlerdi.

Kuranı kerimde sihir büyü fal ve kâhinlerle ilgili şu ayetler bize yeter İslam üslubuna göre; Bakara. 102. Taha 69. Yunus 77. Oysa insanlar sihir, göz boyama, nücüm, kehanet, falcılık, düğümcülük yaparken acaba bu saydığımız ayetleri okuyup manalarını bilseler bu Allahın yok dediği haram kıldığı ve de büyük günahlar kategorisine aldığı bu yasakları yaparlar mıydı? Ben internetten bir cihaza sadece büyü yazdım bir bakarım ki en az 300 tane fal ve kâhinlik yapan kişi adreste ilan vermiş. Hele de bir tanesinde okudum aşk büyüü neymiş 2 adet kalemin üzerine felak ve nas süreleri okunup 41 düğüm atılırsa karı koca bir daha kavga yapmazlar.

Hani düğümcülük yoktu, hani her namazda okuduğumuz felak nas süresinde 'min şerrinneffasati fil ukad.' (iplere düğüm atanların şerrinden Allaha sığınırım.) ayetinin hükmü? Sorsanız biz düğümleri aralarında aşk olsun sevgi olsun diye yapıyoruz, yani bulaşık suyuyla bulaşık yıkamaya benzerler ve kendilerini kandırırlar. Allah bizleri bu tür olaylardan muhafaza eylesin. Tamam, büyü var ama

felak ve nas süreleri de apaçık ortada...

Evet, saygıdeğer okurlarımız biraz da bu konuda kendim bizzat içinde bulunduğum araştırdığım ve gözlemlediğim olaylara dikkat çekmek isterim. Bunları okurken hem biraz gülün hem üzüln hem de muhasebenizi kendiniz yapın. Bir gün Almanya Berlin de X isimli bir medyuma gittim, baktım bir kadın geldi medyuma şunu söylüyor, benim 18 yaşında bir kızım var bize bakışı zayıf her gece 2 de eve geliyor alkol alıyor esrar içiyor bazen de arkadaşında kalıyor. Bunu eve bağlar mısınız?

Medyum da sen 1000 Euro ver istersen onu size köle yapayım dedi. Kadının 800 eurosu çıktı ve parayı verdi. Medyumda kızın annesinden iç çamaşırını istedi hem de giyinmiş ve yıkanmamış olacak yani tenine değmiş olacak. Kadın öyle inanmış ki 90 km. uzaktaki eve gitti geldi ve kızın iç çamaşırını medyuma vermiş, medyumsa diğer odaya gitmiş kızın iç çamaşırına 3 damla bevl (idrar) ettikten sonra çamaşıra bir alette yazmış ve bunu kızın odasına koy demiş. Ben de kadınla çıkmadan dışarıda görüştüm ve öğrendiklerim karşısında şok oldum. Asi olan kızın babası kumarhane işletiyor, anne ise birahane de çalışıyor. Asi olan kız sabah o haliyle okula gidiyor. Babası haftada 3 saat kızını zor görüyor anne de sersefil...

Öyle ki kızına erkek arkadaşlarını eve davet et burada eğlenin yaş günü kutlayın diyor. Ondan sonra da medyuma da gidersin paran da gider imanın da gider. Bu kadına sordum:

- Bacı siz hiç bu kıza namaz kılmayı öğrettiniz mi?

- Onun kalbi temiz ilerde kılar dedi. Her şey namaz değil dedi.

İyi o zaman sen medyuma çok gider gelirsin dedim.

1 ay sonra kızı ve annesini araştırdığımda kızın Berlin de alt geçit olarak kullanılan tren garında kolunda eroin yüklerken ölü bulunduğunu öğrendim. İnsanlarımızın akıllı olması gerekiyor. Toplum olarak düşünelim biz eğer ahlaklı ve terbiyeli ülkeye faydalı evlat yetiştireceksek önce evimizden başlamalıyız. Örneğin eğer bir evde iyi çocuk yetiştirilirse o sokakta o beldede ve o şehirde iyi çocuk yetiştirmiş oluruz. Onun için çocuk terbiyesine en geç 4 yaşında başlanması lazım. Ama bizler 4 yaşındaki çocuklara cep telefonu veriyoruz. Bu konuda anne babanın çok duyarlı olması gerekiyor. Evet, konuyu dağıtmadan alanımıza dönelim. Daha önceki yazımızda değinmiştik. Biz bu tür şeylerden nasıl korunmalıyız.

Kurani kerim bize ve cinlere okuyup anlayalım diye inmiştir. Biz de bundan faydalanacağız. Benim araştırmalarıma göre ve yaptığımız analizlerde büyüden ve cinlerden korunmak için:

- 1 - Hud 1-5
- 2 - Mearic 1-7
- 3 - Taha 38
- 4 - Yunus 78-83
- 5 - Bakara 18-21
- 6 - Bakara son 2 ayet

Bunlar çok tesirli ve Allahın izniyle şifası geniştir.

Bir Cuma günü sala vakti bir bardak suya Yasin süresi Lokman süresi ve Saffat süresi 1-3 okunup içilirse şifa olur inşallah. Ama bakın yine söylüyorum eğer sıkıntınız varsa önce doktora başvurun. Bu yazdıklarımızı da uygulayın. Ayrıca duyuyoruz bazen insanlar bilmeden işler yapıyor mesela rast gele tütsü yapıyor bunlar hem zararlı hem de tehlikelidir.

Çünkü eğer insan üzerinde bir varlık varsa onun tayfasını da bilmek lazım. Aksi takdirde bilinmeyen bir ismi yakmak şaibeli olur ve fayda yerine zarar verir.

Yine bir gün Adananın Osmaniye ilçesinde kaldım. Orada adamın biri medyumluk yapıyor, içeride medyumun bir yardımcısı var. Geliyor soruyor senin neyin var, herkesten bilgiyi aldıktan sonra gidiyor kameradan hocaya gösterip bunun şuyu var bunun buyu var daha doğrusu isimleri de yazarak bilgi veriyor. Sıra bana geldi hocanın asistanı bana sordu kurban senin neyin var diye ben de ona benim gözlerim uyurken görmüyor dedim ve güldüm. Asistan içeriye medyuma şu kurbanın gözleri uyurken görmüyor. Medyum beni çağırdı hala uyanamamış olayı anlamamış bana soruyor gözlerinde acıma varmı ve nazardır, 300 milyon vereceksin bu işi çözeceğiz. Ben hala ona benim gözlerim uyurken görmüyor deyince tamam kurban bakacağız ve gözlerin görecektir diyor. Yahu hiç insanın gözleri uyurken görür mü dedim. Medyum bana kızma kurban hallederiz dedi. Güler misin ağlar mısın bilemedim.

Dünya içinde bir varız bir yokuz misali geldik gidiyoruz. Müslüman uyanık olur. Akıllı ve akliselim olur. Eğer biz kendimizi koruyup saklamazsak, okumazsak, araştırmazsak sadece cahil kalmış oluruz. Gelecek yazımızda fal, büyü, sihir ve kâhinler konusunda daha geniş bir yazı ve onlardan çeşitli yöntemlerle korunmanın yollarını yazıp araştıracağız.

En güzel günler en güzel aylar en güzel yıllar tüm Müslümanların ve insanlığın üzerine olsun.

Saygılarımla

BİR FATİH NASIL YETİŞİR?

BAKMAYIN BUGÜNÜMÜZÜN insan kaynakları açısından çorak gibi görünmesine... Bu millet, geçmişte, insanlık tarihinde varlığını ölümünden sonra da devam ettirebilmiş, hayatıyla ve eserleriyle arkasında "hoş bir sadâ" bırakabilmiş pek çok "büyük insan" yetiştirdi.

Kimi kahramanlığı, kimi adaleti, kimi ilmî dirâyeti, kimi hakka hizmeti, kimi engin tefekkür dünyası ile birer yıldız gibi parlamış olan bu şahsiyetler, insanlığın, tekâmülü açısından "rehber" ve "kilometre taşı" misyonu üstlendiler.

Bugün ise "cevher insan" yetiştirmede eskisi kadar velud değiliz. Acaba neden? Bu sorunun cevabını, derseniz, Sultan Fatih Mehmed'i yetiştiren şartlarda arayalım.

Şehzade Mehmed (geleceğin Fatih'i) Bursa'daki "Hünkâr Evi"nde dünyaya geldiği zaman, onu sıradan bir şehzade olmaktan kurtarıp çağın kucaklayacak bir fatih yapacak temel şartların hemen tamamı hazır. Ona, asırların gayretiyle hazırlanmış sihirli iksiri yudumlayıp hazmetmek,

zamanla bunlara Allah vergisi dehâsını katıp kendini ve çağını aşmak kalıyordu.

Çok çalışmalı, çabuk öğrenmeli, vaktinden önce her bakımdan büyüüp muhteşem fetih yürüyüşünü başlatmalıydı.

Büyük görev, ilk safhalarda, yine annenindi. "Evlât annenin göstergesidir" deyişini hayat prensiplerinin vird-izebânı yapan annesi, "iyi kadın" olma hasletine annelik şuurunu da katarak yücelmişti. Kusurları yok muydu?

Belki tarihe yansımaya ya da benim tespit edemediğim kusurları vardı, ancak bunları kendinde saklı tutup evlâdına yansıtılmayı başardı-ki anne babaların en çok dikkat etmeleri gereken hususlardan biri, hatalarını, kusurlarını aleniye

dökmek, açık açık kavga etmemek, dedikodu yapmamak, yani hatalarını çocuklarına yansıtılmaktır.

Hiç şüphesiz, Şehzade Mehmed'in kulağına Peygamber (a.s.m.) müjdesini ilk fıslıdayan annesidir. Mukaddes hedefini ve aslı vazifesini dem dem ruhuna nakşedenlerin başında yine o gelir.

Ondan sonra sırasıyla baba, çevre ve eğitim müesseseleri devreye girer. Ve bunlar topyekûn devreye girdiğinde, "model insan", "cevher insan", "abide şahsiyet" dediğimiz örneği ortaya çıkarırlar. Öyleyse Fatih'i yetiştiren unsurları, yukarıdaki sırayı takiben gözden geçirmek durumundayız. Belki bu sayede, "Dünya örneği büyük insanlardan niçin mahrumuz?" sorusu da bir ölçüde cevaba ulaşacaktır.

Anneye daha dikkatle bakalım: Bu muhterem kadın, Sultan II. Murad gibi bir padişaha eş, Fatih gibi dâhi bir cihangire anne olabilecek bütün vasıflara sahiptir. Bir fatihin annesinde bulunması

MÜKEMMEL BİR BABA VE FATİHLEŞEN BİR EVLAT

gereken meziyetleri eksiksiz nefsinde toplamış, kuvvetli iradesini anne şefkatiyle bü-tünleştirip dindarlığıyla besleyerek evlâdına sağlam emeller aşılacak için âdeta kendisini vakfetmiştir. Nice hayırda imzası, mâbetlerde mührü, sebillerde emeği vardır.

Öyle bir şefkat manzumesi ki, yardımseverliğiyle yalnız kendi dönemini değil, asırlar sonrasını da kucaklamıştır.

Öylesine müstesna meziyetlerin insanı ki, onu tarih bile paylaşmamış, Sırplarla Fransızlar başta olmak üzere bazı milletler, Fatih'in annesini, kendilerine mal etmek suretiyle, muazzam fetihten şeref payı çalmaya çalışırlar.

İffet, şefkat ve basiret örneği bu kadının ismi Hüma Hâtun'dur. Oğlunu karnında taşımaya başladığı andan itibaren Sünnet-i Seniyye terbiyesi vermiş, abdestsiz yere basmamış, besmelesiz emzirmemiştir.

Oğluna bütün bildiklerini öğrettikten başka, bilmediklerini öğretmeleri için de devrin sadece en büyük âlimlerini değil, aynı zamanda ahlâken en sağlam, amelen en muttaki ve her bakımdan en seviyeli hocalarını tutmuş, oğlunun şehzade olmasına bakmadan "Eti senin, kemiği benim" anlayışına uygun davranabilmiş, bir keresinde hocalarından biri tarafından (Molla Gürani) dövüleceği yolundaki şikayeti oğlu kendisine ulaştırdığında, onu korumak şöyle dursun, tam tersine, "Hocaların vurduğu yerde gül biter" demek basiretini göstererek hocaların otoritesini kırmaya yanaşmamıştır.

Bir annenin, gerektiğinde şefkatini saklayabilmesi, yerine göre otoriter, yerine göre yumuşak olabilme dengesini kurabilmesi çok nadir görülür. Ekseriya şefkatin dozunu fazla kaçırır, çocuklar bunu bencilce istismar edip şımarırlar.

Fatih'in annesi ise bu dengeyi son derece iyi kurmuş, şehzadenin hem sığınağı, hem yönlendiricisi, hem de korku odağı olabilmıştır.

Bunun neticesidir ki, Fatih, çocuk denebilecek yaşlarda İtalyanca dahil birkaç Avrupa lisanıyla birlikte mükemmel şiirler yazacak kadar Farsça öğrenebilmiş, gencecik yaşında ise "Feth-i Mübîn'i gerçekleştirebilmiştir.

Aslında bu muhterem validenin anlatılmaya dahi ihtiyacı yoktur. Çünkü eseri ortadadır: Fatih Sultan Mehmed.

FATİH'İN BABASI SULTAN II. MURAD hakkında, yerli tarihçilerle birlikte, yabancı tarihçilerin de verdiği ortak hüküm şudur:

"O mükemmel bir padişah, çok iyi bir insan, adalet yolundan asla ayrılmayan dindar bir kişi ve hayatının en verimli çağında saltanattan rızasıyla çekilebilecek kadar da fedakâr." (Ders: İyi baba olmanın yolu, iyi insan olmaktan geçer.)

Biz hüküm mevkiinden çekilelim. Taraf olabilecekleri ihtimaline binaen yerli tarihçileri de hüküm mevkiinden çekelim. Sultan II. Murad hakkındaki değerlendirmeyi, ekserisi Osmanlı'ya düşman bazı müsteşriklere bırakalım.

Hammer diyor ki:

"30 yıl boyunca, Murad, imparatorluğunda şeref ve hakkaniyetle saltanat sürdürdü. Tebaası olan muhtelif kavimlerde, dindar, hayırhah, âdil ve kudretli bir hükümdar hatırası bıraktı. Harpte ve sulhta sözünün sadık eriydi. Sakin hayata aşkla bağlıydı. Kendi arzusuyla, bu aşk yüzünden, tahttan feragat etmesi, bütün Osmanlı tarihinde misli görülmemiş bir hâdise teşkil eder."

Ducass: "Faziletli ahlâka malik ve vicdanı pâk idi. İyi bir zat olduğu gibi, kalbinde hiç hilesi yoktu."

Chalcondyle: "Âdil ve insafalı bir padişah oldu." (Ders: Adil ve insafalı bir baba mıyız?)

Yine Ducass: "Allah bilir ki, Murad, halka karşı daima teveccühkâr ve fukaraya karşı cömertti. Bu lütuflarını yalnız kendi ırkıdan ve dininden olanlara değil, Hıristiyan-lara da ibzal ederdi. Herhangi bir milleti sonuna kadar mahveylemek istemezdi." (Ders: Düşmanları tarafından bile hayırla yâd edilen bir baba olmaya özen gösterin.)

Fatih'in babası, bir fatihin babası olmaya gerçekten lâyıktı. Oğlunu, söze karışmaması şartıyla, daha pek küçük yaşında, müdavimi bulunduğu ilim meclislerine sokmuştur. Fırsat buldukça onun sıradan her baba gibi oynamış, elinden tutup camilere, medreselere, türbelere götürmüş, din uluslarıyla tanıştırmış, feyizlenmesini sağlamıştır.

Baba, Müslümanın ezeli emeli, Peygamber tebşiri İstanbul'un oğlu tarafından fetholunacağını sanki keşfen bilmiş, oğlunu bir fatihe yaraşır tarzda yetiştirmek için gerekli her şeyi yapmış, hatta mukadder ve mukaddes fethi çabuklaştırmak, yahut da müstakbel Fatih'i büyük fethi fiilen hazırlamak maksadıyla, kırk yaşlarında tahttan feragat etmiştir.

Ya eğitimi hususunda gösterdiği dikkat ve titizlik? Meşhurdur: Oğlunun zaman zaman derslerinde tembellik ettiği yolunda Molla Gürani'nin yaptığı şikayeti dinledikten sonra, eline sağlam bir kızılık sopası tutuşturmuş, tembelliğe devam ettiği takdirde bu sopayla şehzadeyi korkutmasını söylemiş; Molla Gürani, padişah fermanı

gibi eline tutuşturulan kızılık sopasıyla şehzadenin dersine girmiş, tembellik ettiği takdirde, üzerine bulaşan tembellik tozlarını sopayla temizlemekte tereddüt göstermeyeceğini bildirmiştir.

Unutmayalım ki, hocası tarafından dayakla tehdit edilen talebe bir şehzadedir, padişahın oğludur. Yine unutmayalım ki, o dönemin Avrupa'sında prensler daima hatasız kabul edilir, cezaya müstahak olmaları hâlinde bile, prenslerin yerine "şamar oğlanı" denilen başka çocuklar dövülürdü. (Ders: Çocuklarınızın eğitimiyle yakından ilgilenin.)

Sultan II. Murad'ın, fethin yakın olduğunu sezdiğine şüphe yok. Bu bakımdan tahtı dahil, ezeli aşkı vuslata erdirecek bütün imkânları oğlunun önüne sermiş, ceddinin ve kendisinin nice gayretlere rağmen ulaşamadıkları mukaddes hedefe her bakımdan şehzadesini hazırlamıştır. (Ders: Çocuklarınızın önüne hedefler koyun.)

Kuşkusuz en büyük eseri, Sultan II. Mehmed gibi müstesna bir kabiliyeti yetiştirip tarihe armağan etmesidir.

BİR TARAFTAN "INSAN YETİŞMİYOR" diye ağlar-ken, bir taraftan da Fatihler yetiştirmiş bir milletin torunları olduğumuzu hatırlamamız lâzım. Acaba onlar nasıl yetişti?

Gelin Fatih Sultan Mehmed'i yetiştirenlere bakmaya devam edelim. Anne ve babasından sonra şimdi sıra yetiştiği çevrede...

Bir ev düşününüz ki, içinde yaşayanların hiçbiri, hiç sabah namazını kazaya bırakmıyor.

Bir ev düşününüz ki, günün her saatinde kubbe Kur'an tilavetinin insanı vecde getiren ilâhî terennümüyle yıkıyor; odalarında, salonlarında, koridorlarında naâtlar, münâcatlar, ilâhîler doluyor.

Bir ev düşününüz ki, küçükten büyüğe herkes hayrat düşünüyor, iyilik konuşuyor; adımlar sevap ve günah kavramlarının şuurunda atılıyor.

Ve bir ev düşününüz ki, devrin en muttakî, en kabiliyetli âlimleriyle dolup taşıyor; askerlikten mantık ilmine, matematikten astronomiye, tarihten dünya siyasetine kadar çok şey bir arada konuşuluyor.

İşte bu Fatih'in evidir.

Buna saray değil de ev dememiz ise zühul eseri değildir. Çünkü İstanbul'un fethine kadar Osmanlı padişahlarının bir sarayı yoktur.

Sanki kendilerine sarayı çok görmüşler, İstanbul'u fethetmeden kendilerini saraylarda oturmaya lâyık bulmamışlardır.

Gerek Bursa'da, gerekse İstanbul'da, sıradan evlerden belki birazcık büyük meskenlerde ikamet etmişlerdir. İstanbul'u aldıktan sonra bile uzun müddet sadece Topkapı Sarayı'yla yetinmişlerdir.

Diğerleri (Dolmabahçe, Çırağan, Yıldız vs.) yıkılış devrinin mahsulüdür ve âdeta çöküşü şaşaa ile maskeleyen endişesinden doğmuşlardır. Hepsisi de Avrupa'ya karşı "Yıkılmadık, ayakta!" mesajı verme telâşının elemli mahsulâtıdır.

Ama Avrupa bu gösteriye aldanmamış, Osmanlı ihtişamının manadan maddeye, muhtevadan şekle intikalini dudaklarında müstehzi bir tebessümle seyretmiş, hatta borç para vermek suretiyle bu gösteriyi tuhaf bir intikam hissi içinde desteklemiştir.

Bir insanın yetişmesinde çevrenin önemini inkâr kabil değildir.

En azından üzerine titrenen kişinin çevre tarafından ifsat edilmemesi gerekir. Sultan Mehmed'in yetiştiği çevre olgun insanların olgunlaştırdığı bir çevredir.

Mahalle şuuruyla oluşmuş gözetim mekanizması, çocuğu hem gözlelemede, hem de doğru örneklerle doğruya yönlendirmektedir.

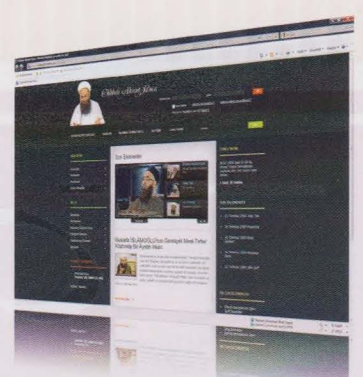
Çocuklara "adam" muamelesi yapılmaktadır. Onlara selâm verilmekte, selâmları alınmaktadır. Böylece çocuk kendine güveni ve kişiliğine saygıyı öğrenmektedir.

En önemlisi herkes helâlinden kazanmakta, helâlinden yaşamakta, "Kalan alış-verişinizi komşu dükkândan yapın, o da nasiplensin" diyebilecek kadar tok gözlü davranmaktadır.

Gerçi büyük insan, sırf muhitin, çevrenin itelemeyle değil, Allah vergisi kabiliyetlerini sonuna kadar seferber ederek geceli, gündüzlü çalışmak suretiyle yetişir... Ve büyük insanlar kendi muhitlerini, çevrelerini yetiştirirler.

İyi ya, Fatih'e gelene kadar Osmanlı padişahlarının hepsi, büyük oldukları için muhiti bu ölçüde teşekkül ettirmişler ve geleceğin fatihine sapa sağlam, dip diri, dinamik bir muhit intikal ettirmişlerdir.

FIKHÎ SUALLERİNİZE CEVAPLAR -8-

SORU

Kaza ve kader nedir?

Cevap: Herhangi bir şeyin Allah Teâlâ'nın ilminde sabit olan durumu dışında bir durumla vücuda gelmesi mümkün değildir. İşte Allah Teâlâ'nın ilminde geçtiği üzere Allah Teâlâ'nın irade ve kudretinin bir şeyin vücuda gelmesine taallukuna Allah Teâlâ'nın kaderi yani takdiri denilir. Kader inanılması gereken, inkârı ise küfrü gerektiren meselelerdendir. Kader ile ilgili birçok ayet ve hadisler vardır.

"Haberiniz olsun ki, biz her şey'i bir kaderle yaratmışızdır"⁹⁹.

Allah'ın emri (ezelde) kesinleşmiş bir kadedir.

Abdullah b. Amr b. El'ass (*Allah ondan razı olsun*) Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)'in şöyle buyurduğunu rivayet etti:

Allah yerleri ve gökleri yaratmadan elli bin sene önce mahlûkatın kaderlerini (levh-i Mahfuz'a) yazmıştı.³

İradenin ilme, kudretin iradeye muvafık olarak tecelli etmesine yani kaderine uyumlu olarak hükmedilip var edilmesine de Allah Teâlâ'nın kazası denilir. **İbnü'l-Esir** şöyle demiştir: Kaza ve kader birbirinden ayrılmayan iki şeydir. Çünkü bunlardan biri (kader) temel, diğeri (kaza) bina mesabesindedir. Kim ki bunların arasını ayırmaya çalışırsa binayı yıkmayı kast etmiş olacaktır.

1) Cevheretü't-Tevhid Şerhi, El-Lekkânî

SORU

Günümüzde din adına konuşan bazı kimseler; kadere iman konusunun, tartışmalı bir fazlalık olduğunu iddia etmektedirler. Buhari de ki Cibril hadisinde, kadere inanmak maddesinin olmadığını da bu görüşlerine gerekçe yapmaktadırlar. Bunlara nasıl cevap vermiyoruz?

Cevap: Kadere inanmanın gerekliliğini inkâr edenlerin Buhârî'den mesned olarak gösterdiği Cibril hadisi, Müslim'in rivâyetiyile şu şekildedir:

Yahya İbn Ya'mer (*Allah ondan razı olsun*) şöyle anlatmıştır:

"Basra'da kader(i inkâr) hakkında ilk konuşan Ma'bed el-Cühenî olmuştur.

Bir ara ben ve Humeyd b. Abdîrrahmân el-Himyerî Hac veya Umre yapmak üzere yola çıktık ve (kendi aramızda):

"Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)'in ashâbından bir kimseye rastlasak da şunların kader hakkında söylediklerini ona sorasak" dedik.

Az sonra mescide girmekte olan Abdullâh İbni Ömer İbni'l-Hattab (*Allah onlardan razı olsun*)'a rastladık.

Ben ve arkadaşım, birimiz sağından birimiz solundan olmak üzere hemen etrafını çevirdik. Arkadaşımın sözü bana havâle edeceğimi anlayarak:

"Yâ Ebâ Abdîrrahmân! Bizim taraflarda bir takım insanlar türü. Bunlar Kur'ân okuyor ve ilim araştırıyorlar" dedim.

(Râvî diyor ki:) "Yahya bu adamların hâllerini, kader diye

bir şey tanımadıklarını, yaratılanların, Allah'ın hiç bir takdir ve malûmatı olmaksızın husûle geldiğini iddia ettiklerini anlattı."

Bunun üzerine Abdullah (*Allah ondan razı olsun*)

"Artık sen onlarla görüştüğün zaman kendilerine haber ver ki; ben onlardan beriyim, onlar da benden beridirler. Abdullah b. Ömer'in yemin ettiği Allah'a and olsun ki: onlardan birinin Uhud dağı kadar altını olsa da onu infâk etse, kadere inanmadıkça Allah onun infâkını kabul etmez." dedikten sonra sözlerine şöyle devâm etti:

Babam Ömer İbni'l-Hattâb (*Allah onlardan razı olsun*) bana şöyle anlattı: "Bir gün Allah Resulü (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)'in yanında bulunduğumuz esnada aniden yanımıza, elbisesi bembeyaz, saç simsiyah bir zat çıkageldi.

Üzerinde yolculuk eseri görülüyor, bizden de kendisini kimse tanıyamıyordu. Peygamber (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) in yanına oturdu ve dizlerini onun dizlerine dayadı. Ellerini de uylukları üzerine koyduktan sonra: "Yâ Muhammed! Bana İslâm'ın ne olduğunu haber ver!" dedi. Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem):

"İslâm; Allah'tan başka ilâh olmadığına, Muhammed'in de Allah'ın Rasulü olduğuna şehâdet etmen, namazı dosdoğru kılman, zekâtı vermen, ramazan orucunu tutman ve yol (külfetleri) cihetine gücün yeterse Beyt'i haccetmendir." buyurdu. O zat: "Doğru söyledin." deyince biz buna hayret ettik, çünkü hem söylüyor, hem de tasdik ediyordu."

Sonra o şahıs: "Bana imandan haber ver!" dedi. **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem): **"Allah'a, Allah'ın meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine ve âhîret gününe inanman, bir de kadere; hayrına, şerri-ne inanmandır"** buyurdu.

O zat yine: "Doğru söyledin." dedi.¹

Bu hadîs-i şerifte geçen "Kadere inanma" maddesi, Buhârî'den nakledilen 4404 numaralı hadîs-i şerifte mevcut değilse de, Müslim'in 9 ve 11 numaralı hadîs-i şeriflerinde bulunmaktadır.

Zaten kader konusu Kur'ân-ı Kerim'de sarahaten beyan edilmekteyken, bunun bir hadîsde geçip diğerinde geçmemesi neyi değiştirir ki!? Nitekim **Allâh Teâlâ:**

"Allah'ın emri muhakkak yerini bulan bir kader olmuştur"² buyurmaktadır. Diğer bir âyet-i kerîmede de:

"Şüphesiz ki, biz her şeyi bir kaderle yarattık."³

buyurulmuştur.

İbn-i Kesîr Tefsirinde zikredildiğine göre bu âyet-i kerîmenin sebebi nüzûlü olarak Ahmed ibn-i Hanbel (Radyallâhu Anh):

"Müşrikler kader konusunda Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) ile çekişmek için geldiklerinde bu âyet-i kerîme nâzil oldu." demiştir.⁴

Müslim, Tirmizî ve İbni Mâce de bu şekilde nakletmişlerdir. Bezzâr'dan nakle göre:

"Bu âyet-i kerîmeler kaderi inkâr edenler hakkında inmiştir."⁵

İbni Ebî Hâtim'in Zürâre (Radyallâhu Anh)dan rivâyetine göre Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem):

"Bu âyetler, ümmetimin son döneminde zuhûr edip, Allâh'ın kaderini inkâr edecek olan birtakım insanlar hakkında

indi." buyurmuştur.

Cibril hadîsî'nin Buhârî'deki rivâyetinde kadere îman olmadığından yola çıkıp, bunun tartışmalı fazlalık olarak ilmihal kitaplarına geçtiği savunulmuş. Duyan da, Buhârî'de olsa bu kişilerin kadere inanacağını sanacak! Hâlbuki Buhârî kader hakkında müstakil kitab (bölüm) açarak:

"Allah'ın emri muhakkak yerini bulan bir kader oldu."²

âyeti kerîmesini zikretmiş ve o babta kaderle alâkalı yirmi altı hadîs-i şerîf rivayet etmiştir³

Kadere inanmak tartışmalı fazlalık olduğunu iddia edenler, Buhârî'nin îrâd ettiği Cibril hadîsinde kadere îman şartı olmadığını görmüşler, ancak Buhârî'nin bu konuya tahsis etmiş olduğu özel bölümü görmezlikten gelmişlerdir. Bu tip insanlar kendi fikrini ispat sadedinde âdetleri üzerine işine gelen yeri almışlar, işine gelmeyen yeri görmezlikten gelmişlerdir.

Bu kişiler, Emevîler'in, yaptıkları zulümlere kılıf olmak üzere siyasî bir konu olarak kader meselesini çıkardıklarını, sonra da bunun itikat kitaplarına geçtiğini iddia etmekte ve Hasani Basrî (Radyallâhu Anh)ın, Abdü'l-Melik bin Mervan'a kader risâlesi olarak yazdığı mektubunu buna delil göstermişlerdir.

Hâlbuki Hasani Basrî (Radyallâhu Anh) bu mektubunda kaderi inkâr etmemiş, bilakis **Allah'ın** ilmi ezeliindeki bilginin kul için bir cebir (zorlama) anlamında olmadığını ifade etmiştir. Hasani Basrî (Radyallâhu Anh)ın mektubu dikkatlice okunduğunda Ehl-i Sünnet ile aralarında fark olmadığı, bilakis Ehl-i Sünneti desteklediğini görmemiz mümkündür.

Zâten Hasani Basrî (Radyallâhu Anh) Ehl-i Sünnet'in en büyük imamlarındandır.

Artık herkes Ehl-i Sünnet inancını doğru öğrenip ona sahip çıkmalı ve bu kimselerin yanlış görüşlerine kapılıp bu çizgisinden sapmamalıdır.

Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyuruyor:

"Her ümmetin bir Mecûsîsi vardır, bu ümmetin Mecûsîleri de 'Kader yok!' diyenlerdir. Onlardan her kim ölürse cezasinde bulunmayın, hasta olanları da ziyaret etmeyin, onlar Deccal taraftarlarıdır. Onları Deccala ilhâk etmek Allah üzerine bir haktır!"¹

Bu görüşü savunanlar kitaplarında Cebriyye ve Mu'tezile gibi sapık fırkaların kader hakkındaki yanlış görüşlerini doğruymuş gibi göstererek Ehl-i Sünnet mensûbu insanları saptırmaya çalışıyorlar.

Bu kimseler sapık inançları doğrultusunda şöyle derler: *"insanın ezeli kaderi Allah'a kul olmaktır. İlahlık iddiasında bulunan ya da kulluğunu ihmal eden kaderine karşı gelmiş demektir. Arının kaderi bal yapmak, dünyanın kaderi dönmek, güneşin kaderi yanmaktır. Bir şeyin amacı doğrultusunda kullanılması o şeyin kaderine rıza, yine bir şeyin amacı dışında kullanılması, o şeyin kaderine isyandır."*

Ehl-i Sünnet kelim Alimlerinin kaza ve kader hakkındaki isabetli görüşleri mufassal akâid kitaplarımızda açık bir şekilde şöyle beyân edilmiştir:

İnsanoğlunun hayır ve ya şer olarak fiiliyata geçireceği her türlü eylemin **Cenâb-ı Hakk Teâlâ** tarafından vakti ve oluşumunun ayarlanması "Kader", o vakit geldiği zaman kul tarafından bizzat yapılması ise "Kaza" olarak tarif edilmiştir.

Kaza ve kader hakkında bunun tam aksini söyleyenler olduğu gibi, her ikisinin eşanlı olduğu söyleyenler de vardır.

Bu kimseler, **Cenab-ı Hakk'ın** ezeldeki takdîrini (kaderini), kula yapılan bir cebir (zorlama) olarak görmüş ve bunun sonucu olarak kulun yaptığı iyi işleri kader olarak değerlendirmiş, şer fiilleri ise kader dâiresinden çıkararak kula ait bir kötü amel olarak değerlendirmişlerdir.

Bu görüşün sahipleri Cebriyye mezhebinden kendilerini kaçıyor gösterirken, Şîa ve Mutezile mezheplerinin görüşlerine sapaarak yağmurdan kaçarken doluya tutulmuşlardır.

Böylece onlar, hayrı, kader kabul ederek **Allâh'a**, şerri ise kadere muhalefet sayarak kula nispet etmişlerdir.

Hâlbuki Ehl-i Sünnet'e göre, hayır da şer de Allah'tandır. Yani hayrın ve şerrin kaderden olması, olacak olan şeylerin **Allah'ın** ilminde sabit olduğu şekliyle takdir edilmesi manasındadır.

Dolayısıyla kul kendi irâdesiyle iyi ve kötüyü işlemiş, **Allah** ise o işin vukuundan önce onu kimin yapacağını bilmiş ve bilgisine muvâfık olarak takdir etmiştir.

Yâni kullar tarafından yapılacak işlerin Allah tarafından önceden bilinmiş olması cebir değildir, ancak bir ilimdir! Daha açık bir ifâdeyle: "Kul hür irâdesiyle bir şeyi yapacağı için **Allâh-u Teâlâ** onun o işi yapacağını bilmiştir, yoksa **Allah Teâlâ** bildiği için, kul o işi yapmaya mecbur olmamıştır.

Bu kişiler, kaderi adetâ rızâ olarak kabul etmiş, insanın kul-luk yapmasının kader olduğunu, kulluğa muhâlif işler yapmasının da kader olmadığını savunmuşlardır.

Bu inancı savunanlara göre insanın iyi işler yapması kader iken, kötü işler yapması yani şakı olması kader değildir. Hâlbuki bunların bu yanlış anlayışını gerek yukarıda zikrettiğimiz Cibril hadîsi, gerekse Abdullâh İbn-i

Mes'ûd (Radyallâhu Anh)ın rivâyet etmiş olduğu; insanın ana rahmindeki evrelerinden bahseden hadis-i şerîf nefyetmektedir.

Nitekim Abdullâh ibni Mes'ûd (Radyallâhu Anh) şöyle demiştir: Bize dâimâ doğru söyleyen ve kendisine de doğru bildirilen Rasûlullah (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurdu:

"Her birinizin yaratılışı kırk gün anasının karnında toplan(ıp bekletilerek başlatılır). O kadar bir zaman sonra, katı bir kan pıhtısı olur. Yine o kadar bir zaman sonra bir çiğnem et olur.

Sonra (dördüncü safhada) Allah Celle Celâlühû dört kelime ile bir melek gönderir, rızkını, ecelini, şakî veyahut sa'îd (iyi veyâ kötü) olduğu yazılır ve ruh üflenir. Sizlerden biriniz ateş ehlinin ameliyle amel etmeye devam eder, nihayet kendisiyle cehennem arasında bir zirâ (kulaç)dan başka mesafe kalmaz. Bu sırada (meleğin ana karnında yazdığı) yazı (kader) o kişinin önüne geçer.

Bu sefer o kimse cennet ehlinin ameliyle amel etmeye devam eder ve cennete girer. Ve yine bir kimse cennet ehlinin ameliyle amel eder, nihayet kendisiyle cennet arasında bir zirâ (kulaç)dan başka mesafe kalmaz. Bu sırada yazı onun önüne geçer. Bu defa da o kimse ateş ehlinin ameliyle amel eder ve ateşe girer.¹

Bu hadis-i şerifi Buhârî "Bed'ül-Halk", "Kader" ve "Tevhîd" bahislerinde; Ebû Dâvûd ile Tirmizî "Kader" bahsinde; İbni Mâce "**Kitâbü's-Sünne**"de farklı râvilerden tahrir etmişlerdir.

Burada dikkat edilmesi gereken, **Allah-u Teâlâ'nın** herhangi bir kul hakkında iyi veya kötüyü yazmasının, kul için bir cebir (zorlama) olmadığıdır. Zira geride de ifâde ettiğimiz gibi, **Allah Teâlâ** kulunun ne yapacağını ilmi eze-

lîsinde bildi ve o bildiğini kader olarak yazdı. Yani kul, **Allah Teâlâ** yazdı diye iyi veya kötü olmadı, bilakis onun iyi ve ya kötü olduğunu **Allah Teâlâ** bildi ve o kul da **Allah Teâlâ'nın** kendisi hakkında bilip yazdığını yaşadı. Zaten **Allah Teâlâ'nın** yanlış bilmiş olması düşünülemezdi.

Bu kimselerin, kulun kendi kaderine muhalif iş yapabileceğini iddia etmeleri, **Allâh Teâlâ'nın** bilgisinin noksanlığını iktiza eder (gerektirir). Zîrâ **Allâh Teâlâ** kulunun iyi işler yapacağını ilmi ezelişinde bilmişken o kulun bu kaderine muhalefet edip kötü işler yapması, **Allâh'ın** ilminin yanılması olur ki, bu tarz bir düşünce -Allah korusun- insanı İslam dâiresinden çıkarır. Kader hakkındaki bu yorum insafla düşünülürdüğünde, işin nereye gittiği daha iyi anlaşılır, bunu görmek için kör olmak gerekir.

"Kadere îmânın gerekliliği", "Hayır ve şerrin kader olduğu" ve "Kişinin, kaderine muhâlefet etmesinin mümkün olmayacağını yukarıda zikrettiğimiz hadîs-i şerîfler ve bu bapta zikrolunan birçok hadis-i şerîf ispat etmektedir.¹

Kaderi ispat sadedinde bunca hadîs-i şerîf varken, bunları görmezden gelip Cibrîl hadîsi diye bahsedilen, Buhârî'nin 4404 numaralı hadisinde kaderden bahsedilmemesinden yola çıkarak:

"Kadere inanmak tartışmalı bir fazlalıktır" tâbirinin kullanılmasını iyi niyetle bağdaştırmak gerçekten mümkün değildir. Bunu değil ehl-i ilimden olan birinin, sıradan bir insanın dahi yapacağına aklı selim asla onay veremez.

Bu kişilerin en büyük tahrîbâtı ise, kader gibi tartışılmaz olan hakikatleri, sıradan bir mevzû imiş gibi tartışılır bir hale getirmeleridir.

MUHAMMED BAHÂUDDÎN

ŞÂH-I NAKŞİBEND -4- (Kuddise Sîrruhu)

Nakledilir ki, Şeyh Sâdî adında bir zât, Kasr-ı Ârifân'a gelip Behâuddîn Buhârî hazretlerinin huzûruna girerek, ziyâretlerine gelmekte kusûr ettiğini söyleyip affetmelerini istedi. Hâce Behâuddîn hazretleri ona şaka mahiyetinde:

- Bedâva özür kabûl edilmez, buyurdu. Gelen zât da:

- Efendim bir öküzüm var, emir buyurursanız onu size vereyim.

- Onu kabûl etmeyiz. Uzun zamandan beri biriktirip, köydeki evinin duvarı arasında bir küp içinde gizlediğin kırk altının var ya, işte onları getirirsen kabûl ederiz.

Bu sözü duyan Şeyh Sâdî çok şaşırıldı: "Sakladığım o altınları benden başka kimse bilmiyordu. Şeyh Efendi nasıl bildi?" diye hayretler içinde kaldı. Sonra köyüne gidip altınlarını alarak Hâce hazretlerine takdim etti. Hâce Bahâuddîn hazretleri altınları sayıp, içinden bir tânesini ayırdı ve diğer otuz dokuz tanesini o zâtâ geri verdi ve:

- Bunlarla öküz satın alıp çiftçilik kur, kaldırdığın mahsûlü Allâh'ın kullarına dağıt, buyurdu. Sonra ayırdığı bir altını işâret edip: "Bu altın haramdır." Buyurdu.

Orada bulunan diğer müridan bu durumu merak edip daha sonra o zâta: "Hâce hazretlerinin ayırdığı o bir altını nerden almıştın?" diye sordular. O şöyle cevap verdi:

- Nakşibend hazretlerini tanıyıp, ona mürid olmadan önce kumarda kazanmıştım. Daha sonra da bunu elden çıkarmayı unutmuşum.

Nakşibend hazretlerinin talebelerinden birine kuş gibi havada uçmak kerâmeti ihsan edilmişti. O mürid bir yere gitmek istediği zaman kerâmetiyle havada uçarak gider, gideceği yere hemen varırdı. Hâce hazretleri bir gün onu bir iş için Kasr-ı Ârifân'dan Buhârâ'ya gönderdi. Bu talebe yine uçarak giderken, Nakşibend hazretleri ondan bu konudaki tasarrufunu çekti.

Böylece mürid uçamaz oldu ve gideceği yere herkes gibi yürüyerek gidip geldi. Bu hâdiseden sonra Hâce hazretleri buyurdu ki:

- Allâh-u Teâlâ bana müridlerimin gizli açık bütün hâllerini bilmek ve onlar üzerinde tasarruf etmek kudreti verdi. Mevlânın izniyle, dilediğimde müridlerime çeşitli hâller veririm, dilediğimde bu hâlleri alırım. Böylece kendileri için en faydalı olanı yapar ve onları kâbiliyetlerine göre terbiye ederim.

Nakşibend hazretleri Beytullâhı ziyârete giderken, Horasan'a uğradı ve orada bir zâtın evine misâfir olup birkaç gün kaldı. Bu sırada Muhammed Behâuddîn Şâh-I Nakşibend Kuddise Sîrruhu saray mesiresine gidildi. Orada Hâcenin huzûruna bir derviş geldi. Hâce hazretleri dervişe iltifâta bulunup:

- Bunlar bizim sevdiğimizimizdir lakin bizi bilmezler, buyurdu. onra o derviş yanına alıp, misafir kaldığı eve götürdü. Ev sâhibi akşibend hazretlerine sofraya kurunca, ev sâhibine:

- Bugün şehrimizdeki Allâh dostlarından birini bulup getirdim. Mü-sâade ederseniz bizimle beraber yemek yesin, dedi. Ev sâhibi:

- Tabi efendim emir buyurunuz gelsin, dedi. Bunun üzerine o derviş de sofraya oturdu.

Yemekten sonra sohbeta başladılar. O derviş ile tarikat hâllerinden ve hakikat sırlarından bahsettiler. Bir zaman sonra derviş gitmek diletti ve müsâade istedi. İzin verilince derviş kalktı ve oradan kuş gibi, avada uçarak ayrılıp gitti. Hâce Behâuddîn, dervişin bu hâline tebes-süm edip: "Bu kolay iştir." Buyurdu. Yatsı namazı vakti erişince o derviş yine Hâcenin yanına geldi. Hâce Behâuddîn dervişe, uçarak gitmesini kastederek:

- O ne iş idi! Allâh dostlarının yanında böyle işler müteber değildir. Cenâbı hak bâzı dostlarına öyle sırlar ihsân etti ki, bu sırlardan birini gösterse, halk mahv-u perişân olur, buyurdu. Derviş dedi ki:

- Ben, kırk beş seneden beri denizlerde ve karada dolaşırım, fakat söylediğiniz gibi tasavvuf ve tasarruf ehli bir zât bulamadım. On defâ Kâbe'yi, on defâ da Rasûlullah'ın Ravzasını zi-

yâret ettim, lakin bahsettiğiniz sırlardan birini dahi koklayamadım, dedi. Hâce bahâeddîn hazretleri o dervişe:

- Şayet bir an bana teslîm olursan, nice sırları koklamak sana nasîp olur, böylece âlemde böyle kimse var mı yok mu öğrenirsin, buyurdu. Derviş "Peki" deyip teslîm oldu. Hâcenin yanına oturdu. Hâce hazretleri, şehâdet parmağını dervişin dizine dokundurunca, derviş derhal kendinden geçip yere yıkıldı ve adeta nefesi kesildi. Bir saat ölü gibi öylece yattı. Sonra Hâce hazretleri yine şehâdet parmağıyla dervişin alınına dokununca, derviş kendine geldi ve kalkıp oturdu. Hemen Nakşibend hazretlerinden özürler dileyerek şöyle dedi:

- Efendim! Ne olur beni affedin, câhillik ve hamlik ettim. Sizin gibi Allâh'ın sevgili bir dostunun huzûrunda edepsizlik yaparak, uygunuz sözler söyledim. Ne olur kerem edip inayet buyurunuz da, küstahlığıma bakmayıp beni bağışlayınız ve terbiye ediniz. Bunca zamandır gezip dolaştım, hep sizin gibi kemâl ehli büyük bir zât aradım. Şimdi himmetiniz bereketiyle aradığıma vasil oldum.

Bunun üzerine Şâh-ı Nakşibend hazretleri:

- Bu mertebeye erişmek için, Allâh-u Teâlâ'nın rızâsına uygun amel işlemek ve o'nun sevgili bir kuluna teslîm olmak lâzımdır.

- Emriniz başım üstüne. Emir buyurun, hizmetinizde olup sizinle Kâbe'ye geleyim.

- Sen on defâ Kâbe'ye gitmedin mi?

- Gittim, lakin sizinle de gitmeyi arzu ediyorum.

- Senin için hayırlı olan şudur. Herat'a git ve bize bağlılığına devam et.

Derviş söz dinleyip Herat'a gitti. Hâce hazretleri de Horasan'dan ayrılıp müridleriyle birlikte Beytullah'a müteveccihen yola revan oldu.

Hâce Behâuddîn Nakşibend hazretleri, Bu-hârâ köylerinden birine teşrif ettiği bir sırada Şeyh Hüsrev adında muhterem bir zâtın hanesine misâfir oldu. Şeyh Hüsrev o gece köyün bütün ulemasını ve eşrafını yemeğe dâvet etti. Herkes geldi, sofralar kuruldu ve yemekler yen-

di. Yemekten sonra Hâce Behâuddîn hazretleri ev sâhibine:

- Git kapıya bak kim var? buyurdu. Şeyh Hüsrev hemen gidip kapıya baktı ki, köy halkından Yûsuf isminde bir kimse, elinde bir kap armutla kapıda bekliyor. İçeri girmesine müsâade edilince içeri girip elindeki armut dolu kabı Nakşibend hazretlerinin önüne koydu. Hâce hazretleri:

- Bu armutları nereden aldın? diye o köylüye sordu. O da "falan kimseden" diye cevap verdi. Hâce Behâuddîn hazretleri ev sâhibine:

Muhammed Behâuddîrî Şâh-ı Nakşibend Kuddise Sirruhu

- Bu armutları büyük bir kaba boşaltıp getir. Dedi. Ev sâhibi armutları büyük bir kaba boşaltıp Hâce Behaaddin hazretlerini önüne koydu. Hâce hazretleri armutlardan birini alıp armutları getiren kimseye verdi. Sonra geri kalanlarını, orada bulunanlara taksim edilmesini emretti. Taksim bitikten sonra Hâce Behaaddin:

- Hiç kimse hissesini yemesin, buyurdu ve armutları getiren köylüye nazar edip:

- Söyle bakalım! Armutları getirmekteki maksadın nedir? dedi. O kimse Hâcenin heybetinden ürperdi ve mahcubiyet içinde maksadını açıklamak zorunda kaldı:

- Efendim! Bana 'köyümüze keşif ve kerâmet sâhibi bir zât geldi' dediler. Ben de sizi görmekle şereflemek için, bahçemden bu meyveleri toplayıp size hediye getirdim. Fakat bir edepsizlik edip, Sizi imtihan kastiyle armutlardan birinin içine bir nişan koydum ve onu da en alta yerleştirdim. İçimden de 'Eğer o zât evliyâ ise, bu işâretlediğim armudu bulup bana verir.' Diye düşündüm. Bunun üzerine Şâh-ı Nakşibend hazretleri:

- Öyleyse elindeki armuda bir bak. Sana verdiğim işâret koyduğun armut mu? buyurdu. O kimse elindeki armuda bakınca şaşkınlığı daha da arttı ve mahcubiyetle:

- Evet efendim. O armuttur, dedi. Bundan sonra Nakşibend hazretleri buyurdu ki:

- Cenâb-ı hakkın bir dostunu, imtihan etmek

uygun değildir. Fakat işâretlediğin armudu bulup sana vermeseydik, Bize karşı olan îtikâdın bozulurdu. Böylece bizden uzak kalır ve çok zarar görürdün. Peygamber efendimizin sünnetine uyan, onun yolunda bulunan kimseyi de imtihâna hâcet yoktur.

Bunun üzerine o köylü, yaptığı bu edepsizlikten çok pişman oldu ve Hâce hazretlerinden özür dileyip affını istedi.

Nakşibend hazretlerinin müridlerinden biri anlatıyor: "Bir gün Buhârâ'da dükkânımda iken, Nakşibend hazretleri geldi. Çok memnun oldum onu ağırladım. Hâce hazretleri Bâyezîd-i Bistâmî'nin bâzı menkıbelerini anlatmağa başladı. Bu sırada onun bir sözünü naklederek: "Bâyezîd-i Bistâmî buyurdu ki: 'Şayet cübbemin eteğine bir kimse dokunsa, bana âşık olur ve ardımdan yürür.' Bunu söyledikten sonra kendisi de şöyle buyurdu: 'Şayet cübbemin kolunu hareket ettirecek olsam, Buhârâ'nın büyüğü, küçüğü bana âşık ve hayran olur, evlerini ve dükkânlarını bırakarak bana tâbi olurlar.' O sırada mübârek elini cübbesinin yeni üzerine koyunca, benim de gözüm Hâcenin cübbesinin yenine daldı. O anda beni mânevî bir hâl kapladı ve kendimi kaybettim. Uzun zaman o halde öyle kalmışım. Kendime gelince, gönlümde Nakşibend hazretlerinin dayanılmaz muhabbetini hissettim. Onun sevgisi her tarafımı kaplamıştı. İşte o gün ben evi terk ettim, dükkânı kapattım ve Hâce Behâuddin hazretlerinin sohbetlerinden ve hizmetinden ayrıldım."

Hâce Behâuddîn Şâh-ı Nakşibend hazretleri, müridlerinden birini, bir işi için bir yere göndermişti. O mürid kendisine verilen görevi yerine getirip geri dönerken, havanın çok sıcak olması ve yorgunluğun da etkisiyle, dinlenmek için yoldaki bir ağacın gölgesine oturdu. Orada istirahat ederken uyuya kaldı. Rüyâsında Şâh-ı Nakşiben hazretlerini gördü. Hâce elinde bir asâ ile yanına yaklaşmış onu dürterek; "Evladım hadi uyan! Burası emniyetli bir yer değildir." Dedi. O mürid rüyânın etkisiyle hemen uyandı ve kalktı. Birde baktı ki, bulunduğu yere doğru dağdan kurtlar iniyor. Derhal oradan uzaklaşıp aç kurtların saldırısından böylece kurtulmuş oldu. Kasr-ı Ârifân'a varınca, Hâce Behâuddîn

hazretleri onu karşılamak üzere yola çıkmıştı. Yaklaştığında Hâce buyurdu ki:

- Evladım, hiç tehlikeli ve emniyetsiz yerlerde istirahat edilir mi?

Yine müridlerinden biri şöyle anlatmıştır:

"Şâh-ı Nakşibend hazretleri bir gün bu fakirin hânesini şereflendirdi. Çok sevindim. Fakat evimde ona ikram edecek bir şeyim yoktu. Hemen gidip biraz un alıp getirdim. Hâce bana buyurdu ki:

Bu unu pişir ekmek yap. Fakat azlığından çokluğundan kimseye bahsetme!

Muhammed Behâuddîn Şâh-ı Nakşibend Kuddise Sirruhu Hâce hazretleri o zaman evimde uzun bir süre misâfir oldu. Müridleri sevenleri ve pek çok kimseler, sürekli evime gelip Nakşibend hazretlerini ziyâret ettiler. Bizde o undan gelen misâfirlere ekmek yapıp ikram ettik. O un hiç azalmayıp ilk aldığım gibi kaldı. Hatta Hâce hazretleri gittikten sonra, çoluk çocuk o undan çok zaman yedik. Fakat daha sonra şeyhimin mübârek sözünü unutup o sırrı etrafıma anlattım. Bunun üzerine o undan bereket kesildi ve un tükendi."

Müridlerinden biri başından geçen şu olayı anlatır:

"Nakşibend hazretlerini tanıyıp onun sohbetleriyle şereflendiğim ilk zamanlarımda, ihvanın ileri gelenlerinden olan Şeyh Sâdî, bana nasîhatlarda bulunur ve tarikat edeplerine riâyetin öneminden bahsedirdi. Özellikle de nerede olursak olalım, Hâce hazretlerinin bulunduğu tarafa doğru ayağımızı uzatmamamız gerektiğini söylerdi. Bir keresinde havanın gâyet sıcak olduğu bir günde, Kasr-ı Ârifân'a Nakşibend hazretlerini ziyârete geliyordum. Epeyce yorulmuştum. Dinlenmek için yolda bir ağacın gölgesinde uzanıp yattım. O esnada bir hayvan gelip ayaklarımı tekmeledi. Ne oluyor diye fırladım kalktım. Sonra tekrar uzanıp yattım. Yatar yatmaz yine o hayvan nerden geldiyse geldi, benim ayağımı kuvvetlice tekmeledi ve kaçtı gitti. Ayağım bu darbelerden ağrımaya başladı. Kalkıp oturdum ve bunun bir sebebi olmalı diye düşünmeğe başladım. Derken o

anda Şeyh Sâdî'nin nasihatını hatırladım. Bak-
tım ki gerçekten de ayaklarımı, Nakşibend haz-
retlerinin o anda bulunduğu Kasr-ı Ârifân'a
doğru uzatarak yatmışım. Buna dikkat ederek
istirahatimi yaptım ve yola devam ettim.

Nakşibend hazretleri nafakasını çalışarak te-
min ederdi. Bunun için eker, biçerdi. Bir mik-
tar arpa, biraz da hayvan yemi eker, sonra
onu kaldırır ve bununla geçinirdi. İşinde biz-
zat kendisi çalışır, bütün işlerini görürdü. Fakir
olmasına rağmen lütuf ve keremleri bol olup,
çok cömert idi. Bir kimse bir hediye getirse,
mümkünse getirilen hediyenin iki misli kıyme-
tinde bir hediye verirlerdi. Tanısın tanımısın
bir kimse evine ziyârete gelse, güler yüzle
karşılar, nezâketle yol gösterir, evde ne varsa
ikrâm ederdi. Misâfirlerine bizzat kendisi hiz-
met ederdi.

Zamanın ulemâ ve sülehâsı, helâl yemek yi-
yelim diye ziyâretine gelir ve onun yemeklerini
yerlerdi. Çoğu zaman ekmeği kendi pişirir ve
sofra hizmetini kendi yapardı. Sofrada da na-
sihat eder:

Yemek yerken de kendinizi Allâh-u Teâlâ'nın
huzûrunda bilin ve o'nun verdiği nîmeti yedi-
ğimizi unutmayın, buyururdu.

Bir yemek gafletle veya öfkeyle pişirilse, o
yemektan kendisi yemez ve müridlerine de
yedirmezdi.

Rivâyet edilir ki: Bir keresinde Şâh-ı Nakşibend
hazretleri Gazyut denilen bir yere gitti. Orada müridlerinden birisi onlara yemek ik-
ram etti. Nakşibend hazretleri buyurdular ki:

- Bu yemekleri pişiren kimse, gadab hâlinde
pişirmiş. Onun için Biz bu yemeği yiyemeyiz.

Hâce hazretleri buyurdular ki:

- Bir yiyecek, şayet gaflet içinde, öfkeyle
veya kerâhatle hazırlansa, onda hayır ve bere-
ket yoktur. Zîrâ ona nefis ve şeytan karışmış-
tır. Böyle bir yemeği yiyen kimsede, mutlaka
bunun tesiri meydana gelir. İnsanların hâlis ve
sâlih ameller işlemeye muvaffak olamamaları-
nın sebebi; yemek ve içmek husûsunda dikkat
etmemeleridir. Özellikle namazda huşû' ve
hudû' hâlinde bulunmak, lezzetle, göz yaş

dökerek ibadet edebilmek, helâl lokma ye-
meye ve yemeği Allâh-u Teâlâ'nın huzûrunda
imîş gibi yemeğe bağlıdır. Vücûduna haram
lokma karışmış bir kimse, namazından, ibade-
tinden tad alamaz.

Müridlerinden bir tanesi, mânevî hâllerinin
kaybolduğundan şikayette bulundu. Nakşibend
hazretleri ona:

Yediğin lokmaların helâlden olup olmadığını
araştır, buyurdu.

Bu mürid, Hâcenin bu sözü üzerine yaptığı
küçük bir araştırma sonunda, yemeğini pişir-
irken, ocakta helâl olup olmadığı şüpheli bir
odun yakmış olduğunu tesbit etti ve derhal
istiğfar edip o mânevî hallere tekrar kavuştu.

Muhammed Behâuddîn Şâh-ı Nakşibend
Kuddise Sirruhu

Şâh-ı Nakşibend hazretleri Serahs'ta bulun-
duğu günlerde, Herat Meliki Hüseyin kendisi-
ne bir elçiyile bir mektup gönderdi. Mektupta
kısaca şöyle diyordu:

"Sizlerin mübârek sohbetlerine son derece
iştiağımız vardır. Bu konuda ne işâret buyu-
rursunuz?" yani demek istiyordu ki: "Biz mi
oraya gelelim, yoksa siz mi buraya teşrif eder-
siniz."

Aslında Hâce hazretlerinin devlet ricalinin
yanına gitme adetleri yoktu. Fakat Melikin
Serahs'a gelmesi çok zahmetli bir iş olacaktı.
Çünkü bu bölgenin fakir halkı meliki ağırla-
mak için çok ezilir ve onlara yük olur endişesi
ile, kendisinin gitmesini uygun gördü ve Hera-
ta doğru yola çıktı. Herat'a varınca gördü ki,
Melik, saray erkânı, hizmetçiler, âlimler ve o
yörenin ileri gelenleri toplanıp kendisini kar-
şılama çıkışları. Gerçekten de Nakşibend
hazretlerini çok güzel karşıladılar. Sofralar do-
natılmış, envai çeşit yemekler hazırlanmış, kuş
sütü kuru üzüm ne varsa noksansız bir ziyafet
tertiple edilmiş. Mecliste bulunanlar sofranın
başına oturup büyük bir iştahla yemeğe baş-
ladılar. Hâce hazretleri de sofraya oturmuştu
fakat elini yemeğe uzatmamıştı. Bir ara sof-
raya tabaklar içinde av eti getirildi. Ondan da
yemeyince, orada bulunan ulemadan bazısı:

- Av eti helaldir onda şüphe yoktur, niçin yemezsiniz? Hâce Behâuddin şu cevabı verdi:

- Sultan sofrasında yiyip içmek bana layık değildir. Zîrâ ben büyük bir cemaatin inandığı ve bağlandığı bir kimseyim. Ve müridlerimden burada hazır olanlar var. Beni sultan sofrasında yemek yer görünce şüpheye düşerler, bu sofrada yenilen yemek şüpheli mi yoksa helal mi bilmezler. Böyle bir şüphe, onların bana olan inançlarını zayıflatır da, feyiz alıp Cenâbı hakkın yoluna sülûk edemezler.

Bu cevaptan mecliste bulunanların cümlesi istifade etti ve bu ince anlayışa çok memnun kaldılar. Hâce hazretleri Melikin davetine icabet etmekle beraber Melike pek iltifat etmedi. Ama bu mecliste Melik'in huzurunda tasavvuf anlayışını ve Nakşi tarikatının esaslarını anlattı.

Nitekim sofralar kalktıktan sonra, Herat Meliki Nakşibend hazretlerine sordu:

- Bu dervişlik, bu fakr hali, size babadan atadan mı miras kaldı? Hâce cevap verdi:

- Hayır! Miras değildir. Rabbimin bir ikramıdır. Bana ilâhi bir cezbe geldi ve onunla Allâhu Teâlâ beni saâdete ulaştırdı.

Melik yine sordu:

- Sizin yolunuzda cehrî zikir, halvet, semâ var mıdır?

- Hayır, yoktur.

- Öyleyse sizin tarikatınızın esası nedir?

- Bizim yolumuzun esası, bu tarikatın büyüklerinden Abdulhâlik Gücdüvânî hazretleri'nin söylediği gibi "Halvet der-Encümen"dir.

- Peki Halvet der-Encümen'in mânâsı nedir?

- Zâhirde halk ile, bâtında hak ile olmak, "El kârda, gönül yârda" olmak demektir.

- Bu hal insanoğluna müyesser midir, bunun imkanı var mı?

- Eğer bu mümkün olmasaydı, Mevlâ Teâlâ hazretleri Kur'ân-ı Kerimde: **"Öyle erler vardır ki; onları ne ticaret, ne alışveriş, ne de**

dünya cazibesi Allâh'ı anmaktan alıkoyamaz..." (Nûr: 37) buyurmazdı.

Bu cevaptan sonra Melik Hüseyin şöyle sordu:

- Meşâyıhtan bazıları Velâyet, nübüvvetten daha üstündür' demişlerdir. Bu hangi velâyetdir ki, nübüvvetten efdal ola?

- Nübüvvetten efdal olan, yine Enbiyanın velâyetidir. Zîrâ bir peygamberin velâyeti nübüvvetten efdaldır.

Hâce hazretleri bu سوال ve cevaplardan sonra meclisten ayrılıp o civarda bulunan, Herat halkının çok hürmet ve tazim ettiği büyük sûfi Şeyh Abdullâh Ensarî'nin evine teşrif buyurdu. Orada konaklarken, Melik pek çok kıymetli hediyeler hazırlayıp sarayın ileri gelen adamlarıyla Hâce hazretlerine gönderdi ve bu hediyelerin kabulü için de çok ısrar ettiler. Fakat Nakşibend hazretleri o hediyeleri kabul etmeyip buyurdu ki:

Muhammed Behâuddîn Şâh-ı Nakşibend Kudde Sırruhu

- Yüce Allâh'ın bana inayetinden beri, elimin tersi yere bakmadı. Rabbimin lütfuyla yıllardır dervişlik meydanındayım, Beni bu meydana atmaya da kimsenin gücü yetmedi. Melikinize varıp söyleyin gönüllerini böyle şeylerle meşgul etmesinler.

Bundan sonra da, yine Melikin hanımı tarafından bazı kimseler gelip bir takım giyecek türü hediyeler getirdiler. Gelen adamlar "Melik'in hanımının bunları kendi elleriyle işlemiş" olduğunu söyleyerek kabul etmesi hususunda yalvardılar. Fakat Hâce hazretleri onları da kabul buyurmazdı. Halbuki o esnada sırtında eski bir abadan gömlek vardı, başındaki sarığı ve ayağındaki çarığı eskiydi. Böylesine zaruret içindeyken bile sultanların hediyelerine iltifat etmeyişi, hem Melikin hem de Herat halkının muhabbetini kazandı ve onların gönüllerinin sultanı, sultanların da Şâhı oldu.

EVLENİLECEK KADIN

Meşhur Kadı Şüreyh'e bir gün, delikanlının biri gelerek kendisiyle özel olarak görüşmek istediğini söyledi. Kadı Şüreyh bu delikanlının isteğini kırmadı ve onunla görüşmeyi kabul etti. O genç evlenmek istediğini fakat evleneceği kadının tahsil görmüş ve şehirli olmasını arzu ettiğini söyledi. Fakat yinede bu konuda tavsiye istedi.

Bunun üzerine Kadı Şüreyh eş seçimin önemli olduğunu, eş tercihinde bulunurken Resülullahın bu konudaki tavsiyesinin "Dindar olanının tercih edilmesi" olduğunu söyledi. Ayrıca seçilen eşin aile yapısının ve aileden gördüğü İslam terbiyesinin de önemini belirterek, kendi başından geçen evliliği şöyle anlattı:

"Henüz gençtim, artık evlenme vaktim de gelmişti. Bir gün Beni Mahzun kabilesinin çadırlarının önünden geçerken orada bir kız gördüm. Onu beğendim ve ona talip oldum. Kızın babası benim hakkımda kısa bir araştırma yaptı, gerekli malumatı edindikten sonra kızını vermeye razı oldu: "Bu hayırlı işi uzatmaya hiç gerek yok bir an önce gerekli muameleler yapılsın." dedi.

Çok kısa bir zaman içinde nikah, düğün derken evlilik hayatına böylece girmiş olduk. Fakat çok geçmeden beni bir vesvesedir aldı. Çünkü evlendiğim bir köylü kızıydı, üstelik tahsil de görmemişti. "Acaba onunla huzurlu bir şekilde geçinebilir miyim?" diye düşünüyordum böyle bir karardan dolayı da, bazı tereddütler taşıyordum.

Aradan çok fazla zaman geçmemişti ki, bir gün eşim bana şöyle dedi:

-Efendi! Sen alim ve şöhret sahibi bir kimse imişsin. Ben ise yaylalarda gezen,

şehir hayatından pek anlamayan bir köylü kızıyım. Aslında sen kendi hayatına daha uygun bir evlilik yapabilir, bende kendime göre bir hayat kurabilirdim. Lakin takdiri İlahi böyle imiş, kader bizim yolumuzu birleştirdi. Mevla Teala Hazretleri benim gibi tahsili olmayan bir köylü kızını, senin gibi şöhretli bir alime nasib etti. Durum böyle olunca şimdi sen bana, benden istediklerini ve benim bilmediğim tarafları anlat ki, ben onlara dikkat edeyim de seni üzmemeyim. Mesela; evimize benim sülalemden kimler gelebilir veya senin akrabalarından kimleri misafiriğe alayım, kimleri kabul etmeyip onlara karşı soğuk davranarak eve gelmelerine mani olayım, dedi.

Ben eşimden hiç beklemediğim bir olgunlukla söylediği bu sözleri duyunca çok şaşırımdım ve bu anlayışı karşısında onun hakkında düşündüklerimden dolayı pişman oldum. Bunun üzerine ona dedim ki:

-Ey Hatun! Sen bana öyle şeyler söylüyorsun ki, şayet bu dediklerini hakkıyla

yapabilirsen beni bahtiyar edersin, dedikten sonra evime kimlerin gelmesini arzu ettiğimi ve hangi şahısların gelmemesi gerektiğini, ondan beklentilerimin neler olduğunu uygun bir lisanla kendisine söyledim.

Eşim söylediklerimi harfiyen yerine getirdi, böylece son derece mutlu ve huzur içinde yaşadım. Bir zaman sonra fetva dairesinden eve döndüğümde, evimizde bir misafir hanım vardı. Son derece mütesettire olan bu hanım misafirin kim olduğunu sorduğumda, eşim annesi olduğunu söyledi. Kayınvalidem olduğunu öğrenince ona karşı elimden gelen saygı ve hürmeti esirgemedim. En iyi şekilde ağırlandıma gayret gösterdim. Sohbet esnasında bir ara kayın validem bana:

-Oğlum hanımından bir şikayetin var mı, ondan memnun musun? diye sordu. Ben:

-Allah sizden razı olsun, kızınızdan çok memnunuz. Bu zamana kadar kendisinden

hiçbir şikayetim olmadı, diyerek memnuniyetimi izhar ettim. Bunun üzerine kayın validem şunları söyledi:

-Oğlum, kızımından tabi ki memnun olacaksın. Çünkü biz onu cennette büyüttük.

Resülullah Aleyhissalatü Vesselam; müslümanın evinin cennet olduğunu haber vermedi mi? İşte bizim evimiz de Resülullah'ın bildirdiği gibi bir cennetti. Kızımıza Kur'an ahlakından başka bir şey öğretmedik. Fakat sana tavsiyem şudur ki; yine de sen hanımının üzerindeki otoriteni eksik etme! Çünkü kadınlar iki sebepten hemen şımarıverirler. Birincisi ona olan sevgini yüzüne söylediğinde, ikincisi ise bir hayırlı evlat dünyaya getirdiklerinde...

CENNET'E İLK GİRECEK KADIN

Hz. Fatıma (Radyallahü anha) bir gün Efendimiz Aleyhissalatü Vesselama:

- Babacığım, kadınlardan cennete ilk önce girecek olan kimdir? diye merakla sordu. Bunun üzerine Peygamber Efendimiz:

- Falan mahallede, filan evde oturan bir kadın var. Cennete ilk girecek kadın, işte o kadındır, buyurdu. Hazreti Fatıma anamız hayretle:

- Babacığım o kadın cennete benden de mi evvel girecek? diye tekrar sordu. Peygamber Efendimiz:

- Evet! Senden de evvel girecek, buyurdu. Ve şayet isterse gidip o kadınla tanışabileceğini söyledi.

Hz. Fatıma (Radiyallahü anha) 'nın o kadın hakkındaki merakı iyice artmıştı. Bu kadın ne yapıyor, nasıl bir amel işliyordu ki cennete ilk olarak girmeyi hak ediyordu. Bir gün o kadınla görüşüp konuşmak ve onunla tanışmak için evinden çıktı. Kadının evini sora sora buldu ve kapısını tıklattı. İçerden yaşlı bir kadın "Kim o?" diye seslendi. Hz. Fatıma anamız da kendisini tanıtarak onunla görüşmek istediğini söylediği. Kadın, Peygamber Efendimizin sevgili kızının kendisiyle görüşmeye geldiğini duyunca çok sevindi. Kapıyı açmadan içeriden seslendi:

- Ey Resülüllahın kızı! Hoş geldin sefalar getirdin, canım sana feda olsun. Aslında ben de sizinle görüşmeyi çok arzu ediyordum, fakat dışarı çıkmadığım için maalesef ziyaretinize de gelemedim. Şimdi sizin gelmeniz beni çok memnun etti. Fakat kocamdan izin almadan bu güne kadar ben kimseye kapı açmış değilim. Onun için sizden çok özür diliyorum. Ben sizin için bu akşam eşimden izin alayım ve yarın görüşelim, ne olur yarın tekrar buyurun, dedi.

Bunun üzerine Hz. Fatıma (Radiyallahü anha) geri döndü. Akşam olunca kadın meseleyi anlatıp kocasından izin aldı. Ve ertesi gün Hz. Fatıma (Radiyallahü anha) o kadınla görüşmek için tekrar geldi. Bu sefer yanında oğlu Hz. Hasan' da vardı. Hz. Hasan o sıralar henüz küçük bir çocuk olduğu için rahat durmamış annesi mecburen onu da yanında getirmek zorunda kalmıştı. Kadının evine geldi ve kapısını çaldı. Tabi kadın içerden Hz. Hasanın sesini duymuştu. Hz. Fatıma (Radiyallahü anha) 'nın yanında bir çocuk bulunduğunu fark edince çok üzüldü. Dedi ki:

- Ey Fatıma! Ben kocamdan yalnız sizin için izin almıştım. Çocuk için izin almadım. Ne olur beni affedin. İsterseniz siz buyurun çocuk dışarıda kalsın, isterseniz yarın gelin bu akşam onun için de izin alayım, dedi.

Hz. Fatıma (Radiyallahü anha) ikinci defa içeri giremeden geri döndü. Ve üçüncü gün tekrar kadına gitmek üzere çıktı. Hikmeti ilahi bu sefer Hz. Hüseyin'i de yanına almak zorunda kalmıştı. Tabi kapıyı çaldığında, kadın Hz. Hüseyin'in de olduğunu öğrenince Hz. Fatıma yine aynı durumla karşılaştı. Kadın kocasından bunun için de izin alması gerektiğini söyledi. Hz. Fatıma (Radiyallahü anha) bir önceki günkü gibi hiç ısrar etmedi. Ve mecburen geri dönmek zorunda kaldı. Bir sonraki gün üçü birden gittiklerinde kadın kocasından her üçü içinde izin almıştı. Kadın binlerce özürler diletti, affını istedi ve Peygamber çocuklarını en güzel şekilde karşıladı ve ağırladı.

Hz. Fatıma (Radiyallahü anha) içerden gelen sese göre kadının gayet yaşlı bir nine olduğunu zannetmişti. Fakat baktı ki, kapıyı açıp kendisini karşılayan kadın hem çok genç, hem de çok güzel bir kadındı. Hz. Fatıma (Radiyallahü anha) hayretle sordu:

- Sizinle dışardan konuşurken sesiniz çok değişik geliyordu. Oysa sesiniz hiç de öyle değilmiş? Kadın:

- Sizinle konuşurken sesim dışarı çıktığı için, sesimi yabancı bir erkek duyar da günaha girerim diye, ağzıma küçük bir taş parçası alarak konuşuyordum. Şimdi ise o taşı çıkardım, dedi.

Hz. Fatıma (Radiyallahü anha), bu cennetlik kadının sözlerinden dolayı çok memnun olmuştu. Nâ mahremden sesini bile böylesine sakınan, kocasına da böylesine itaat eden bu kadının, neden cennete evvela gireceğini anladı. Onunla bir müddet sohbet ettiler. Bazı konuları konuştular. Bir ara kadın Hz. Fatıma (Radiyallahü anha)'a:

- Ey Resülüllahın kızı! Acaba ben kocama karşı vazifemi ifa etmiş oluyor muyum? Onun bendeki hakları sebebiyle Allah-u Teala kocama itaatsizlikten dolayı beni hesaba çeker mi? Bundan korkuyorum, dedi.

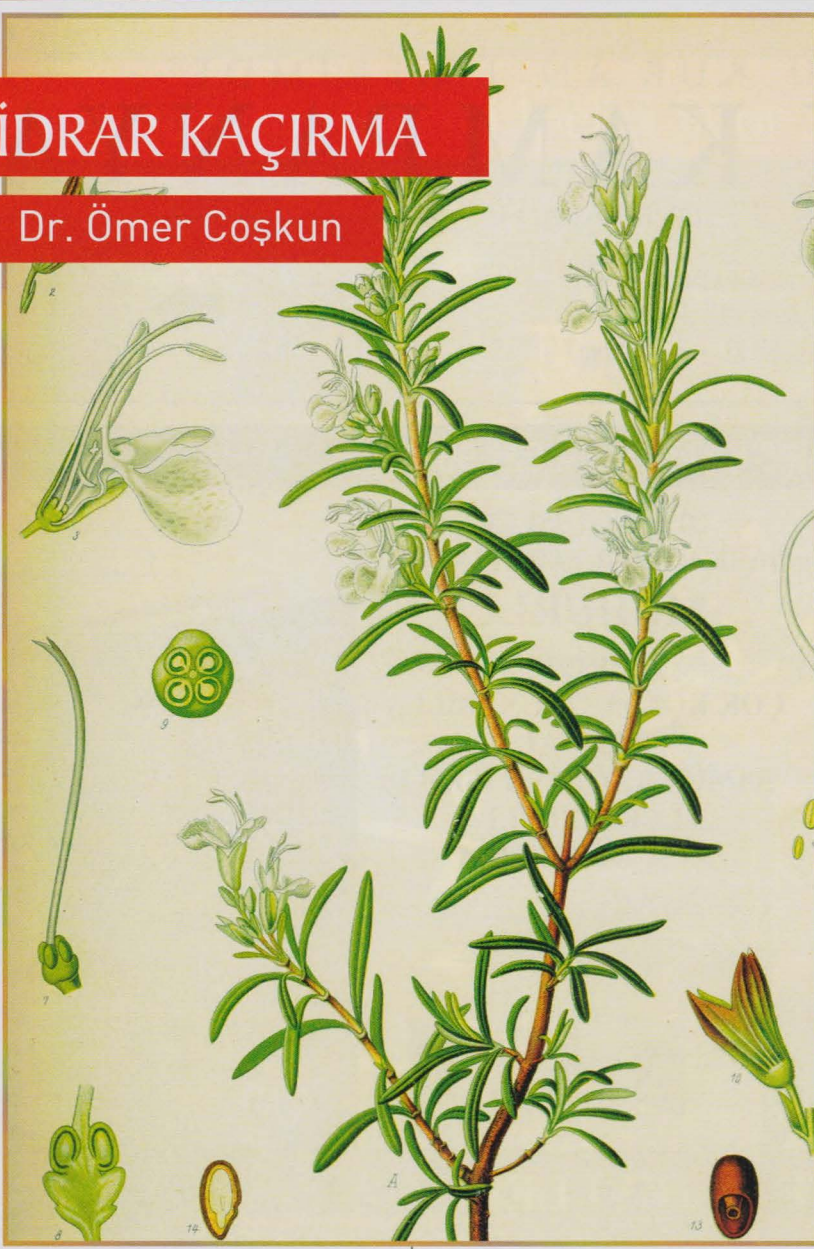
Hz. Fatıma bu sûali tebessümle karşıladı ve Babasının, yani Peygamber Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'in müjdesini kendisine bildirdi:

-Hayır! Sen bilakis Babamın, "cennete ilk girecek kadın" diye müjdelediği kimsesin.

Hz. Fatıma (Radiyallahü anha) Resülüllahın cennetle müjdelediği bu mübarek kadınla bir müddet daha sohbet ettikten sonra müsaade istedi ve oradan ayrıldı.

İDRAR KAÇIRMA

Dr. Ömer Coşkun

MİDE RAHATSIZLIĞI:

En sık görülen mide hastalıkları, gastrit (iç yüzeyin iltihabı), ülser ve kanserdir. Akut gastrit; Aspirin, muharriş yiyecekler, alkol gibi kimyasal tahriş edici maddeler bu duruma neden olur. Bazen de, aşırı sigara içmeyle ilgilidir.

EBEGÜMECİLİ

Doğal dengeleyicidir. Tansiyon, şeker, kolesterol, hormon ve salgılar üzerinde dengeleyici özelliği vardır. Migren, felç, moral bozukluğu gibi problemlerde vücudun eksikliğini tamamlar.

Kullanım şekli: Sabah 1 su bardağı sıcak suya bir süzen poşet koyup akşama kadar beklettikten sonra için. Akşam 1 su bardağı suya 1 süzen poşet

koyup sabaha kadar bekletip sabah için.

KANTARONLU ÇAY

Mide ülseri, gastrit, onikiparmak bağırsağı ülseri, ağız ve özefakustaki yara ve iltihapları, bademcik ve farenjit, bağırsak ve makat yaraları, rahim içi idrar yolu yara ve iltihapları, basur (hemoroit), akciğer ve karaciğer yaralarını gidermede faydalıdır.

Kullanım şekli: Sabah akşam bir su bardağı sıcak suya, bir süzen poşet konur, 10 dakika demlenir ve içilir.

SİLİCA

Silisyum, bir binanın ayakta durması için çimento neyse vücudumuz içinde silisyum o demektir. Silica, vücutta ki silisyum

eksikliğine, vücut ağırlarına iltihapları tedavi etmeye yardımcı bir üründür.

Kullanım şekli: 1 litre kaynamış suya, 1 yemek kaşığı koyup 5 dakika kaynatın. Kaynattığınız temiz suyun 1 çay bardağını için. Kalan suda ayaklarınızı on beş dakika bekletin. Veya duş aldığınız banyo suyuna ilave edin.

KUDRET NARLI MACUN

Ülser, gastrit, mide şişkinliği, mide iltihabı, onikiparmak bağırsağı ülseri, reflü, asit fazlalığı, mide ekşimesi, kalın bağırsak yara ve iltihaplarında, mide ve bağırsak gazlarını gidermede etkilidir. Özvaku, bademcik, faranjit, bağırsak ve makat yaraları, rahim, idrar yolu iltihaplarını gidermede etkilidir. Karın ağrılarını gidermede etkilidir.

Kullanım şekli: Günde 1 kere 1 tatlı kaşığı yenilmesi tavsiye edilir.

MİRİTİLİN TABLET

Şeker hastalığı tedavisine, vücuttan ödem atmaya yardımcıdır. Mikrop öldürücü bitkisel destek ürünüdür.

Kullanım şekli: Sabah - Akşam 1 Adet alınır.

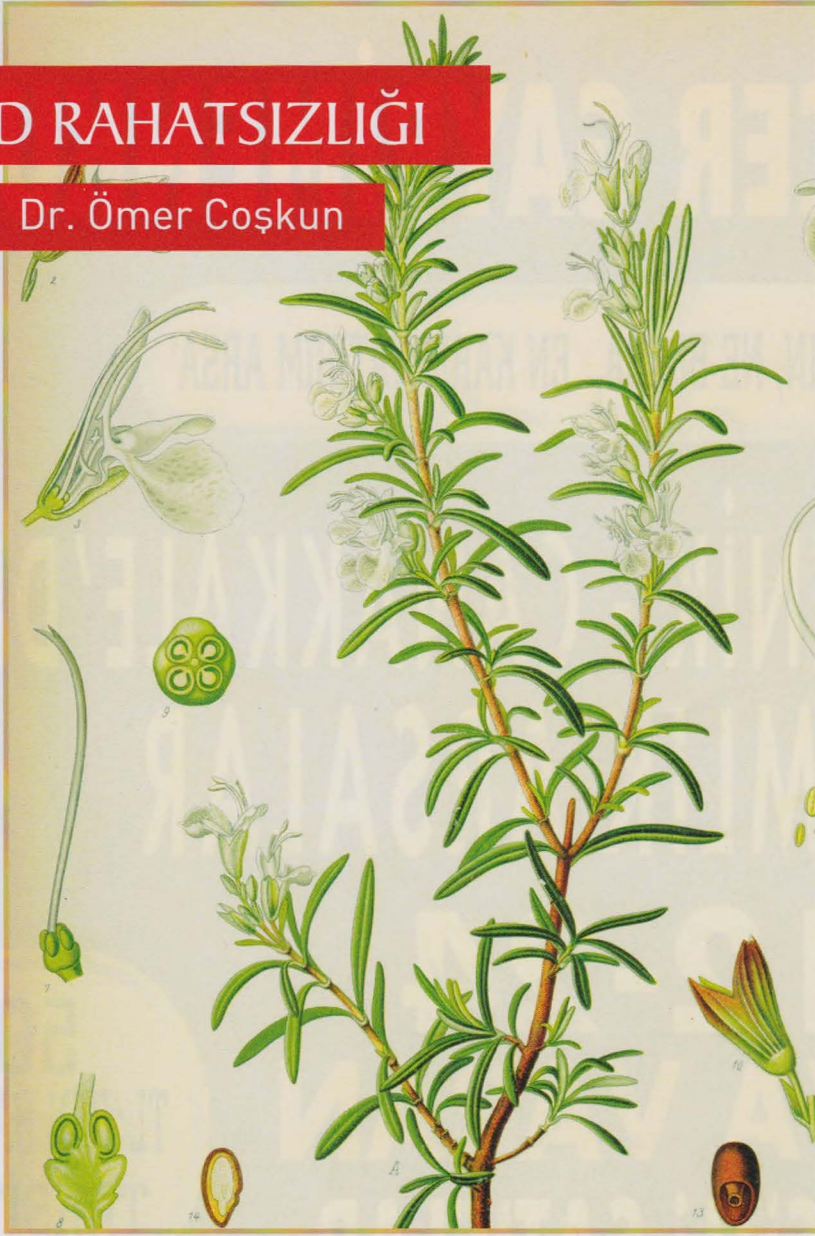
RU-SHEIM

Bir ton buğdaydan yalnızca bir kilogram elde edilen Ru-Sheim doğal vitamin kaynağı, Allah'ın bizlere bahşettiği bir mucizedir. Aynı zamanda bağırsak çalıştırıcı ve düzenleyicidir. Lifli olması nedeniyle de bu ürünü uygun şekilde kullandığımız zaman hem kilo alma, hem de kilo verme özelliklerine sahip özel bir üründür.

Kullanım şekli: Günde bir kez tatlı kaşığı yenilir. Kesinlikle Ru-Sheim'i çorbanıza ya da yoğurda karıştırmadan tüketin.

TROİD RAHATSIZLIĞI

Dr. Ömer Coşkun

IDRAR KAÇIRMA:

Önemli bir sağlık sorunu olan idrar kaçırma her beş kadından birinin derdi. Oysa kadının iş, sosyal ve özel yaşantısında ciddi sorunlara yol açan idrar kaçırmının tedavisi modern tıp yöntemlerinin yanı sıra basit egzersiz ve eğitimlerle mümkün olabiliyor.

EBEGÜMECİLİ

Doğal dengeleyicidir. Tansiyon, şeker, kolesterol, hormon ve salgılar üzerinde dengeleyici özelliği vardır. Migren, felç, moral bozukluğu gibi problemlerde vücudun eksikliğini tamamlar.

Kullanım şekli: Sabah 1 su bardağı sıcak suya bir süzen poşet koyup akşama kadar belettikten sonra için. Akşam 1 su bardağı suya 1 süzen poşet

koyup sabaha kadar bekletip sabah için.

HAVLİCANLI MACUN

Çocukların gece işemelerinde ve bel gevşekliğinde yararlı bir besin kaynağıdır. Hücre yenileyici, iştah açıcı özelliği vardır. Çocukların gelişmesini sağlar. Hafıza ve dikkati arttırmada ekilidir. Enerjiyi üst düzeye çıkarmada, dinamikleşmede, genç ve zinde kalmada çok yararlıdır. Sinirleri yatıştırır. Yorgunluğu, gerginliği, el ve ayak titremelerinin ortadan kalkmasında büyük katkı sağlar.

Kullanım Şekli: Günde 1 kere 1 tatlı kaşığı yenilmesi tavsiye edilir.

ARDIÇ YAĐI

Kalp yetmezliği soğuk algınlığı ve romatizmal hastalıklarda kul-

lanılır. burkulma ve çarpma gibi kazalarda ağrı kesici ve hareket kabiliyetini arttırıcı özelliği vardır. Astım hastalarında ve idrar tutamayan çocuklarda faydalıdır.

Kullanım Şekli: Bir bardak sıcak suya 5 damla damlatıp içilmesi tavsiye edilir.

YAKIOTLU TABLET

İdrar söktürücüdür. Sinirleri yatıştırır. Kansere karşı koruyucudur. Böbrek hastalıkları ve guatra karşı etkilidir. Vücudu ve kanı temizler. Epilepsi (Sara), Parkinson gibi sinirsel hastalıklarda tavsiye edilir.

Kullanım Şekli: Sabah - Akşam 1 Adet alınır.

SİLİCA

Silisyum, bir binanın ayakta durması için çimento neyse vücudumuz içinde silisyum o demektir. Silica, vücutta ki silisyum eksikliğine, vücut ağrılarını iltihapları tedavi etmeye yardımcı bir üründür.

Kullanım şekli: 1 litre kaynatılmış suya, 1 yemek kaşığı koyup 5 dakika kaynatın. Kaynatmış temiz suyun 1 çay bardağını için. Kalan suda ayaklarınızı on beş dakika bekletin. Veya duş aldığınız banyo suyuna ilave edin.

RU-SHEİM

Bir ton buğdaydan yalnızca bir kilogram elde edilen Ru-Sheim doğal vitamin kaynağı, Allah'ın bizlere bahşettiği bir mucizedir. Aynı zamanda bağırsak çalıştırıcı ve düzenleyicidir. Lifli olması nedeniyle de bu ürünü uygun şekliyle kullandığımız zaman hem kilo alma, hem de kilo verme özelliklerine sahip özel bir üründür.

Kullanım şekli: Günde bir kez tatlı kaşığı yenilir. Kesinlikle Ru-Sheim'i çorbanıza ya da yoğurda karıştırmadan tüketin.

NÂFİLE NAMAZLAR

RECEP AYININ (Temmuz Ayına Denk Gelen) NAMAZLARI

Mi'rac Gecesi (8 temmuz perşembeyi 9 temmuz cumaya bağlayan gece) **Namazı:** **Enes** (*Radiyallâhu Anhı*)'nın rivayet ettiği bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** (*Sallallâhu Aleyhi ve Sellem*) şöyle buyurmuştur:

“Recebde bir gece vardır ki onda amel edene, yüz senelik haseneler yazılır. O, recebin bitmesine üç (gece) kaladır. Her kim o gecede on iki rekât kılar; her rekatta bir Fatiha ve Kur'ân'dan bir sûre okur, her iki rekatta (oturup) teşehhüt okur ve sonlarında selam verirse, sonra yüz kere:

« سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ. »

deyip, yüz kere de istiğfarda bulunur, sonra da Nebî (*Sallallâhu Aleyhi ve Sellem*)'e yüz defa salât okursa; bu kişi dünyadan yâhut âhiretten dilediği herhangi bir hususta kendisi hakkında duada bulunursa, bir de sabah oruca niyet ederse, bir masiyet (günah) ile alâkalı dua yapmış olmadıkça, gerçekten Allâh-u Te'âlâ onun bütün dualarını kabul eder.” (*Beyhakî, Fedâilü'l-evkat, no:12, sh:97-98, Şu'abu'l-îman, no:3531, 5/346 İbni Asâkir, el-Emâlî, Fadl-u Receb, sh:6, İbni Hacer, Tebyînü'l-aceb, sh:59, Suyûtî, Cem'u'l-cevâmi', 1/591, ed-Dürrü'l-mensûr, 4/186, 1/591, Ali el-Müttakî, Kenzü'l-ummâl, no:35170, 12/312-313*)

Mi'rac gecesi farklı ve fazîletli bir namaz için “**Receb-i Şerîf Risâlesi**”nin 217-218. sayfalarına bakınız.

Mi'rac günü (9 temmuz cuma günü) **Rasûlüllâh** (*Sallallâhu Aleyhi ve Sellem*)'in kıldığı bir namaz için “**Receb-i Şerîf Risâlesi**”nin 219. sayfasına mutlaka bakınız. Bu sene mi'rac günü cumaya muvâfik düşmesi hasebiyle fazîleti kat kat arttığı için ibadetlerini ihmal etmeyiniz.

ŞA'BAN AYININ (Temmuz Ayına Denk Gelen) NAMAZLARI

Şa'ban Ayının İlk Gece (12 temmuz pazartesiye 13 temmuz salıya bağlayan gece) **Namazı:** **Rasûlüllâh** (*Sallallâhu Aleyhi ve Sellem*)'in şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir.

“Her kim, şa'bânın ilk gecesinde, birinci rekâtlarında bir Fatihâ ve beş İhlâs okumak sûretiyle on iki rekât kıalarsa Allâh-u Te'âlâ ona on iki bin şehit sevabı verir.

Kendisine on iki senelik ibadet sevabı yazılır. Anasının doğurdu gündeki gibi hatalarından sıyrılır ve seksen güne kadar, üzerine hiçbir hata yazılmaz.” (*Nesefî, Sâfûrî, Nüzhetü'l-mecâlis, 1/142*)

Şa'ban Ayının İlk Gün (13 temmuz salı günü) **Namazı: Enes** (*Radiyallâhu Anh*)dan rivayet edildiğine göre: “Şâ'ban ayının ilk günü iki rekat kılıp, her rekatında bir Fâtiha, on Âyete'l-Kürsî ve

«شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُوا الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ.»

âyet-i kerîmesini okuyana, **Allâh-u Te'âlâ** birçok mükâfat ihsan eder.

Cennette hiçbir göz görmedik, hiçbir kulak duymadık, hiçbir beşerin de kalbinden geçmedik nimetler verir. Kendisini dünyanın istenmedik şeylerinden korur. Rızkını genişletir. En büyük (mahşer) korku(sun)dan emin kılınır.” (*Muhammed Hakkî en-Nâzilî, Hazînetü'l-esrâr, sh:68*)

BERAAT GECESİ VAZİFELERİ

“Bir Sene Hayırlı Kaderler Yazılması, Ömrün Uzayıp O Sene Ölümünden Korunulması, Rızka Bereket Hâsıl Olup İnsanlara Muhtaç Olunmaması” için beraat gecesinde amel edilmesi çok önemli olan altı rekat namaz, üç Yasîn-i Şerîf ve akabinde on defa okunacak kıymetli bir dua için **“Şa'ban-ı Şerîf Risâlesi”**nin 171-175. sayfalarına **MUTLAKA!!!** müracaat ediniz!

Siz değerli okuyucularımızın bir dahaki seneye kadar hayırlı uzun ömür ile yaşamanıza ve bütün sıkıntılardan, hastalıklardan ve şerli yazılardan korunmanıza çok önem veren bizler, bir gece uyuyup da bir sene boyu ağlamamanız için, bu duayı, namazı ve sûresi ile birlikte mutlaka okumanızı tavsiye ediyoruz.

Beraat Gecesi (26 temmuz pazartesiye 27 temmuz salıya bağlayan gece) **Namazı: Rasûlüllâh** (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) **Ali ibni Ebî Tâlib**'e şöyle buyurmuştur: “**Ey Ali! Her kim şa'bânın yarı (on beşinci) gecesinde yüz rekat kılar, her rekatta bir Fâtiha ve on İhlâs okursa, ey Ali! Hangi bir kul bu namazları kılarsa Allâh-u Te'âlâ onun için o gece istediği her haceti yerine getirir.**”

Soruldu ki; ‘Yâ **Rasûlellâh!** Eğer **Allâh-u Te'âlâ** onu şakî (îmansız ölecek bir bedbaht olarak) yazdıysa, sa'îd (imanlı ölecek bahtiyar) kuluna çevirir mi?’ Buyurdu ki:

“Ey Ali! Beni, hakla gönderen Allâh-u Te'âlâ'ya yemin ederim ki; Levh-i Mahfûzda: ‘Felan oğlu felan şakî olarak yaratıldı ama Allâh-u Te'âlâ bu hükmü sildi ve onu sa'îde döndürdü’ diye yazılmıştır.

(Demek ki ezelî ilimde onun tevbe edeceği bilindiğinden, muallak <askıdaki> kâzâda yazılan şekavet silinip, mübrem <değişmeyecek kesin> karardaki saadet hükmü yerini bulur.)

Allâh-u Te'âlâ bu (namazı kılan) kuluna, yetmiş bin melek gönderir ki bir dahaki sene başına kadar onun sevaplarını yazarlar, günahlarını silerler ve derecelerini yükseltirler.

Allâh-u Te'âlâ Adn cennetlerine yedi yüz yetmiş bin melek gönderir de onun için şehirler ve köşkler bina ederler, hiçbir gözün görmediği, hiçbir kulağın duymadığı nîmetler hâzırlarlar, ağaçlar dikerler. Bu cennetlerin bir benzeri, kullardan hiç birinin kalbinden bile geçemez ki, her bir cennette size tarifte bulunduğum şehirler, köşkler ve ağaçlar doludur.

Eğer bu kişi bir dahaki seneye kadar ölürse şehit olarak ölür. Allâh-u Te'âlâ ona o gece okuduğu İhlâs Sûresi'nin her bir harfine mukabil yetmiş bin hûri verir ki, her bir hûrinin bir erkek, bir de dişi hizmetçisi bulunur. Ayrıca ona yetmiş bin ğılman, yetmiş bin vildan (genç köleler, hizmetçiler), yetmiş bin kethuda (ciddî iş takipçisi) ve yetmiş bin kapıcı verir. O gece İhlâs okuyan herkese yetmiş şehit sevabı yazılır. Daha önce kıldığı ve daha sonra kılacağı tüm namazlar kabûl edilir.

Anne babası cehennemde bile olsalar, onlara dua ederse, onlar da (sağlıklarında) Allâh-u Te'âlâ'ya hiçbir şeyi şirk koşmamışlarsa, Allâh-u Te'âlâ onları cehennemden çıkarır da, böylece onlar cennete girerler. Beni hak Peygamber gönderen Allâh-u Te'âlâ'ya yemin ederim ki; bu kişi cennetteki makamını, Allâh-u Te'âlâ'nın yarattığı şekliyle görmedikçe yahut ona gösterilmedikçe dünyadan çıkmaz.

Beni hak Peygamber gönderene kasem olsun ki; Allâh-u Te'âlâ gece ve gündüzün yirmi dört saatinin her bir saatinde, ona yetmiş bin melek gönderir ki ona selam verirler, onunla musâfaha ederler ve Sûr'a üfürülünceye kadar ona dua ederler. Bu kişi kıyamet günü en kıymetli ebrar meleklerle haşrolur. Allâh-u Te'âlâ yazıcı meleklerle: 'Üzerinden sene geçinceye kadar bu kuluma hiçbir günah yazmayın ve onun için sevaplar yazın' diye emir buyurur.

Her kim namazı ve âhiret yurdunu niyet ederek bu namazı kılarsa, Allâh-u Te'âlâ ona o gece Kendi katından büyük bir nasip verir. Allâh-u Te'âlâ ona rüyasında; otuzu kendisini cennetle müjdeleyen, otuzu ona cehennem azabından eman veren, otuzu onu hata yapmasın diye koruyan, onu da (ondan dünyanın belalarını uzaklaştıran ve) kendisine düşmanlık edenlere tuzak kuran (ve ondan şeytanın hilelerini uzaklaştıran) yüz melek göndermedikçe o kişi dünyadan çıkmaz." (Cûzekanî, Suyûtî, el-Leâlî, 2/58, Gazâlî, İhyâ-ü ulûmi'd-dîn, 1/203, Zebîdî, İthâfî's sâde, 3/425, Abdülkâdir-i Geylânî, el-Ğunye, 1/348-349, Ebu'l-Ferac ibnü'l-Cevzî, Kitâbü'n-Nûr fî fedâilî'l-eyyâmi ve 'ş-şuhûr, Süleymaniye Kütüphanesi, Nazîf Paşa, Mikrofilm arşivi, no:1575, varak:63-64, Ebû Abdillâh el-Hubeşî, no:529-531, sh:192-193, İsmâ'il Hakkî, Rûhu'l-beyan, 8/403, Muhammed Hakkî, Hazînetü'l-esrâr, sh:68)

Beraat gecesinin diğer namazları, duaları ve zikirleri için "Şa'ban-ı Şerîf Risâlesi"nin 136-158. sayfalarına mutlaka bakınız.

YAZILMASI BEKLENEN BİR DUA

Rasûlüllâh (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)in eşi **Ümmü Seleme** (*Radyallâhu Anhâ*) şöyle anlatmıştır: “Ben **Rasûlüllâh** (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)i: ‘Her hangi bir kula bir musîbet isâbet eder de o:

«إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ، اَللّٰهُمَّ اَجْرِنِيْ فِيْ مُصِيبَتِيْ وَ اَخْلِفْ لِيْ خَيْرًا مِنْهَا.»

‘Şüphesiz biz Allâh’â âitiz ve muhakkak ki biz ancak O’na dönücüleriz. Ey Allâh! Sen başıma gelen bu musîbetimde beni mükâfatlandır ve onun yerine bana o (elimden çıka)ndan daha hayırlısını nasib et’ derse Allâh-u Te’âlâ mutlaka onu o musîbetinden dolayı sevâba nâil kılar ve onun yerine kendisine daha hayırlısını ihsân eder’ derken işittim.

Ebû Seleme (kocam) vefat edince ben **Rasûlüllâh** (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)in bana emrettiği bu sözü söyledim, **Allâh-u Te’âlâ** da bana kocamın yerine ondan daha hayırlı olan **Rasûlüllâh** (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)i (eş olarak) verdi.” (*Müslim, Cenâiz:2, no:918, 2/632*)

İNSANA BÂZİ ŞEYLERİ HAKÎKATIN HİLÂFINA GÖSTERME SİHRİ

1) Bu sihir sâbit bir şeyi hareket hâlinde, hareketli bir şeyi de sâbit olarak, büyüğü küçük, küçüğü de büyük olarak, çirkinini güzel, güzeli de çirkin olarak gösteren sihrin ilacını şöyle sıralayabiliriz:

a) Ezan vakti olmasa da (şeytanları kovmak için) ezan okumak veya dinlemek, böylece hastanın kulağına her gün ezan okunulabilir.

b) Yedi kere eûzü okumak,

c) On bir kere Âyete’l-Kürsî okumak,

d) Kasetten de olsa Kur’ân dinlemek,

e) Zikir ve tesbihe devam etmek,

f) Abdest silahını kuşanmak.

(Abdülhâdî Muhammed Harse, *el-Edviyetü 'l-İlâhiyye ve 'l-ed'iyetü 'n-nebeviyye li cem'i 'l-emrâzi 'n-nefsiyyeti ve 'l-cesediyye*, sh:150)

YEDİNCİ İSM-İ ŞERİF « الْمُؤْمِنُ » İSM-İ CELİLİ

İmâm-ı Zerrûk, Mâu'l-Ayneyn ve İmâm-ı Şebrâvî (*Rahimehumellâh*)ın beyanları vechile; « الْمُؤْمِنُ » ism-i şerîfi îman kökünden alınırsa mânâsı: “Zât’ını, kitaplarını ve rasullerini tasdik eden ve kullarına verdiği sözü doğru çıkararak” demek olur. “Eman”dan alınmış kabul edilmesi hâlinde ise mânâ “Kıyâmet günü kullarını azâbından emîn kılan” şeklinde olur.

Kulun bu ism-i şerîfden hazzı, birinci mânâyâ göre “İmanın hakikatleriyle gerçek mânâda vasıflanmasıdır”, ikinci mânâyâ göre ise “Başka insanları eziyetlerinden emîn kılmasıdır.”

Nitekim hadîs-i şerîfte “**Müslüman dilinin ve elinin şerrinden Müslümanların selâmette kaldığı kimsedir**” (*Müslim, İman:16, no:171*) buyrulmuştur.

Diğer bir hadîs-i şerîfte de: “**Şerrinden komşuları emîn olmayan kişi (kâmil mânâda) mü’min olamaz**” (*Beyhakî, Şua’bu’l-îman, no:9560, 7/83*) buyrulmuştur.

Abdulkâdir el-Ceylânî (*Rahimehullâh*)ın beyânı vechile: “İsimlerdeki benzerlik zatlar arasında bir benzerlik olmasını îcab ettirmez.”

Kullar içerisinde mü’min ismini en çok hak eden kişi insanları **Allâh**’ın yoluna hidâyet ederek ve kurtuluş tarîkine irşâd ederek onların **Allâh**’ın azâbından emîn olmasına sebep olan kimsedir.

Aslında bu vasıf enbiyâ ve ulemânın sanatıdır. Bundan dolayı **Rasûlüllâh** (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*): “**Siz kelekler gibi ateşe üşüşüyorsunuz, ben ise sizin bellerinizden tutup sizi salmıyorum**” (*Müslim, Fezâil:6, no:6095*) buyurmuştur.

(İmâm-ı Zerrûk, *Şerhu Esmâillâhi’l-hüsnâ*, sh:34-35, Muhammed Şebrâvî, *Fevâidü’l-ızzî’l-esnâ fi şerhi esmâillâhi’l-hüsnâ*, sh:15)

« الْمُؤْمِنُ » İSM-İ CELİLİNİN HAVÂSSİ

1) Bu ism-i şerîfin umûmî hâssası kendisini zikre devam eden kişide eman, sıdk, tasdîk (güvence, doğruluk, doğrulama) ve kuvvetli îmanın hâsıl olmasıdır.

2) Bu ism-i şerîfi farzların akabinde otuz altı kere okuyan kişi canı ve malı hakkında güvencede olur.

3) Bir şeyden korkan kişi bu ism-i şerîfi yüz otuz altı kere okursa hem nefsi hem de malı hakkında güvencede olur, güvencede olan kişi okursa onun da emniyeti artar.

4) Bu ism-i şerîfi her gün sabah namazından sonra yüz altmış yedi kere okumaya devam eden kişi insanlara muhtaç olmaz, duası kabul olur. Bu ism-i şerîfi zikretmeye çokça devam eden kişinin lisânını **Allâh-u Te'âlâ** yalan söylemekten ve küfür sözlerinden muhâfaza buyurur.

5) Bu ism-i şerîfi her gün bin yüz otuz üç defa zikreden kişi darbe almaktan, vebâ hastalığından, bulaşıcı hastalıklardan ve ağır hastalıklardan emîn olur.

6) Kazâ-i hâcet (istediği bir işin hallolması) için kırk üç gün her namazdan sonra bu ism-i şerîfi yüz otuz altı kere zikreden kişinin isteği her ne olursa olsun gerçekleşir.

(İmâm-ı Zerrûk, *Şerhu Esmâillâhi 'l-hüsnâ*, sh:34, Yûsuf ibni İbrâhîm, *Kazâu 'l-hâcât*, sh:21, Şeyh Mâu'l-Ayneyn, *Fâtiku 'r-ratk alâ Râtiki 'l-fetk*, sh:321, Seyyid Süleyman el-Hüseynî, *Kenzü 'l-havâs*, sh:56-57)

ERBA'İN-İ İDRÎSİYYE

YEDİNCİ İSM-İ ŞERİF

«يَا وَاحِدُ الْبَاقِي أَوَّلَ كُلِّ شَيْءٍ وَأَخِرَهُ، يَا بَاقِي.»

“Ey bir olan! Her şeyin başında ve sonunda mevcut ve bâkî olan!”

Ey Bâkî!”

BU İSM-İ ŞERİFİN BÂZİ HAVÂSSI

1) Bir kimsenin bâtıl düşünceleri, çokça vesveseleri ve bozuk hayalleri olsa da o nedenle insanlar arasında hakîr ve zelîl duruma düşse, uykusu ve rahatlığı da bozursa bihikmetillâhi Te'âlâ bütün bunlardan kurtulabilmesi için bu ism-i şerîf ile zikre gece-gündüz devam etmelidir.

2) Bir kimsenin düşman cihetinden veya sultan (devlet), hâkim veya vâlî gibi yöneticiler tarafından bir sıkıntısı, korkusu ve endişesi bulursa, öğlen vakti gusledip öğleni vaktinde kılmalı, namazdan sonra mûtad virdlerini okuyup akabinde elli defa bu ism-i şerîfi zikretmelidir.

Bu tertip üzere sıralı günlerce zikre devam eden kişinin biiznillâhi Te'âlâ düşmanı kahrolur, sultan ondan râzı olur, ona acır, o kişi istenmedik tüm şerlerden ve sıkıntılardan emîn olur, kendisine kötülük yapmak isteyen hasetçilerinden kimse ona gâlip gelemes. Bu vazîfeyi yapan kişi onların hepsine gâlip olur.

Bazı rivayetlere göre bu vazîfeyi bir kere dahi yapanın korkusu zâil olur.

Allâh-u Te'âlâ düşmanın kalbini ona karşı yumuşatır, ondan muradına erdirir, hatta düşmanı onu şiddetli bir muhabbetle sevmeye başlar.

İşte bu zikir gizli sırlardandır.

3) Bu ism-i şerîfe devam eden kişiye ne sihir, ne yılan, ne akrep, ne eziyet veren hayvan zarar veremez.

Bu zât yerden ve gökten gelecek bütün belâlardan emîn olur.

4) Bu ism-i şerîfi kırk gün, her gün ve gece beş bin kere okuyan kimseye bütün mahlûkat müsahhar kılınır, herkes onun hakkında güzel itikad sahibi olur ve ehliyeti varsa insanlar ona mürid olur.

5) Bu ism-i şerîfi sabah ve ikindi namazlarından sonra üç yüz altmış kere okumaya devam eden kişiye **Allâh-u Te'âlâ** bütün âlemleri müsahhar ve itaatkâr yapar.

Lâkin bu duaların sırlarını ehil olmayan kimselerden gizlemelidir.

6) Her kim bu ism-i şerîfi bir saksının dört ayrı parçasına kurşun bir iğneyle yazıp bu parçaları bir tarlanın içerisine koyarsa **Allâh-u Te'âlâ** o tarladan bütün âfetleri tard eder (uzaklaştırır).

7) Bu ism-i şerîfi çokça zikreden kişi âilesinin ve düşmanlarının ardında hayatta kalır ve çok mîrâsa kavuşur.

8) “Vâhid” ism-i şerîfi **Allâh-u Te'âlâ**'nın sıfatlarından olduğu için celâlîdir. İsmi Abdullâh bu ism-i şerîf olanlara zikir olarak muvâfık düşmektedir.

9) **Allâh-u Te'âlâ** bu ism-i şerîfi **Dâvûd** (*Aleyhisselâm*)a inzal buyurmuştur, o da demirleri bu ism-i şerîfin bereketiyle yumuşatmıştır.

Daha bir çok sırlar varsa da bundan fazlası ifşâya müsait değildir.

(Şihâbüddîn es-Sühreverdî, *Şerhu'l-esmâi'l-erba'în*, Yazma Nüsha, Ayasofya, no:377, verak:112, Ayasofya, no:3358, verak:143, Yazma Bağışlar, no:2773, verak:3, Beyazıd Devlet, no:1256, verak:25, Muhammed ibni Hatîrüddîn, *el-Cevâhiru'l-hams*, sh:214-216, Allâme Şeyh Muhammed et-Tûnusî, *er-Ravzatü's-sündüsiyye fi'l-esmâi'l-İdrîsiyyeti's-Sühreverdîyye*, sh:11-12)